

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr XXX/175/2017

Rady Gminy Mirów z dnia 27 kwietnia 2017 r.

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MIRÓW

NA LATA 2016-2020

Zamawiający:

Urząd Gminy Mirów

Mirów Stary 27

26-503 Mirów Stary

Wykonawca:

Grupa BST

ul. Mieczków 12,

40-748 Katowice

e-mail: biuro@grupabst.pl

Autorzy:

Dr Katarzyna Tkocz-Wolny

Andrzej Kempa

Wojciech Szymala

Doroła Walczak-Waler

Zdzisław Wolny

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	4
Definicje kluczowych pojęć	5
Metodologia tworzenia Programu Rewitalizacji	7
Desk research	8
Analiza wskaźnikowa	8
Analiza kartograficzna	8
Syntetyczny wskaźnik Perkala	8
Badanie CATI/CAWI	10
Delimitacja obszarów zdegradowanych	10
Delimitacja obszarów rewitalizacji	13
Konsultacje społeczne	13
Diagnoza	15
Analiza wskaźnikowa	31
Wyniki badań CATI/CAWI	46
Potencjał i bariery gminy Mirów	53
Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych	57
Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji	64
Wizja	68
Cele i działania	69
Partycypacja społeczna	71
Powiązanie z dokumentami strategicznymi	76
Indykatywne ramy finansowe	86
Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020:	87
Projekty i przedsięwzięcia planowane do realizacji	90
Mechanizmy zapewnienia komplementarności	95
Wdrażanie, monitoring i ewaluacja	97

WPROWADZENIE

Prezentowany dokument stanowi inicjowany i uchwalony przez Radę Gminy Mirów *Program Rewitalizacji*, a więc wieloletni plan działania w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej, którego głównym celem jest wyprowadzenie wyznaczonych obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenie dla Gminy Mirów warunków do jej zrównoważonego rozwoju. Stanowić on będzie główne narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności prowadzonych na terenie Gminy Mirów w ramach procesu rewitalizacji.

Niniejsze opracowanie stanowi kompleksową i szczegółową diagnozę służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Wyznaczenie wymienionych obszarów stanowi pierwszy etap procesu rewitalizacji, a także przyczynia się do sporządzenia Programu Rewitalizacji.

W opracowaniu zaprezentowano definicje kluczowych pojęć tj. rewitalizacja, stan kryzysowy oraz jego charakterystykę. Konceptualizacja najczęściej występujących pojęć pozwoli odbiorcom na zrozumienie istoty realizacji procesu rewitalizacji i prowadzonych w jego ramach działań.

Zawarto także rozdział poświęcony metodologii procesu opracowywania dokumentu. Przedstawiono m.in. zastosowane podczas diagnozy metody badawcze oraz dokonano precyzyjnego wyjaśnienia zastosowanych wskaźników w celu ułatwienia interpretacji wyników diagnozy. Przedstawiono również ogólną charakterystykę gminy Mirów, która została opracowana w oparciu o dostępne dane Banku Danych Statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego. Diagnoza obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji została opracowana w oparciu o analizę następujących obszarów: społecznego, gospodarczego, środowiskowego, funkcjonalno-przestrzennego oraz technicznego. Analizie poddane zostały wskaźniki opracowane dla każdego z wymienionych obszarów.

Prowadzona diagnoza miała na celu wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji. Dokonano precyzyjnego wyznaczenia wymienionych obszarów przy wykorzystaniu metody kartograficznej. Zamieszczone mapy obszarów zdegradowanych szczegółowo przedstawiają wyznaczone obszary, które mają zostać objęte procesem rewitalizacji. Dołożono wszelkich starań, aby wytyczone cele i działania były spójne z dokumentami strategicznymi oraz z dokumentami wyższego rzędu. Prezentowany dokument został opracowany również w oparciu o przeprowadzoną partycypację społeczną, w ramach której odbyły się konsultacje społeczne prowadzone w różnych formach. W konsultacjach społecznych wzięło udział szerokie grono interesariuszy procesu rewitalizacji m.in. przedstawiciele Urzędu Miasta, radni, przedstawiciele wspólnot mieszkaniowych oraz

lokalni liderzy opinii. Ostatnie rozdziały poświęcone zostały procesowi wdrażania oraz ewaluacji.

DEFINICJE KLUCZOWYCH POJĘĆ

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020* oraz *Ustawą z 9 października 2015r. o rewitalizacji*, **rewitalizacja** to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego **obszarów zdegradowanych** poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością.¹

Przy określaniu obszarów, mających zostać objętych Programem Rewitalizacji, będą brane pod uwagę *Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020* oraz *Ustawa z 9 października 2015 r. o rewitalizacji*, które w następujący sposób kwalifikują obszary zdegradowane, będące w stanie kryzysowym²:

- Po pierwsze, **stan kryzysowy** charakteryzuje obszary, na których skoncentrowane są negatywne zjawiska społeczne tj. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym;
- Po drugie, z powyższymi wytycznymi musi występować przynajmniej jedno z wymienionych negatywnych zjawisk ze sfery:
 - **Gospodarczej** – niski poziom przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw;
 - **Środowiskowej** - w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia,
 - **Przestrzenno-funkcjonalnej** – w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających

¹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020, Ministerstwo Rozwoju, Warszawa 2 sierpnia 2016 r., Ustawa z 9 października 2015r. o rewitalizacji

² Ibidem

się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych;

- **Technicznej** – w zakresie m.in. degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Na podstawie analizy danych charakteryzujących stan w powyższych sferach wyznaczony zostanie **obszar rewitalizacji**, który według Ustawy z dnia 9 października 2015 o rewitalizacji³ definiowany jest jako: Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny przemysłowe (w tym portowe i wydobywcze), powojenne lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.⁴

W celu zniwelowania negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji opracowany zostanie **Program Rewitalizacji**, który inicjowany, opracowany i uchwalony jest przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.). Dokument ten jest wieloletni programem działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Główny element Programu Rewitalizacji stanowią **projekty rewitalizacyjne**, które wynikają

z programu rewitalizacji, tj. zaplanowane są w programie rewitalizacji i ukierunkowane są na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązane są z treścią i celami programu rewitalizacji.⁵

³ Ibidem

⁴ Ibidem

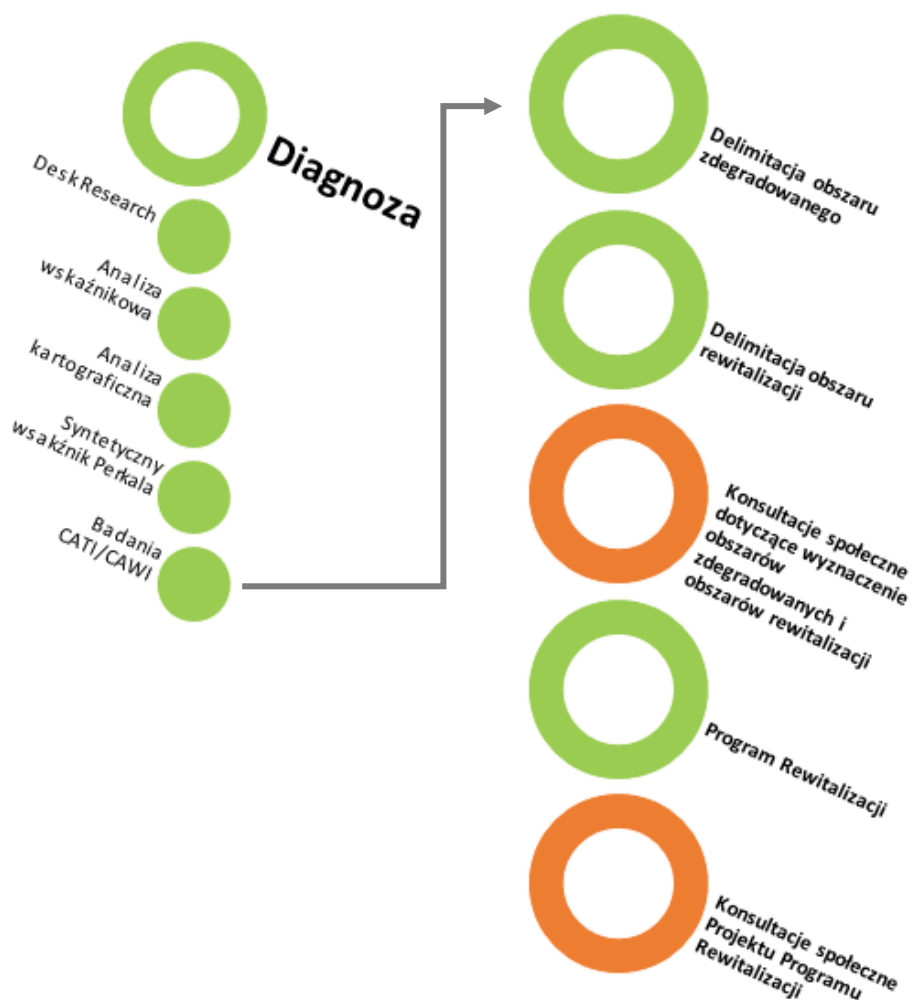
⁵ Ibidem

METODOLOGIA TWORZENIA PROGRAMU REWITALIZACJI

Metodologia procesu diagnozowania

Koncepcja metodologiczna, zastosowana w trakcie opracowywania Programu Rewitalizacji, uwzględniła kluczową dla zapewnienia trafności i rzetelności prowadzonych działań badawczych zasadę triangulacji, rozumianą, jako różnorodność technik analizy i gromadzenia informacji. Pozwoliło to lepiej poznać i zrozumieć badane problemy oraz stworzyło możliwość dokonania odniesień i porównań. Powstał w ten sposób szerszy materiał badawczy do oceny i wnioskowania, a to pozwoliło na sporządzenie analizy możliwie obiektywnej, uwzględniającej punkty widzenia wielu różnych grup interesariuszy.

Na poniższym diagramie przedstawiono **proces opracowywania Programu Rewitalizacji**.

Desk research

Pierwszym elementem, który ma na celu określenie obszarów zdegradowanych jest **analiza danych zastanych (desk research)**, która definiowana jest jako analiza dokumentów projektowych, prawnych, sprawozdań i innych materiałów źródłowych, która stanowić będzie bazę dla dalszych rozważań oraz ustaleń związanych z realizacją dalszych etapów badania. Analizie poddane zostały dane dotyczące pięciu sfer: sfery społecznej, sfery gospodarczej, sfery środowiskowej, sfery przestrzenno-funkcjonalnej, sfery technicznej. Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020*, dane te są wyznacznikami stanu kryzysowego i określają obszary zdegradowane.

Analiza wskaźnikowa

W celu określenia obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji opracowany został zestaw wskaźników, na który składały się zarówno wskaźniki ze sfery społecznej (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym)

jak i z pozostałych sfer tj. sfery gospodarczej, sfery środowiskowej, sfery przestrzenno-funkcjonalnej oraz sfery technicznej. Należy zaznaczyć, iż analiza wskaźnikowa przeprowadzona została przy uwzględnieniu podziału Gminy Mirów na sołectwa, takie podejście metodologiczne umożliwiło wytypowanie obszarów wymagających interwencji.

Analiza kartograficzna

Kolejnym etapem procesu była **analiza kartograficzna**, która jest metodą umożliwiającą analizę przestrzenną (np. na poziomie podregionów, województw), dzięki wykorzystaniu zobrazowań kartograficznych w postaci map. Ponadto metoda kartograficzna pozwala na prezentowanie zjawisk w przestrzeni za pomocą diagramów, których rozmiary są odmienne dla poszczególnych wielkości zjawiska. W niniejszym opracowaniu analiza kartograficzna przeprowadzona została na poziomie sołectw Gminy Mirów, co umożliwiło na precyzyjne i jednoznaczne wskazanie obszarów, które należy poddać interwencji.

Syntetyczny wskaźnik Perkala

Syntetyczny wskaźnik Perkala - jedna z metod porządkowania liniowego. Metoda ta charakteryzuje się układaniem obiektów w kolejności, co pozwala porównywać badane obiekty i hierarchizować je względem siebie. Syntetyczny wskaźnik Perkala daje możliwość zestawiania każdego pojedynczego miernika przy jednoczesnym otrzymaniu całościowego wskaźnika oceny społeczno-gospodarczej. Zastosowanie syntetycznego wskaźnika Perkala w niniejszym opracowaniu umożliwiło na obiektywne porównywanie obszarów przestrzennych

(sołectw) i sfer problemowych podlegających diagnozie, a tym samym precyzyjne i jednoznaczne wskazanie obszarów wymagających interwencji.

Wyższa wartość wskaźnika syntetycznego obrazuje stan kryzysowy w jednostce ewidencyjnej - sołectwie.

Obliczenie syntetycznego wskaźnika Perkala, poprzedzone zostało standaryzacją. Wskaźniki uzyskane w trakcie pierwszej fazy tworzenia diagnozy (dane pozyskane od instytucji/ organizacji) poddane zostały procesom standaryzacyjnym, które należą do jednego z rodzajów normalizacji. Zabieg ten na zmiennych statystycznych pozwala na osiągnięcie optymalnego uporządkowania oraz zmniejszenia zróżnicowania w danym obszarze. W procesie standaryzacji danych użyto następujących wzorów:

Standaryzacja dla stymulant – wskaźniki, dla których wyższa wartość oznacza obszar zdegradowany

$$z_{ij} = \frac{x_{ij} - \min_i(x_{ij})}{\max_i(x_{ij}) - \min_i(x_{ij})}, \quad (i = 1, \dots, n; j = 1, \dots, m)$$

Stymulacja dla destymulant – wskaźniki, dla których niższa wartość oznacza obszar zdegradowany

$$z_{ij} = \frac{\max_i(x_{ij}) - x_{ij}}{\max_i(x_{ij}) - \min_i(x_{ij})}, \quad (i = 1, \dots, n; j = 1, \dots, m)$$

z_{ij} – wartość zestandaryzowana cechy j dla sołectwa i ,

x_{ij} – wartość cechy j w badanej jednostce przestrzennej i ,

Na podstawie zestandaryzowanych danych możliwe było obliczenie syntetycznych wskaźników w każdym z badanych obszarów. Poniżej zaprezentowano wzór na **wskaźnik syntetyczny Perkala**:

$$P_i = \frac{1}{m} \sum_{j=1}^m z_{ij}$$

P_i – wskaźnik Perkala dla i – tego obszaru,

z_{ij} – wartość zestandaryzowanej cechy j dla jednostki przestrzennej i ,

m – liczba cech wchodzących w skład wskaźnika syntetycznego,

j – numer wskaźnika w i – tej jednostce przestrzennej.

Badanie CATI/CAWI

W trakcie opracowywania Programu Rewitalizacji przeprowadzono badania sondażowe przy wykorzystaniu techniki CATI oraz techniki CAWI. Badanie zrealizowane techniką CATI przeprowadzone zostało przez ankieterów, którzy łączą się telefonicznie z wybranymi do badania respondentami i przeprowadzają z nimi wywiad kwestionariuszowy. Ankieter odczytywał pytania z przygotowanego programu i notował w nim uzyskiwane odpowiedzi. Ponadto w trakcie badania wykorzystaną technikę CAWI, w której pytania kwestionariuszowe pobierane są ze strony internetowej organizatora badania i przekazywane za pośrednictwem sieci do dowolnego punktu, w którym znajduje się respondent wraz z komputerem podłączonym do Internetu. Zastosowanie dwóch technik badawczych umożliwiło przeprowadzenie jak największej ilości wywiadów kwestionariuszowych.

Głównym celem przeprowadzonych badań było wyznaczenie obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji. Ponadto w trakcie badań określono kluczowe działania/projekty, które powinny znaleźć się w Programie Rewitalizacji Gminy Mirów. Łącznie przebadano 100 interesariuszy procesu rewitalizacji, w szczególności mieszkańców każdego z sołectw.

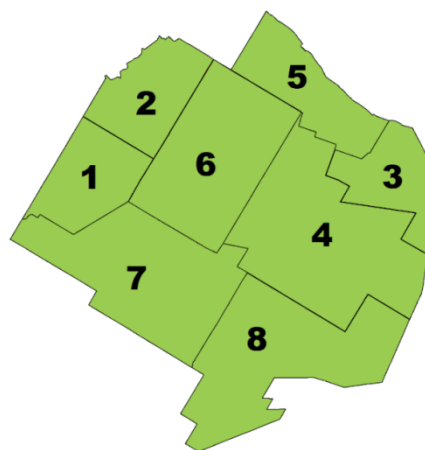
Delimitacja obszarów zdegradowanych

Delimitacji obszarów zdegradowanych dokonano przy uwzględnieniu podziału terytorialnego Gminy Mirów na sołectwa. Należy zaznaczyć, iż w statucie Gminy Mirów widnieje wykaz jednostek pomocniczych – sołectw, który uwzględnia 9 sołectw: Bieszków Dolny, Bieszków Górny, Mirów, Mirówek, Mirów Nowy, Mirów Stary, Rogów, Zbijów Duży, Zbijów Mały. Jednak w niniejszym dokumencie uwzględniono podział Gminy Mirów na 8 sołectw. Taki dobór wynika przede wszystkim z faktu, iż nie występuje jasny podział pomiędzy sołectwem Mirów Stary oraz Mirów, dlatego te jednostki pomocnicze analizowane są jako jedno sołectwo. W poniższej tabeli zaprezentowano listę sołectw - jednostek ewidencyjnych, wraz z liczbą mieszkańców.

Tabela 1. Charakterystyka badanych obszarów.

Mapa 1. Gmina Mirów - podział na sołectwa

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców
1	Bieszków Dolny	429
2	Bieszków Górny	320
3	Mirów Nowy	387
4	Mirów i Mirów Stary	849
5	Mirówek	386
6	Rogów	819
7	Zbijów Duży	416
8	Zbijów Mały	312
	Gmina Mirów	3918

Na potrzeby opracowania diagnozy Gminy Mirów, przygotowano zestaw 14 wskaźników, które podzielono na pięć sfer. Pierwszą sferą są zjawiska społeczne tj. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu społecznym (9 wskaźników). Ponadto zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji programów operacyjnych na lata 2014 – 2020, w ramach opracowania wzięte pod uwagę będą również następujące sfery: gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna oraz techniczna (łącznie 5 wskaźników).

Rysunek 1. Podział sfer

Dla każdej z pięciu sfer (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej) **wartościami referencyjnymi dla poszczególnych wskaźników będą średnie tych wartości obliczone dla Gminy Mirów**. Zastosowanie takiego zabiegu metodologicznego pozwala przyjąć, iż odchylenie wartości wskaźników obliczanych dla poszczególnych sołectw od ogólnych wartości referencyjnych, świadczyć może o występowaniu w tych jednostkach stanu kryzysowego.

Tabela 2. Lista wskaźników.

SFERA SPOŁECZNA	
1	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
2	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
3	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu choroby w przeliczeniu na 100 mieszkańców
4	Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców
5	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców
6	Liczba przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców
7	Wskaźnik obciążenia demograficznego
8	Frekwencja wyborcza w II turze wyborów Prezydenckich w 2015 roku
9	Zdawalność egzaminu gimnazjalnego
SFERA GOSPODARCZA	
10	Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
11	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców

SFERA ŚRODOWISKOWA	
12	Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest [tona]
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	
13	Liczba przystanków komunikacji publicznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców
SFERA TECHNICZNA	
14	Liczba wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Delimitacja obszarów rewitalizacji

Obszar rewitalizacji wyznaczony został na obszarach, na których zdiagnozowano stan kryzysowy z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących z negatywnymi zjawiskami, w co najmniej jednej z czterech sfer (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej). Ponadto w trakcie delimitacji obszaru rewitalizacji uwzględniono znaczenie obszaru dla rozwoju lokalnego.

Wyznaczenie obszarów rewitalizacji oparte zostało na analizie desk research, analizie wskaźnikowej oraz na badaniach ilościowych zrealizowanych techniką CATI/CAWI wśród mieszkańców Gminy Mirów. Zastosowanie różnych metod badawczych pozwoliło uzupełnić informacje zdobyte jedną metodą – innymi. Sytuacja taka jest korzystna z punktu widzenia weryfikacji i pogłębienia danych. Powstał w ten sposób szerszy materiał do oceny i wnioskowania, a to pozwoliło na sporządzenie analizy możliwie obiektywnej, uwzględniającej punkty widzenia wielu różnych grup zainteresowanych rewitalizacją.

Konsultacje społeczne

Konsultacje społeczne to proces, w którym przedstawiciele władz przedstawiają obywatelom propozycje rozwiązań dotyczące np. aktów prawnych, inwestycji lub innych przedsięwzięć, które będą miały wpływ na życie codzienne i pracę obywateli. Konsultacje służą uzyskaniu opinii, stanowisk, propozycji, itp. od instytucji i osób, których – będą dotyczyć w sposób bezpośredni lub pośredni skutki proponowanych przez administrację działań. Szeroki zestaw informacji pozyskanych w trakcie konsultacji społecznych z mieszkańcami oraz przedstawicielami podmiotów związanych z gminą, stanowiły podstawę dla wyznaczania celów i zakresu działań tworzących kompleksowy program rewitalizacji na potrzeby lokalnej społeczności Mirowa.

Podczas trwania konsultacji społecznych interesariusze, przede wszystkim mieszkańcy, ale także przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i inne zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z treścią konsultowanych dokumentów. Konsultacje nie ograniczą

się jednak tylko do przedstawienia dokumentu, ale także do wysłuchania opinii na jego temat, modyfikowania i informowania o ostatecznej decyzji.

W trakcie procesu opracowywania dokumentu konsultacje społeczne przeprowadzane są dwukrotnie. Pierwsze konsultacje dotyczą wyznaczenia obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji. Natomiast w trakcie drugich konsultacji opiniowany jest Projekt Programu Rewitalizacji.

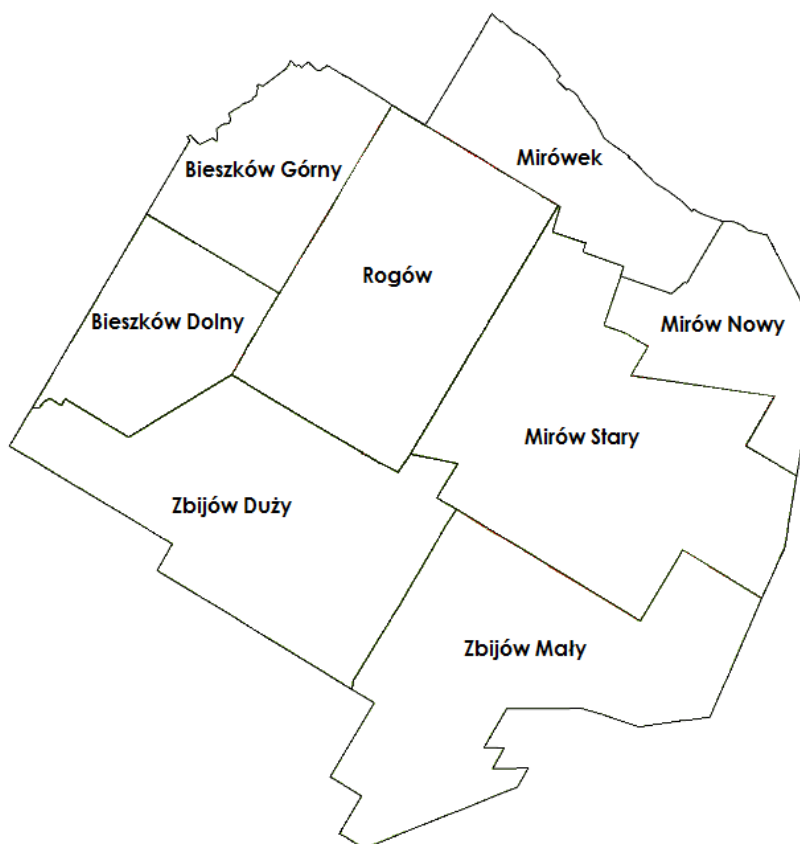
DIAGNOZA

Desk research

Gmina Mirów leży w województwie mazowieckim w powiecie szydłowieckim, w odległości około 25 km od Radomia, 17 km od Szydłowca i około 25 km od Skarżysko – Kamiennej. Od południowego wschodu graniczy z województwem świętokrzyskim. Sąsiaduje z gminami: Jastrząb, Mirzec, Wierzbica, Szydłowiec i Skarżysko Kościelne, a według nomenklatury NTS przynależy do podregionu radomskiego. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 53 km², co stanowi 11,7% powierzchni powiatu szydłowieckiego.

Sieć osadniczą gminy tworzy 9 sołectw: Mirów, Mirów Stary, Mirów Nowy, Mirówek, Rogów, Bieszków Dolny, Bieszków Górny, Zbijów Mały, Zbijów Duży. Przez teren gminy przebiega drugorzędna droga łącząca Skarżysko-Kamienną, Wierzbicę i Radom. Gmina leży na pograniczu Równiny Radomskiej i Wzgórz Koneckich. 75,1% powierzchni Gminy Mirów zajmują użytki rolne.

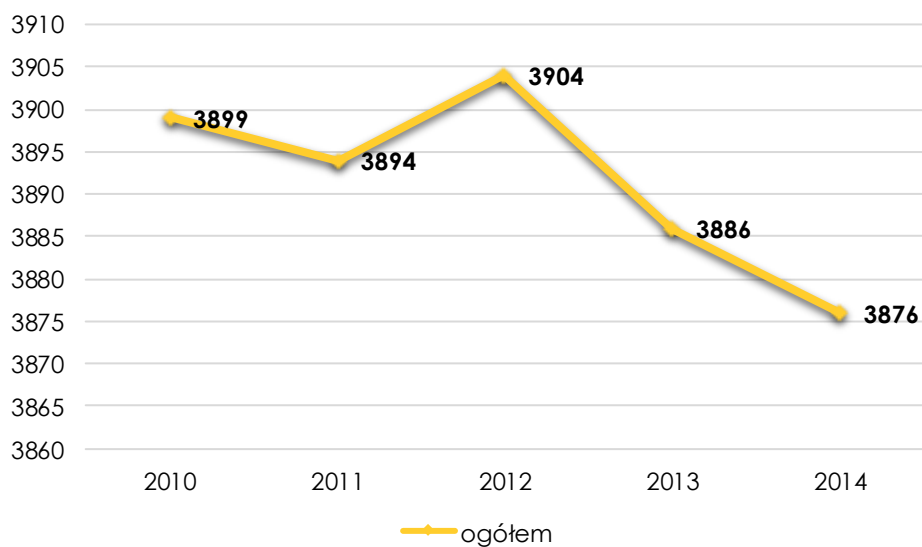
Rysunek 2. Sołectwa wchodzące w skład Gminy Mirów

Źródło: Opracowanie własne

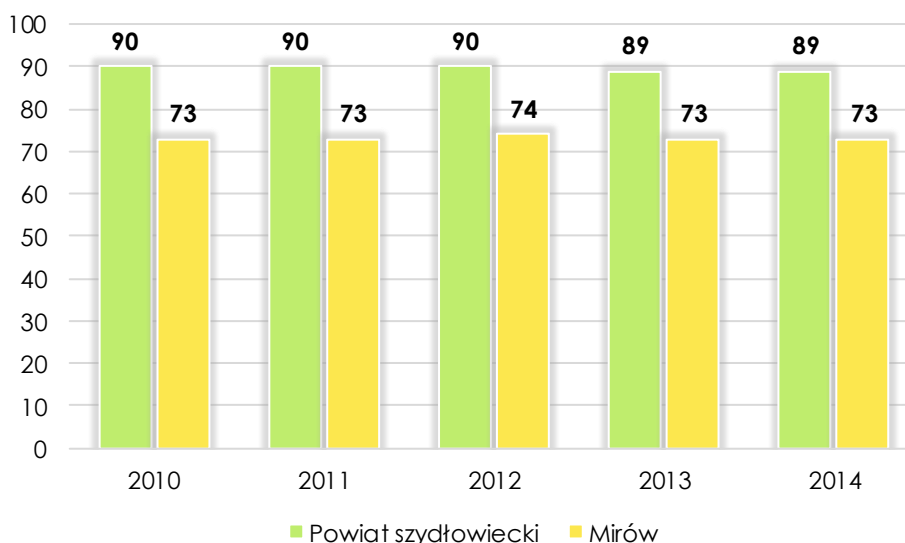
Na koniec 2014 roku gminę Mirów zamieszkiwało 3 876 osób, z czego 47,8% stanowiły kobiety. Liczba ludności gminy stanowiła 9,6% mieszkańców powiatu szydłowieckiego. Na przestrzeni lat 2010-2014 zauważalne były wahania liczby mieszkańców gminy. Według stanu na koniec 2014 roku, 62,2% ogółu mieszkańców stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, 22,4% osoby w wieku przedprodukcyjnym, natomiast 15,4% osoby w wieku poprodukcyjnym. W tym samym roku w gminie Mirów odnotowano ubytek naturalny wynoszący -5.

Rysunek 3. Liczba mieszkańców Gminy Mirów w latach 2010-2014 (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

W latach 2010-2014 gęstość zaludnienia w gminie Mirów kształtowała się na zbliżonym poziomie – na początku i na końcu analizowanego okresu na 1 km² powierzchni gminy przypadło 73 mieszkańców. Podobna tendencja utrzymywała się w powiecie szydłowieckim, gdzie w 2010 roku gęstość zaludnienia wynosiła 90 osób na 1 km², a w 2014 roku 89 osób.

Rysunek 4. Gęstość zaludnienia [ludność na 1 km²] (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Czynnikami mającymi wpływ na spadek lub przyrost ludności są migracje na pobyt stały, zarówno wewnętrzne – rozpatrywane w skali kraju, województwa i powiatów, jak i zewnętrzne. W gminie Mirów pod koniec 2014 roku saldo migracji było ujemne. Oznacza to, że więcej osób wyjeżdżało z terenu gminy, niż do niej przyjeżdżało. Warto podkreślić, że najczęstszą formą migracji były wymeldowania na wieś. W latach 2010-2014 dostrzegalne były wahania salda migracji. Najniższe odnotowano w 2011 roku (-19), a najwyższe w 2012 roku (8). Analogiczna sytuacja występowała w całym powiecie sztytowieckim, gdzie na przestrzeni analizowanego okresu również odnotowano spadek salda migracji.

Tabela 3. Saldo migracji w gminie Mirów w latach 2010-2014

Rok	Zameldowania				Wymeldowania				Saldo
	ogółem	z miast	ze wsi	z zagranicy	ogółem	do miast	na wieś	za granicę	
2010	25	5	20	0	26	5	21	0	-1
2011	19	4	14	1	38	13	25	0	-19
2012	46	19	27	0	38	18	20	0	8
2013	27	9	17	1	32	14	18	0	-5
2014	28	14	14	0	38	8	30	0	-10

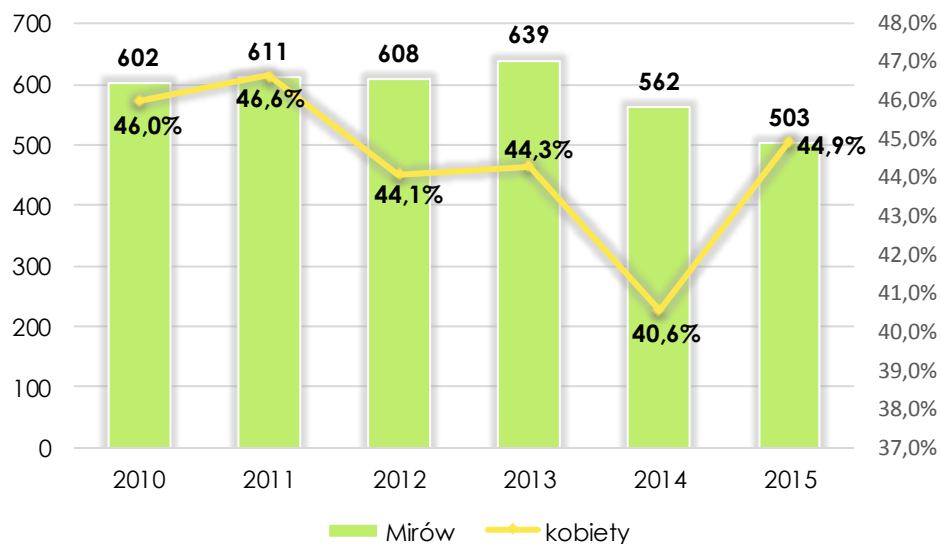
Sfera społeczna

Rynek pracy

Począwszy od 2014 zauważalny był znaczny spadek liczby bezrobotnych w gminie Mirów. Na koniec 2015 roku w PUP zarejestrowane były 503 osoby i była to najniższa wartość, jaką odnotowano na przestrzeni lat 2010-2015. Największą liczbę osób pozostających bez zatrudnienia odnotowano z kolei w 2013 roku (639). We wszystkich analizowanych latach dostrzegalny był niższy udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych. W 2015 roku stanowiły one 44,9% ogółu zarejestrowanych w PUP.

Znaczny spadek liczby osób bezrobotnych w analizowanym okresie zarejestrowano również na poziomie powiatu, gdzie w 2010 roku zarejestrowanych było 5 521 osób, zaś na koniec 2015 roku liczba ta wyniosła 4 617.

Rysunek 5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Mirów w latach 2010-2015 (stan na 31 XII)

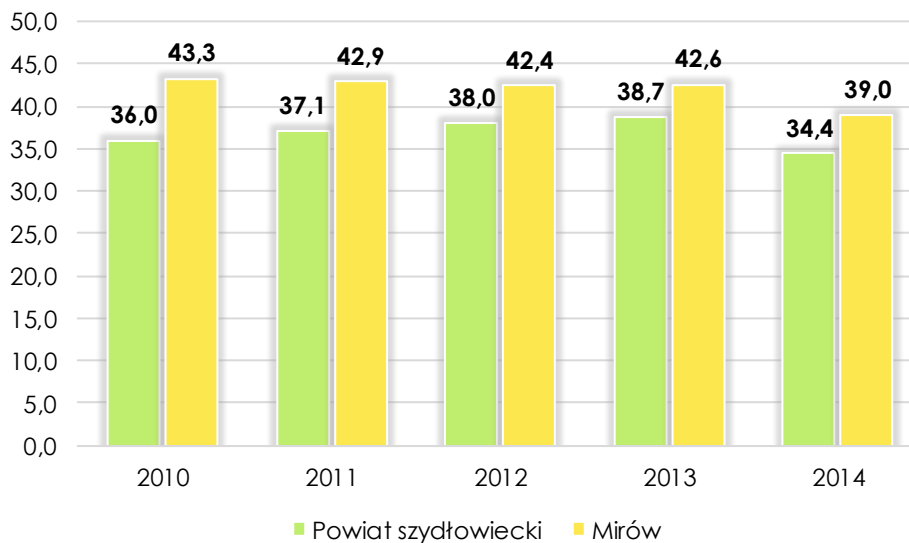

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Spadek liczby osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Szydłowcu przekłada się na wysokość szacowanej⁶ dla gminy stopy bezrobocia. Na przestrzeni analizowanego okresu najniższą stopę bezrobocia w gminie Mirów odnotowano w 2014 roku (39,0%). W latach 2010-2014 stopa bezrobocia rejestrowanego (stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie) w powiecie szydłowieckim była niższa i wahała się od 34,4% w 2015 roku do 38,7% w 2013 roku.

⁶ Stopę bezrobocia rejestrowanego GUS definiuje jako stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie (zasobu siły roboczej danej populacji). Dane o bezrobociu na poziomie gmin są szacowane w oparciu o stopę bezrobocia rejestrowanego dla powiatu oraz porównanie stosunku liczby bezrobotnych do ogółu ludności w wieku produkcyjnym w powiecie i gminie.

Rysunek 6. Stopa bezrobocia rejestrowanego w latach 2010-2014 (stan na 31 XII)

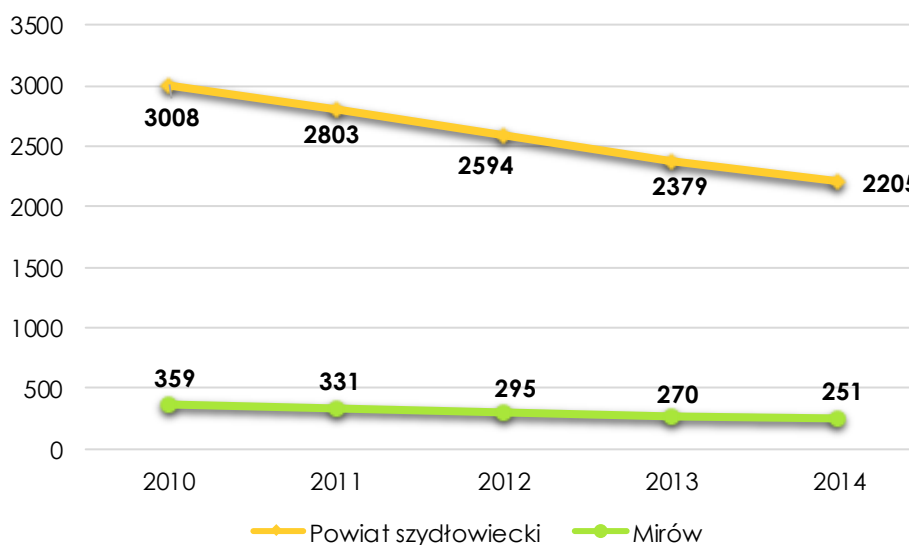

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS; www.polskawliczbach.pl

Świadczenia społeczne

W latach 2010-2014 zarówno w gminie Mirów, jak i w powiecie szydłowieckim dostrzegalny był systematyczny spadek liczby rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci. W 2014 roku otrzymywało je 2 205 rodzin z powiatu szydłowieckiego, w tym 251 (11,4%) z Gminy Mirów. W stosunku do 2010 roku oznacza to spadek o 30,1% w gminie i 26,7% w powiecie szydłowieckim.

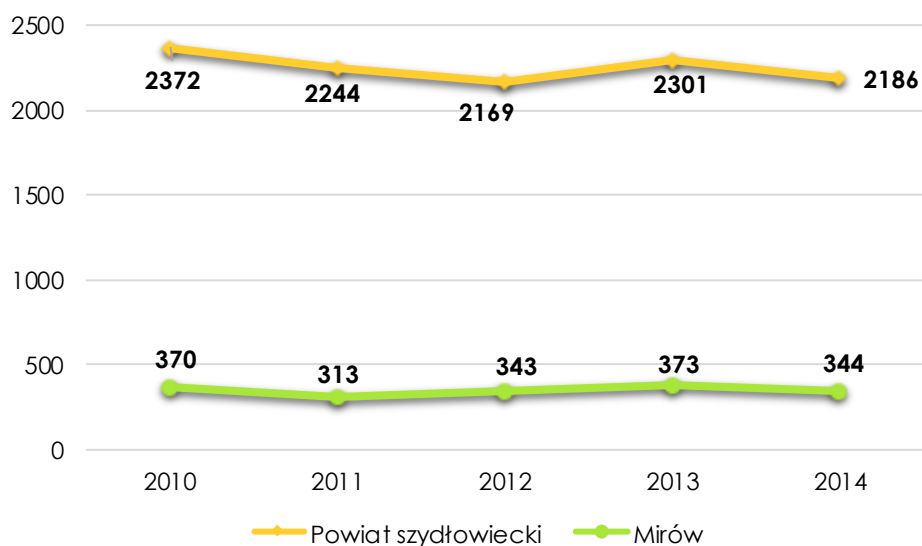
Rysunek 7. Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci w latach 2010-2014 (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Z pomocy społecznej w gminie Mirów w 2014 roku korzystały 344 gospodarstwa domowe, a w powiecie szydłowieckim było to 2 186 gospodarstw. Zarówno w przypadku Gminy Mirów, jak i powiatu szydłowieckiego, na przestrzeni lat 2010-2014 odnotowano spadki - odpowiednio o 26 i 186 gospodarstw. Największą liczbę gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w gminie odnotowano w roku 2013 (373).

Rysunek 8. Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2014 (stan na 31 XII)

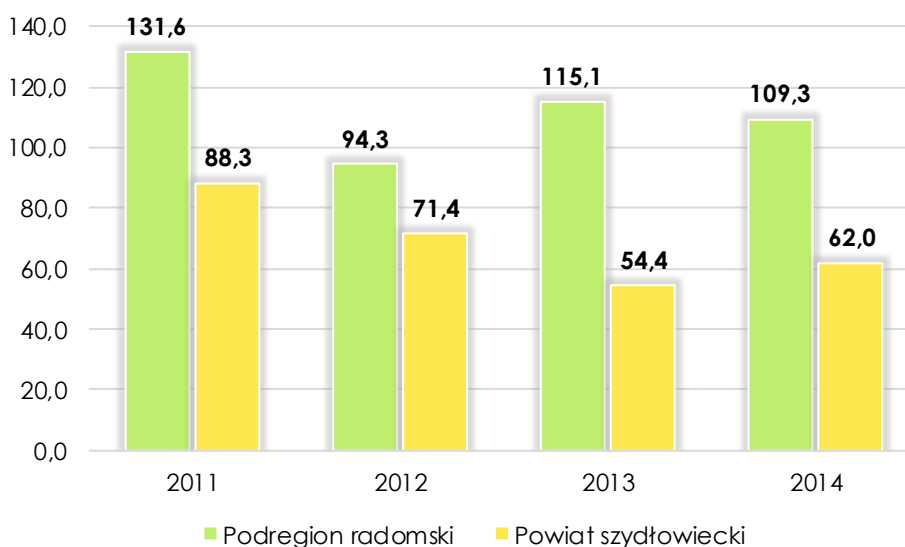

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Bezpieczeństwo społeczne

Najwyższy wskaźnik wypadków drogowych przypadających na 100 tys. ludności w powiecie szydłowieckim odnotowano w 2011 roku - 88,3. Najniższą wartość wskaźnika odnotowano natomiast w roku 2013, kiedy to liczba wypadków drogowych na 100 tys. ludności wyniosła 54,4. W tym samym okresie w podregionie radomskim wskaźnik ten był ponad dwukrotnie wyższy. Na przestrzeni lat 2010-2014 liczba wypadków drogowych na 100 tys. ludności w powiecie zmalała o 26,3.

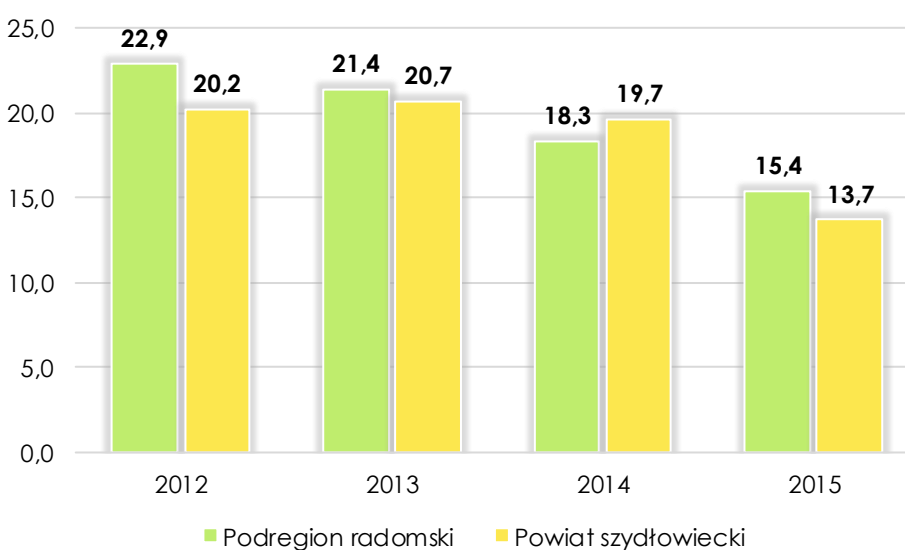
Rysunek 9. Wypadki drogowe na 100 tys. ludności w latach 2011-2014 (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Na przestrzeni lat 2012-2015 największą liczbę przestępstw stwierdzonych przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w powiecie szydłowieckim odnotowano w 2013 roku, kiedy na 1000 mieszkańców przypadło 20,7 przestępstw. Należy jednak zauważyć, że począwszy od 2014 roku wartość tego wskaźnika uległa zmniejszeniu. W podregionie radomskim liczba przestępstw na 1000 mieszkańców w latach 2012-2015 stopniowo malała. W 2012 roku wskaźnik ten wyniósł 22,9, zaś pod koniec analizowanego okresu - 15,4.

Rysunek 10. Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ogółem na 1000 mieszkańców w latach 2012-2015 (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Edukacja

W 2014 roku do przedszkoli w gminie Mirów uczęszczało 73 dzieci w wieku 3-5 lat, a wychowaniem przedszkolnym objętych było 49,3% dzieci w tym wieku. Z kolei w powiecie szydłowieckim w 2014 roku do przedszkoli uczęszczało 59,3% dzieci w wieku 3-5 lat. Na przestrzeni lat 2010-2014 odsetek ten zwiększył się w obu analizowanych jednostkach administracyjnych – odpowiednio o 43 i 22,6%.

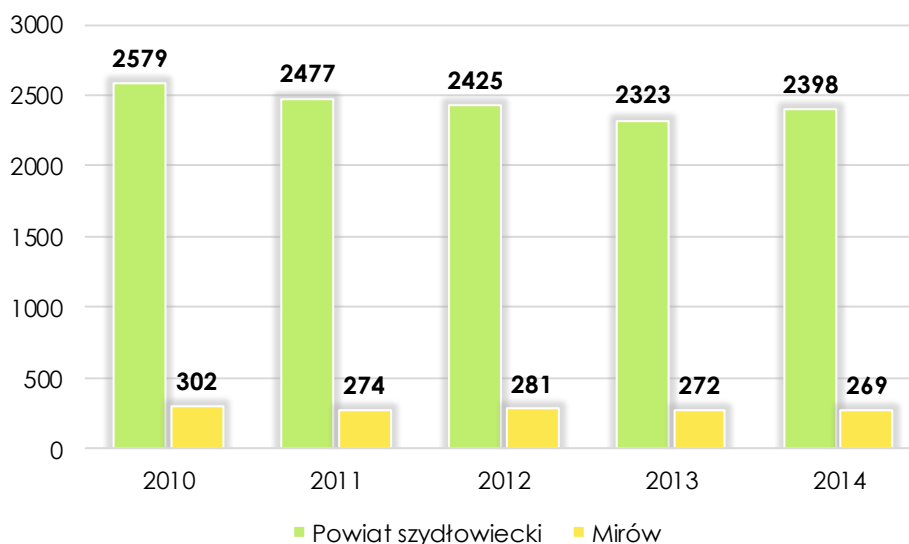
Tabela 4. Dzieci w wieku 3-5 lat objęte wychowaniem przedszkolnym w latach 2010-2014

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Dzieci w wieku 3-5 lat objęte wychowaniem przedszkolnym					
Powiat szydłowiecki	456	587	643	667	788
Mirów	9	38	50	45	73
Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym					
Powiat szydłowiecki	36,7	47,1	48,2	49,3	59,3
Mirów	6,3	28,1	36,2	30,6	49,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Do szkół podstawowych w Mirowie w 2014 roku uczęszczało 269 uczniów, którzy stanowili 11,2% ogółu uczniów szkół podstawowych z powiatu szydłowieckiego. W obu jednostkach administracyjnych największą liczbę uczniów odnotowano na początku analizowanego okresu – 302 w gminie Mirów i 2 579 w powiecie szydłowieckim. W latach 2010-2014 ich liczba podlegała ciągłym wahaniom. Ogólnie na przestrzeni tego okresu dostrzegalny był spadek w liczbie uczniów zarówno w gminie, jak i całym powiecie.

Rysunek 11. Uczniowie szkół podstawowych w latach 2010-2014 (stan na 31 XII)

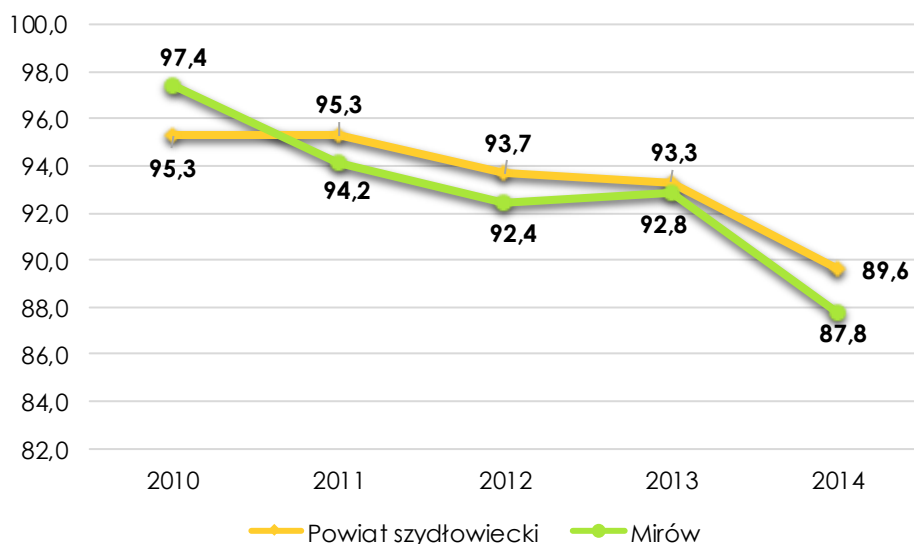
Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Współczynnik skolaryzacji brutto to relacja liczby osób uczących się na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności w grupie wieku określonej jako

odpowiadająca temu poziomowi nauczania. W analizowanym okresie najniższy współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych w gminie i powiecie odnotowano w 2014 roku.

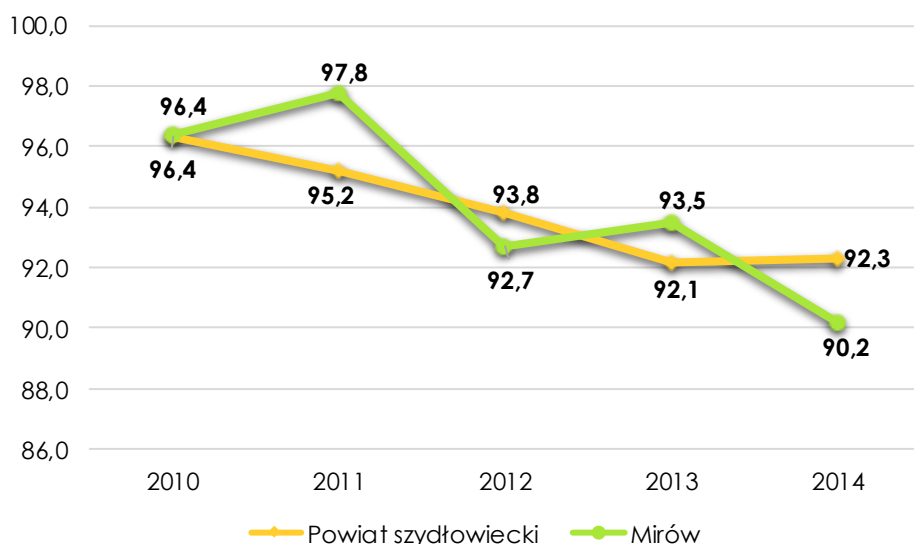
Spadek wskaźnika skolaryzacji brutto odnotowano również w przypadku gimnazjów, gdzie na przestrzeni lat 2010-2014 zmniejszył się on w gminie Mirów o 9,6%, a w powiecie szydłowieckim o 5,7%.

Rysunek 12. Współczynnik skolaryzacji brutto: szkoły podstawowe (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Rysunek 13. Współczynnik skolaryzacji brutto: gimnazja (stan na 31 XII)

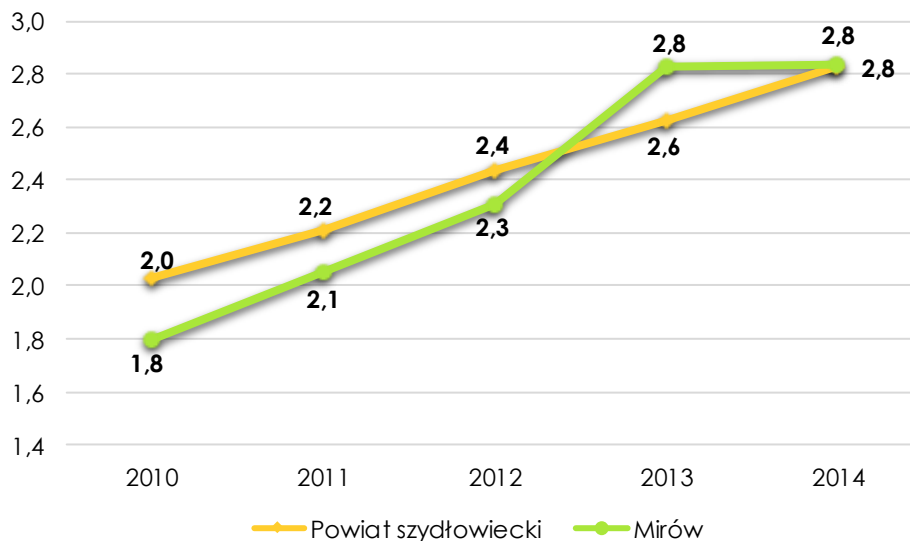

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

W latach 2010-2014 zarówno w gminie Mirów, jak i w powiecie szydłowieckim, liczba działających fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców

stopniowo się zwiększała, co świadczy o rozwoju tego sektora. Warto zauważyć, że w 2013 roku wartość tego wskaźnika w Mirowie była wyższa niż w całym powiecie szydłowieckim, a w gminie na 1000 mieszkańców przypadało tyle samo fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych, ile w powiecie szydłowieckim (2,8).

Rysunek 14. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców w latach 2010-2014 (stan na 31 XII)

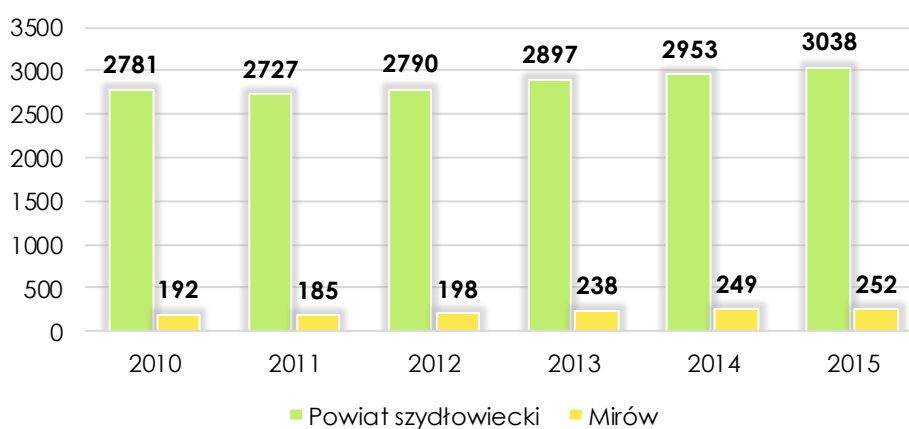

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Sfera gospodarcza

Na przestrzeni lat 2010-2015 zarówno w gminie Mirów, jak i w powiecie szydłowieckim zwiększyła się liczba podmiotów gospodarki narodowej. W 2015 roku w gminie zarejestrowane były 252 podmioty, co oznacza wzrost o 60 w porównaniu do początku analizowanego okresu. Z kolei w powiecie szydłowieckim liczba podmiotów gospodarczych zwiększyła się z 2 781 w 2010 roku do 3 038 w 2015 roku (o 257). W 2015 roku zdecydowaną większość podmiotów gospodarczych w gminie Mirów stanowiły podmioty sektora prywatnego – 95,6%. Ich liczba w latach 2010-2015 wzrosła z 182 do 241 (tj. o 59 podmiotów). W przypadku sektora publicznego zaobserwowano natomiast wzrost o 1 podmiot.

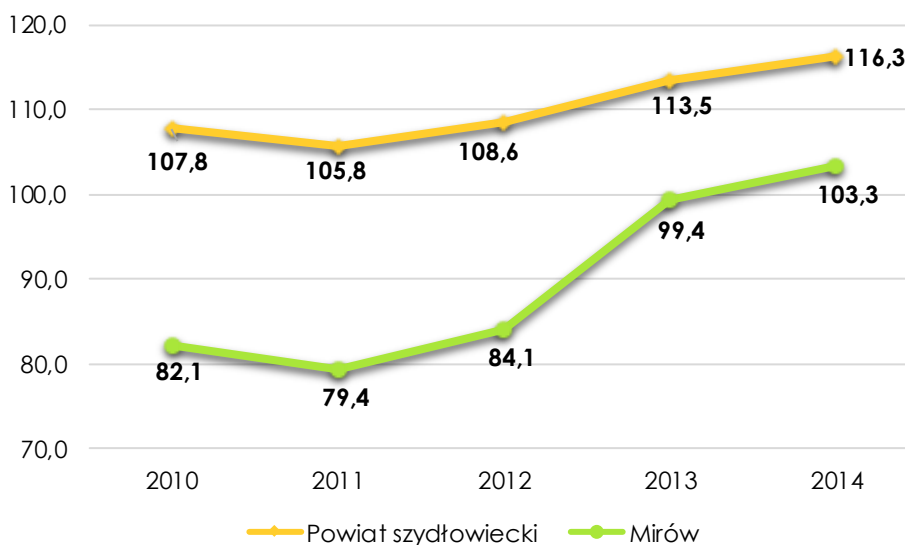
Rysunek 15. Podmioty gospodarki narodowej w latach 2010-2015 (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

W 2014 roku w gminie Mirów na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym przypadało 103,3 podmiotów gospodarki narodowej. W powiecie szydłowieckim było to 116,3 podmiotów. Wartość omawianego wskaźnika w gminie w latach 2010-2014 podlegała podobnym zmianom, jakie miały miejsce w powiecie szydłowieckim. Na przestrzeni lat 2010-2014 w obu analizowanych jednostkach administracyjnych liczba podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym uległa zwiększeniu.

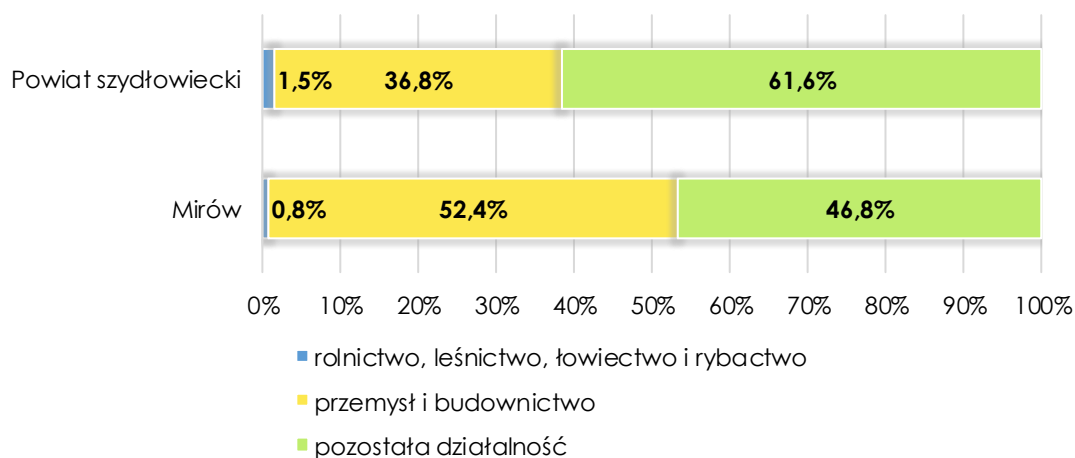
Rysunek 16. Podmioty gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2010-2014 (stan na 31XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

W 2014 roku najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie Mirów prowadziło działalność związaną z przemysłem i budownictwem (52,4%). 46,8% jednostek zajmowało się pozostałą działalnością, a pozostałe 0,8% prowadziło działalność związaną z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem. Struktura podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie sztytowieckim kształtowała się nieco inaczej – większość stanowiły podmioty z kategorii „pozostała działalność”.

Rysunek 17. Struktura podmiotów w 2015 roku wg grup rodzajów działalności PKD 2007 (Stan na dzień 31.12.2014)

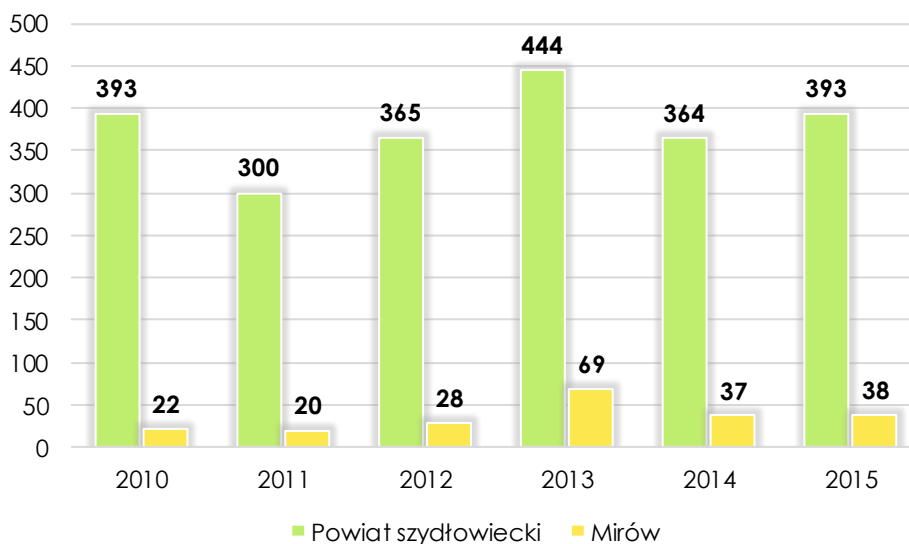

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

W latach 2010-2015 liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w gminie Mirów i powiecie sztytowieckim podlegała podobnym wahaniom. W 2015 roku

w gminie w rejestrze REGON zarejestrowano 38 nowych podmiotów. Stanowiły one 9,7% wszystkich nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w powiecie szydłowieckim.

Rysunek 18. Nowo zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej w latach 2010-2015 (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Wśród podmiotów gospodarki narodowej prowadzących działalność w gminie Mirów w 2015 roku najwięcej było przedsiębiorstw najmniejszych, zatrudniających 0-9 pracowników. Na przestrzeni lat 2010-2015 ich liczba zwiększyła się i pod koniec analizowanego okresu stanowiły one 97,2% ogółu podmiotów gospodarczych. Należy zauważyć, że na przestrzeni analizowanego okresu w gminie nie odnotowano podmiotów zatrudniających 50 pracowników i więcej.

Tabela 5. Podmioty wg klas wielkości w gminie Mirów w latach 2010-2015 (stan na 31 XII)

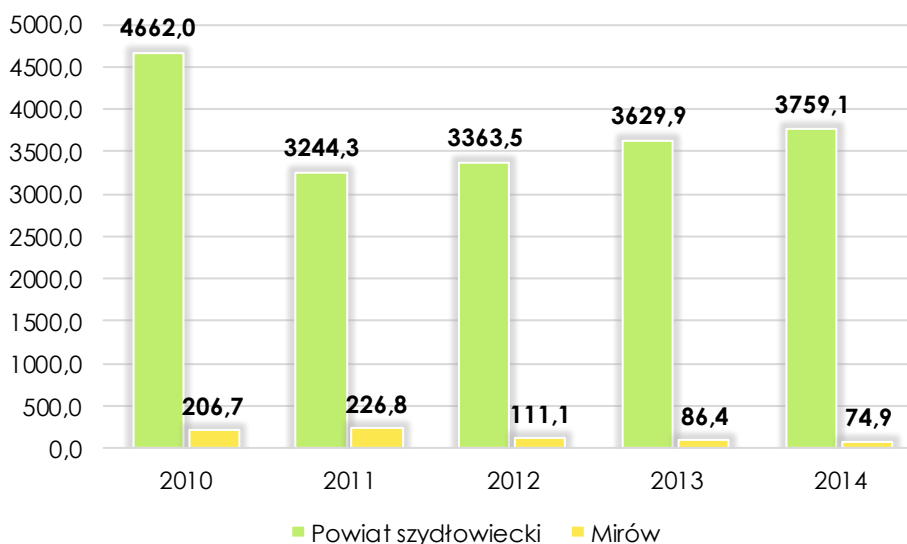
Wyszczególnienie	0 - 9	10-49	RAZEM
2010	186	6	192
2011	179	6	185
2012	192	6	198
2013	231	7	238
2014	242	7	249
2015	245	7	252

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Sfera środowiskowa

W 2014 roku na terenie Gminy Mirów zebrano ogółem 74,9 ton zmieszanych odpadów komunalnych. 100% odpadów pochodziło z gospodarstw domowych. Na przestrzeni lat 2010-2014 ilość zbieranych odpadów komunalnych w gminie zmniejszyła się o 131,8 ton. Coraz większy był z kolei udział odpadów pochodzących z gospodarstw domowych.

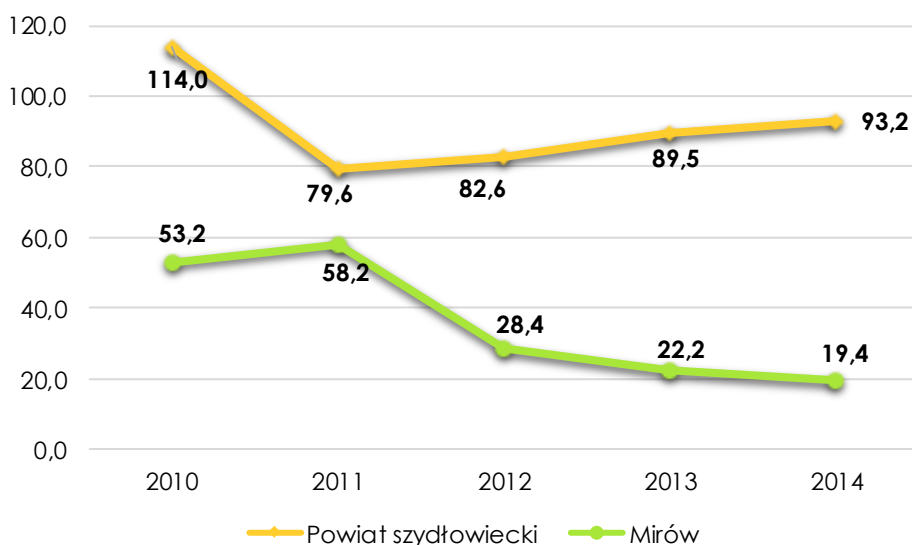
Rysunek 19. Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku w latach 2010-2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

W 2014 roku w gminie Mirów zebrano 19,4 kg odpadów zmieszanych w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W przypadku powiatu szydłowieckiego odnotowano dużo wyższą wartość – 93,2 kg. Porównanie wartości omawianego wskaźnika w latach 2010 i 2014 pozwala stwierdzić, że w obu jednostkach administracyjnych nastąpił spadek wielkości odpadów zmieszanych na 1 mieszkańca.

Rysunek 20. Odpady komunalne zmieszane na 1 mieszkańca w latach 2010-2014

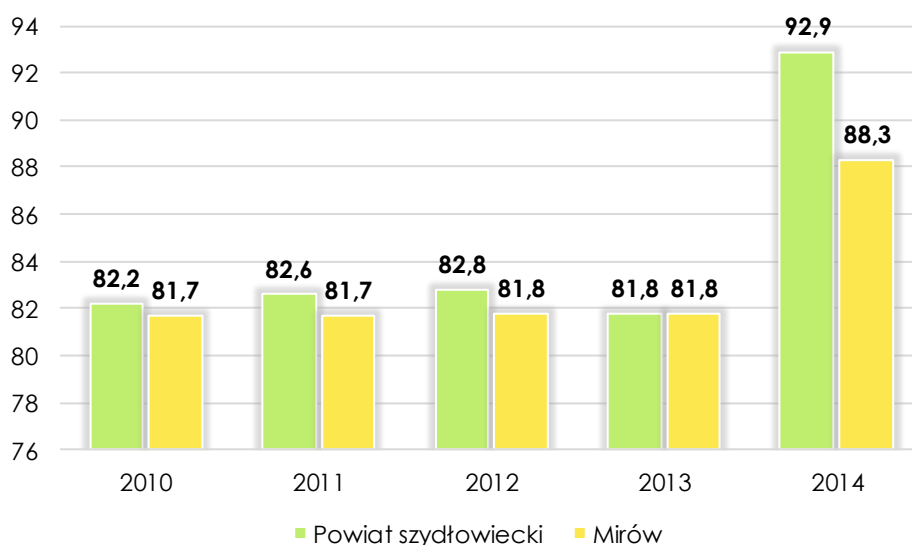

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Według danych GUS, 0,3% ogółu powierzchni powiatu szydłowieckiego stanowią tereny zielone. W 2014 roku 4 286,0 ha powierzchni Gminy Mirów stanowiły obszary prawnie chronione, tj. tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowych ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Tereny prawnie chronione w powiecie szydłowieckim zajmowały natomiast w 2014 roku powierzchnię 17 804,1 ha. Odsetek ludności korzystającej z instalacji wodociągowej w ogóle ludności w Mirowie w 2014 roku wynosił 88,3%. W powiecie szydłowieckim z sieci wodociągowej korzystało 92,9% ogółu ludności. Warto zwrócić uwagę, że w latach 2010-2014 odsetek ludności korzystającej z wodociągów zwiększyła się o 6,6% w gminie i 10,7% w powiecie.

Rysunek 21. Korzystający z instalacji w % ogółu ludności: wodociągi (stan na 31 XII)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Ogółem z sieci kanalizacyjnej w powiecie szydłowieckim w 2014 roku korzystało 30,0% ludności. Odsetek mieszkańców korzystających z instalacji kanalizacyjnej powoli, ale systematycznie, rośnie - w latach 2010-2014 w powiecie odnotowano wzrost o 1,5%. Nieznacznie (o 0,2%) wzrósł również odsetek osób korzystających z sieci gazowej. Pod koniec 2014 roku stanowili oni 16,9% ogółu ludności powiatu. Mieszkańcy Gminy Mirów nie korzystają z sieci kanalizacyjnej i gazowej.

Sfera techniczna

Według danych statystycznych GUS w powiecie szydłowieckim pod koniec 2014 roku zarejestrowane były 12 983 mieszkania. W gminie Mirów było ich 1 063. Liczba budynków mieszkalnych w gminie wynosiła w omawianym okresie 1 014. W latach 2010-2014 zwiększyła się zarówno liczba budynków mieszkalnych, jak i mieszkań.

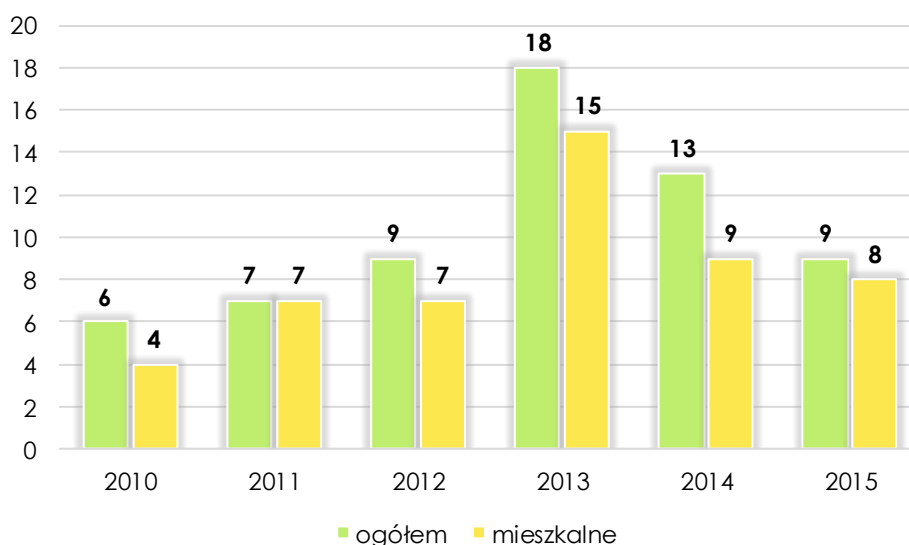
Tabela 6. Budynki mieszkalne i mieszkania w gminie Mirów w latach 2010-2014

Wyszczególnienie	Budynki mieszkalne		Mieszkania	
	Powiat szydłowiecki	Mirów	Powiat szydłowiecki	Mirów
2010	10164	969	12650	1028
2011	10367	992	12722	1035
2012	10434	999	12795	1043
2013	10532	1010	12898	1056
2014	10592	1014	12983	1063

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Najwięcej nowych budynków w gminie Mirów odnotowano w 2013 roku. W kolejnych latach dostrzegalny był stopniowy spadek ich liczby. Niemniej na przestrzeni lat 2010-2015 zaobserwowano nieznaczny wzrost liczby nowych budynków. W 2010 roku było ich 6, natomiast pod koniec analizowanego okresu – 9. Jednocześnie zwiększyła się również liczba budynków mieszkalnych – z 4 w 2010 roku do 8 w 2015 roku. Pod koniec analizowanego okresu stanowiły one 88,9% wszystkich nowych budynków.

Rysunek 22. Budynki nowe w latach 2010-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

ANALIZA WSKAŹNIKOWA

Analiza wskaźnikowa została opracowana w oparciu o Instrukcję dotyczącą przygotowania projektów rewitalizacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 oraz preferencji dla projektów mających na celu przywrócenie ładu przestrzennego.

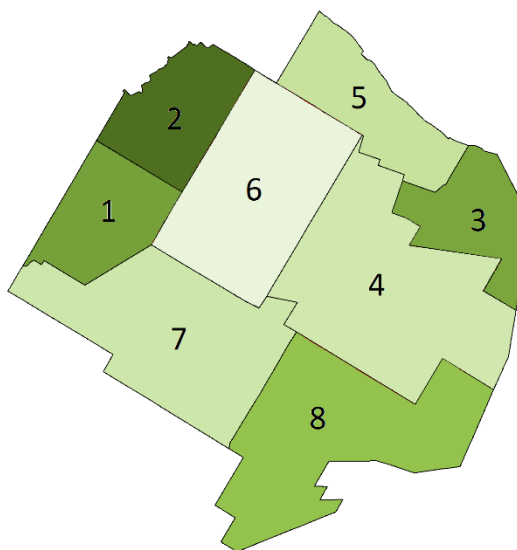
Sfera społeczna

Analiza sfery społecznej stanowi fundamentalną część opisu badanej zbiorowości pozwalającą na diagnozę obecnego stanu i prognozowanie oraz planowanie przyszłych zmian. Największym potencjałem rozwojowym danego obszaru jest jego kapitał ludzki. Dlatego też w prezentowanej diagnozie skupiono uwagę na analizie społecznych obszarów takich jak: bezrobocie, ubóstwo, problemy społeczne, bezpieczeństwo, demografia, edukacja, aktywność społeczna. Wymienione kategorie tworzą katalog podstawowej wiedzy na temat wybranej zbiorowości, pozwalają także na identyfikację problemów, z jakimi potencjalnie może borykać się badana społeczność.

Tabela prezentuje dane dotyczące liczby osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Wyższe wartości wskaźnika aniżeli średnia dla Gminy Mirów odnotowano w następujących sołectwach: Bieszków Dolny, Bieszków Górny, Mirów Nowy, Zbijów Mały, co świadczy o największej liczbie osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w tych sołectwach.

Tabela 7. Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym – stymulanta. (Dane z 31.12.2015 r.)

Lp.	Sołectwo	Wartość wskaźnika
1	Bieszków Dolny	27,17
2	Bieszków Górny	33,66
3	Mirów Nowy	26,32
4	Mirów i Mirów Stary	17,75
5	Mirówek	18,40
6	Rogów	16,11
7	Zbijów Duży	17,93
8	Zbijów Mały	22,40
	Gmina Mirów	21,13

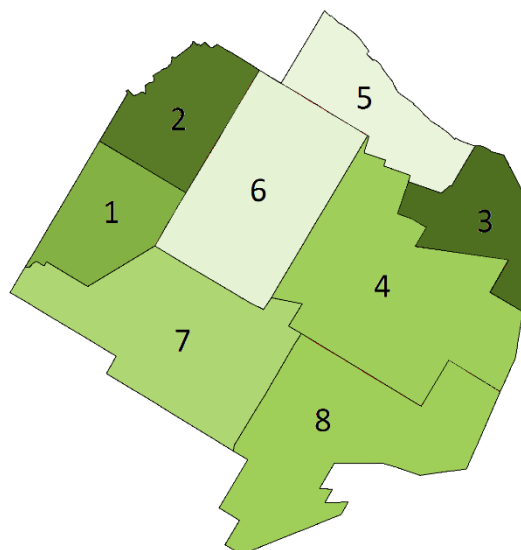

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy

W tabeli poniżej została zaprezentowana liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Wyższe wartości aniżeli wartość referencyjna odnotowano w trzech sołectwach. Były nimi następujące jednostki ewidencyjne: Bieszków Dolny, Bieszków Górny, Mirów Nowy.

Tabela 8. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym – stymulanta. (Dane z 31.12.2015 r.)

Lp.	Sołectwo	Wartość wskaźnika
1	Bieszków Dolny	14,96
2	Bieszków Górny	18,32
3	Mirów Nowy	19,03
4	Mirów i Mirów Stary	13,02
5	Mirówek	9,60
6	Rogów	9,83
7	Zbijów Duży	12,35
8	Zbijów Mały	13,02
	Gmina Mirów	13,23

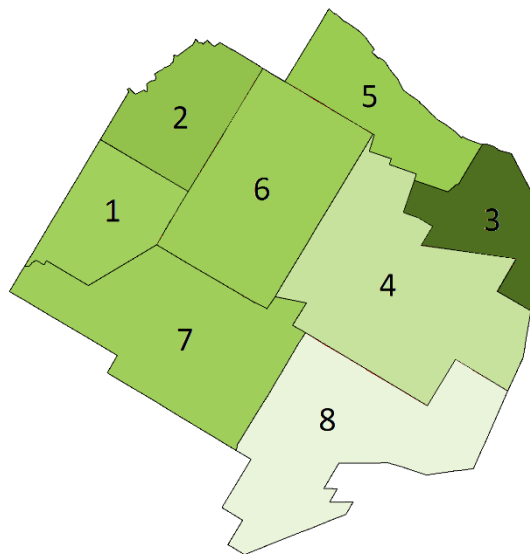
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy

Najwyższe wartości wskaźnika dotyczącego liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu choroby w przeliczeniu na 100 mieszkańca zaobserwowano w sołectwach:

Bieszków Górny, Mirów Nowy, Mirówek. Wysoka wartość wskaźnika świadczy o tym, iż mieszkańcy wymienionych sołectw najczęściej korzystali pomocy społecznej.

Tabela 9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu choroby w przeliczeniu na 100 mieszkańców – stymulanta. (Dane z 31.12.2015 r.)

Lp.	Sołectwo	Wartość wskaźnika
1	Bieszków Dolny	0,23
2	Bieszków Górny	0,31
3	Mirów Nowy	0,78
4	Mirów i Mirów Stary	0,12
5	Mirówek	0,26
6	Rogów	0,24
7	Zbijów Duży	0,24
8	Zbijów Mały	0,00
Gmina Mirów		0,26

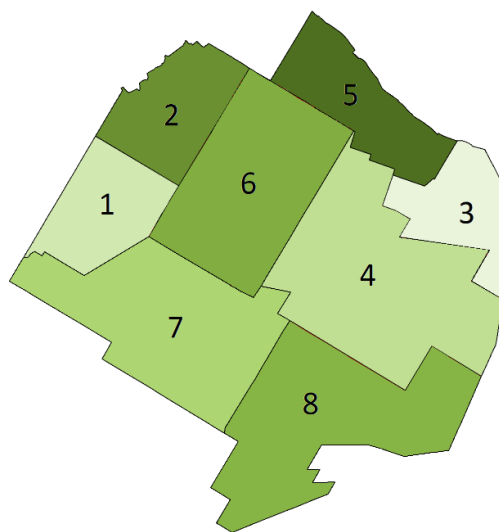

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej

Tabela zawiera informacje dotyczące liczby osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Najwyższe wartości wskaźnika odnotowano w sołectwach: Bieszków Górny, Mirówek, Rogów, Zbijów Mały, co wskazuje, iż w wymienionych sołectwach liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej jest większa w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Tabela 10. Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców – stymulanta. (Dane z 31.12.2015 r.)

Lp.	Sołectwo	Wartość wskaźnika
1	Bieszków Dolny	0,70
2	Bieszków Górny	1,56
3	Mirów Nowy	0,52
4	Mirów i Mirów Stary	0,82
5	Mirówek	1,81
6	Rogów	1,34
7	Zbijów Duży	0,96
8	Zbijów Mały	1,28
Gmina Mirów		1,10

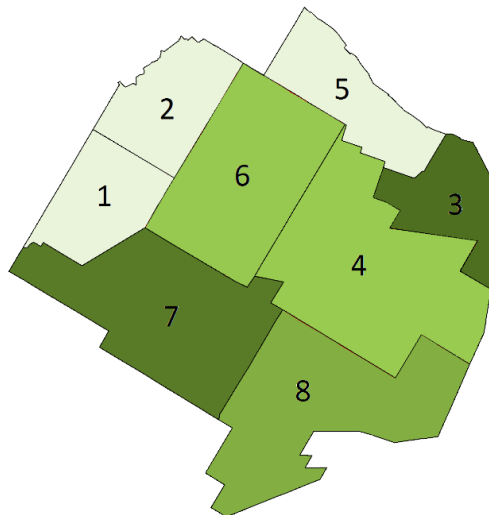

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej

Poniższa tabela zawiera dane na temat liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Wyższe wartości aniżeli wartość referencyjna odnotowano w pięciu sołectwach, są nimi następujące jednostki ewidencyjne: Mirów Nowy, Mirów i Mirów Stary, Rogów, Zbijów Duży, Zbijów Mały.

Tabela 11. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców - stymulanta. (Dane z 31.12.2015 r.)

Lp.	Sołectwo	Wartość wskaźnika
1	Bieszków Dolny	0,00
2	Bieszków Górny	0,00
3	Mirów Nowy	0,52
4	Mirów i Mirów Stary	0,24
5	Mirówek	0,00
6	Rogów	0,24
7	Zbijów Duży	0,48
8	Zbijów Mały	0,32
Gmina Mirów		0,23

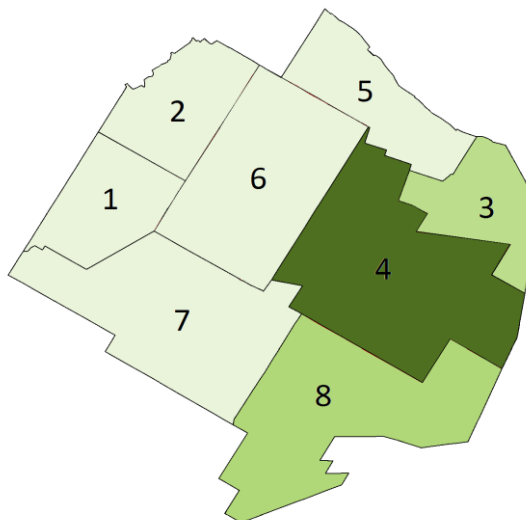

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej

W poniższej tabeli zaprezentowano dane dotyczące liczby przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Wskaźnik ten jest rekomendowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego⁷. Najwyższą wartość wskaźnika zanotowano dla sołectwa Mirów i Mirów Stary, co świadczy o występowaniu tam większej liczby przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców, aniżeli średnia wartość dla Gminy Mirów.

Tabela 12. Liczba przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców - stymulanta. (Dane z 2015 r.)

Lp.	Sołectwo	Wartość wskaźnika
1	Bieszków Dolny	0,00
2	Bieszków Górny	0,00
3	Mirów Nowy	0,52
4	Mirów i Mirów Stary	3,89
5	Mirówek	0,00
6	Rogów	0,24
7	Zbijów Duży	0,00
8	Zbijów Mały	0,64
Gmina Mirów		0,89

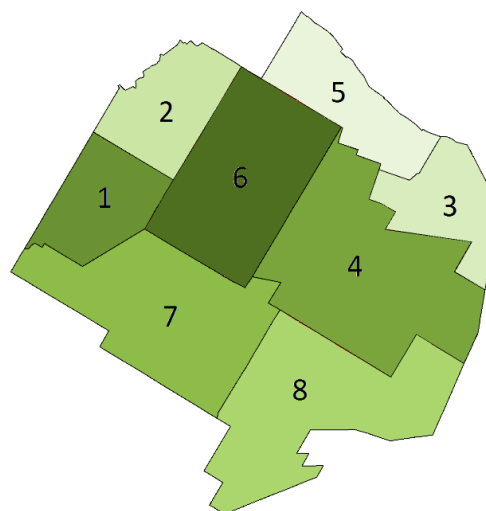
⁷ Wskaźnik rekomendowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020- Instrukcja dotycząca przygotowania projektów rewitalizacyjnych w ramach RPO dla Województwa Mazowieckiego, str. 19.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Policji

Dane zawarte w poniższej tabeli dotyczą wskaźnika obciążenia demograficznego⁸. Najwyższe wartości wskaźnika odnotowano w sołectwach: Bieszków Dolny, Mirów i Mirów Stary, Rogów, Zbijów Duży. Świadczy to o większej liczbie osób w wieku nieprodukcyjnym, aniżeli średnia dla gminy.

Tabela 13. Wskaźnik obciążenia demograficznego - stymulanta. (Dane z 31.12.2015 r.)

Lp.	Sołectwo	Wartość wskaźnika
1	Bieszków Dolny	68,90
2	Bieszków Górny	58,42
3	Mirów Nowy	56,68
4	Mirów i Mirów Stary	67,46
5	Mirówek	54,40
6	Rogów	71,34
7	Zbijów Duży	65,74
8	Zbijów Mały	62,50
	Gmina Mirów	64,55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy

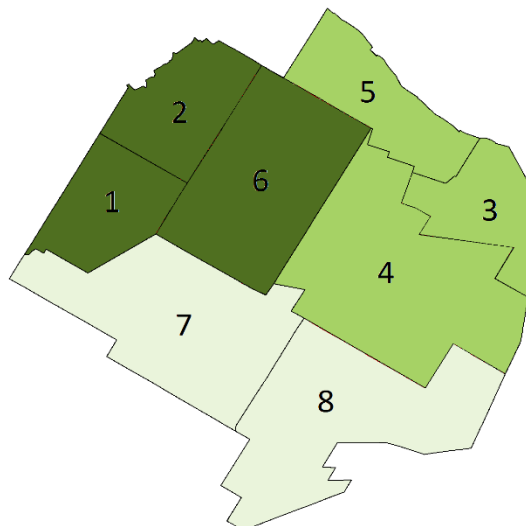
W ramach analizy sfery społecznej wzięto także pod uwagę zaangażowanie lokalnej społeczności w życie publiczne. Najlepszym wskaźnikiem aktywności społecznej jest frekwencja w wyborach. Wskaźnik ten, należy do grupy wskaźników podstawowych rekomendowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w celu wyznaczania obszarów kryzysowych⁹. Analizie poddano frekwencję w II turze wyborów Prezydenckich w 2015 roku. Frekwencję poniżej wartości dla Gminy Mirów (54,26%) odnotowano w przypadku pięciu sołectw: Mirów Nowy, Mirów i Mirów Stary, Mirówek, Zbijów Duży, Zbijów Mały.

Tabela 14. Frekwencja wyborcza w II turze wyborów Prezydenckich w 2015 roku - destymulanta. (Dane z 2015 roku)

⁸ Wskaźnik obciążenia demograficznego określa względną ilość osób młodych (kobiety, mężczyźni do 18 roku życia) lub starszych (kobiety od 60 roku życia, mężczyźni od 65 roku życia) w odniesieniu do populacji w wieku produkcyjnym.

⁹ Wskaźnik rekomendowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Instrukcja dotycząca przygotowania programów rewitalizacyjnych w ramach RPO WM, str.19

Lp.	Sołectwo	Wartość wskaźnika
1	Bieszków Dolny	61,23%
2	Bieszków Górny	61,23%
3	Mirów Nowy	53,86%
4	Mirów i Mirów Stary	53,86%
5	Mirówek	53,86%
6	Rogów	61,23%
7	Zbijów Duży	51,37%
8	Zbijów Mały	51,37%
	Gmina Mirów	54,26%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej

W gminie Mirów funkcjonuje jedno gimnazjum, dlatego analiza zdawalności egzaminów gimnazjalnych odniesiona została do średnich wyników w powiecie szydłowieckim oraz w województwie mazowieckim. Należy zwrócić uwagę, iż uczniowie Gminy Mirów uzyskiwali wyższe średnie wyniki, w odniesieniu do powiatu szydłowieckiego, w humanistycznej części egzaminu (historia i WOS, język polski), natomiast egzaminy z matematyki, przedmiotów przyrodniczych oraz z języka angielskiego były niższe od średniego wyniku w powiecie szydłowieckim. Ponadto należy zaznaczyć, iż wszystkie średnie wyniki egzaminów w gminie Mirów były niższe niż w województwie mazowieckim. Szczegółowe dane dotyczące średnich wyników egzaminu gimnazjalnego zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 15. Zdawalność egzaminu gimnazjalnego – średnia wyników uczniów. (Dane z 2015 roku)

	Historia i WOS	Język Polski	Matematyka	Przedmioty przyrodnicze	Język Angielski
Gmina Mirów	63,20%	64,30%	38,50%	40,40%	53,60%
Powiat szydłowiecki	61,90%	60,70%	43,40%	46,30%	66,20%
Woj. Mazowieckie	65,90%	64,70%	51,20%	52,10%	69,80%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy

Podsumowanie - sfera społeczna

Do analizy sfery społecznej wykorzystano następujące wskaźniki, które pomogły w diagnozie tego obszaru: liczba osób bezrobotnych, liczba osób długotrwale bezrobotnych, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu choroby, liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, , liczba przestępstw, wskaźnik obciążenia demograficznego,

frekwencja wyborcza w II turze wyborów Prezydenckich w 2015 roku, , zdawalność egzaminu gimnazjalnego.

W tabeli zaprezentowano wartości poszczególnych wskaźników oraz wartość wskaźnika syntetycznego Perkala (im wyższa wartość wskaźnika, tym większe prawdopodobieństwo wystąpienia stanu kryzysowego) z uwzględnieniem podziału gminy Mirów na sołectwa. Biorąc pod uwagę dane zaprezentowane w tabeli można wnioskować, że sołectwami, w których występują negatywne zjawiska w sferze społecznej są następujące jednostki ewidencyjne: **Mirów Nowy, Mirów i Mirów Stary, Zbijów Duży, Zbijów Mały.**

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MIRÓW NA LATA 2016 - 2020

Tabela 16. Wskaźnik syntetyczny Perkala - sfera społeczna.

Lp.	Sołectwo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Wskaźnik syntetyczny
1	Bieszków Dolny	0,630	0,569	0,301	0,141	0,000	0,000	0,856	0,000	1,000	3,497
2	Bieszków Górny	1,000	0,925	0,403	0,806	0,000	0,000	0,237	0,000	1,000	4,371
3	Mirów Nowy	0,581	1,000	1,000	0,000	1,000	0,000	0,135	0,748	1,000	5,464
4	Mirów i Mirów Stary	0,094	0,362	0,152	0,237	0,456	1,000	0,771	0,748	1,000	4,820
5	Mirówek	0,131	0,000	0,334	1,000	0,000	0,000	0,000	0,748	1,000	3,213
6	Rogów	0,000	0,025	0,315	0,637	0,473	0,000	1,000	0,000	1,000	3,45
7	Zbijów Duży	0,104	0,292	0,310	0,343	0,930	0,000	0,669	1,000	1,000	4,648
8	Zbijów Mały	0,358	0,363	0,000	0,590	0,620	0,165	0,478	1,000	1,000	4,574
Gmina Mirów		0,286	0,385	0,329	0,448	0,444	0,230	0,599	0,707	1,000	4,428

Tabela 17. Lista wskaźników - sfera społeczna.

Lp.	Wskaźnik
1	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
2	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
3	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu choroby w przeliczeniu na 100 mieszkańców
4	Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców
5	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców
6	Liczba przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców
7	Wskaźnik obciążenia demograficznego
8	Frekwencja wyborcza w II turze wyborów Prezydenckich w 2015 roku
9	Zdawalność egzaminu gimnazjalnego – średnia wyników uczniów

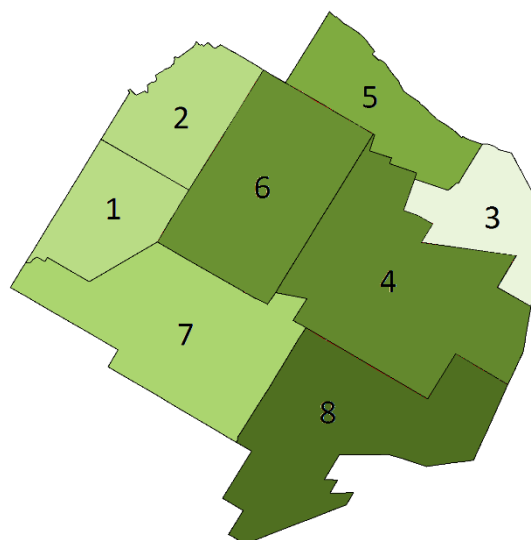
Sfera gospodarcza

Monitoring potencjału rozwoju ekonomiczno-gospodarczego i analiza sytuacji zastanej jest niezwykle ważna w kontekście planowanych działań w ramach procesu rewitalizacji. Analizie poddany zostanie obszar przedsiębiorczości Gminy Mirów. Siłą rozwojową każdej miejscowości jest jej kondycja ekonomiczno-gospodarcza. Wyznaczenie obszarów stanowiących o problematycznym charakterze gminy pozwoli na dokonanie zmian, aby w przyszłości ograniczyć bariery rozwojowe tej gminy. Skuteczne zaplanowanie przemian w lokalnej gospodarce, zwiększy jej konkurencyjność i atrakcyjność dla pracowników oraz potencjalnych inwestorów.

Podczas diagnozy sfery gospodarczej w gminie Mirów wzięto pod uwagę liczbę przedsiębiorstw wpisanych do rejestru CEIDG¹⁰. Wskaźnik ten obrazuje, w których obszarach gminy skoncentrowana jest największa liczba przedsiębiorstw wpisanych do rejestru w przeliczeniu na 100 mieszkańców. W czterech sołectwach liczba podmiotów gospodarczych jest mniejsza niż średnia dla gminy, są to następujące jednostki ewidencyjne: Bieszków Dolny, Bieszków Górny, Mirów Nowy, Zbijów Duży.

Tabela 18. Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 mieszkańca - destymulanta. (Dane z 31.12.2015 r.)

Lp.	Sołectwo	Wartość wskaźnika
1	Bieszków Dolny	2,80
2	Bieszków Górny	2,81
3	Mirów Nowy	1,55
4	Mirów i Mirów Stary	4,24
5	Mirówek	3,89
6	Rogów	4,15
7	Zbijów Duży	3,13
8	Zbijów Mały	4,49
	Gmina Mirów	3,55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy

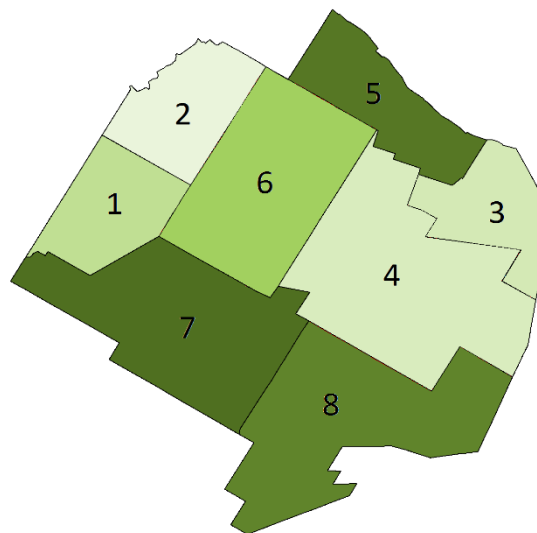
W tabeli zamieszczono dane na temat liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (zarejestrowane po 1 stycznia 2015 roku) w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

¹⁰ **Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej** (w skrócie CEIDG) jest rejestrem przedsiębiorców, będących osobami fizycznymi, działających na terenie Polski. Rejestr prowadzony jest od 1 lipca 2011 r. w systemie teleinformatycznym przez ministra właściwego do spraw gospodarki na podstawie przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Najwyższe wartości wskaźnika odnotowano w sołectwach: Bieszków Dolny, Bieszków Górny, Mirów Nowy, Mirów i Mirów Stary, Rogów.

Tabela 19. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców - destymulanta. (Dane z 31.12.2015 r.)

Lp.	Sołectwo	Wartość wskaźnika
1	Bieszków Dolny	0,70
2	Bieszków Górny	0,31
3	Mirów Nowy	0,52
4	Mirów i Mirów Stary	0,47
5	Mirówek	2,07
6	Rogów	0,98
7	Zbijów Duży	2,16
8	Zbijów Mały	1,92
	Gmina Mirów	1,05

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy

Podsumowanie - sfera gospodarcza

Do analizy sfery gospodarczej wykorzystano następujące wskaźniki, które pomogły w diagnozie tego obszaru: liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze CEIDG, liczbę nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze CEIDG.

W poniższej tabeli zaprezentowano wartości poszczególnych wskaźników oraz wartość wskaźnika syntetycznego Perkala (im wyższa wartość wskaźnika, tym większe prawdopodobieństwo wystąpienia stanu kryzysowego) z uwzględnieniem podziału Gminy Mirów na sołectwa. Biorąc pod uwagę dane zaprezentowane w tabeli można wnioskować, że sołectwami, w których rozwój sfery gospodarczej jest relatywnie gorszy niż w skali całej Gminy, są następujące jednostki: Bieszków Dolny (1,366), Bieszków Górny (1,570), Mirów Nowy (1,890), Mirów Stary (0,998).

Tabela 20. Wskaźnik syntetyczny Perkala - sfera gospodarcza.

Lp.	Sołectwo	Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru CEIDG	Nowo zarejestrowane podmioty gospodarcze do rejestru CEIDG	Wskaźnik syntetyczny	Liczba wskaźników powyżej średniej dla Gminy Mirów
1	Bieszków Dolny	0,575	0,791	1,366	2
2	Bieszków Górny	0,570	1,000	1,570	2
3	Mirów Nowy	1,000	0,890	1,890	2

Lp.	Sołectwo	Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru CEIDG	Nowo zarejestrowane podmioty gospodarcze do rejestru CEIDG	Wskaźnik syntetyczny	Liczba wskaźników powyżej średniej dla Gminy Mirów
4	Mirów Stary	0,084	0,914	0,998	1
5	Mirówek	0,205	0,049	0,254	0
6	Rogów	0,114	0,641	0,755	1
7	Zbijów Duży	0,464	0,000	0,464	2
8	Zbijów Mały	0,000	0,130	0,130	0
Gmina Mirów		0,320	0,603	0,923	-

Sfera środowiskowa

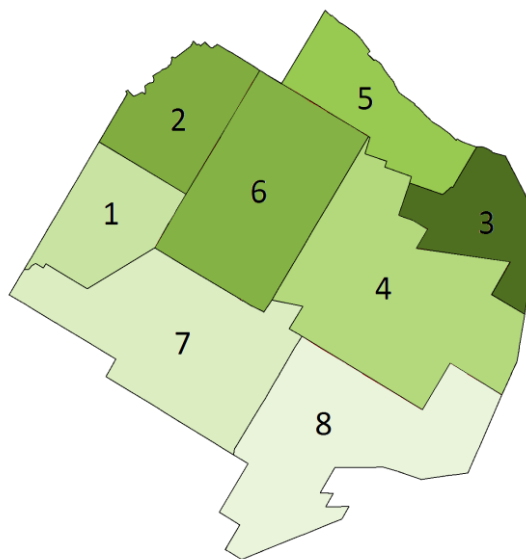
Jednym z równie ważnych aspektów diagnozy obszarów zdegradowanych jest sfera środowiskowa. Analiza tego obszaru pozwoli na określenie kondycji środowiskowej Gminy Mirów. Współcześnie nacisk kładzie się na optymalizowanie sytuacji środowiskowej, gdyż ma ona wpływ na jakość życia mieszkańców gminy oraz stanowi o atrakcyjności i potencjale danego obszaru. Zatem identyfikacja kondycji środowiska w gminie staje się niezwykle potrzebna w celu wyznaczenia obszarów kryzysowych wymagających działań interwencyjnych w ramach procesu rewitalizacji.

Biorąc pod uwagę raport pt.: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim” opracowany przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie na obszarze Gminy Mirów średnioroczne stężenie pyłu PM 10 w 2015 roku wyniosło 11,2 µg/m³, a średnioroczne stężenie pyłu PM 2,5 10,6 µg/m³. W żadnym z analizowanych przypadków wartości w gminie Mirów nie zostały przekroczone (dopuszczalne stężenie pyłu PM 10 - 40 µg/m³, dopuszczalne stężenie pyłu PM 2,5 - 25 µg/m³).

Sfera środowiskowa w gminie zdiagnozowana została na podstawie wskaźnika nagromadzenia wyrobów zawierających azbest w tonach w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Najwyższe wartości wskaźnika odnotowano dla sołectw: Bieszków Górny, Mirów Nowy, Mirówek, Rogów.

Tabela 21. Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest [tona] - stymulanta. (Dane z 03.06.2016 r.)

Lp.	Sołectwo	Wartość wskaźnika
1	Bieszków Dolny	94,18
2	Bieszków Górny	105,06
3	Mirów Nowy	114,88
4	Mirów i Mirów Stary	96,83
5	Mirówek	100,35
6	Rogów	104,03
7	Zbijów Duży	91,98
8	Zbijów Mały	90,11
	Gmina Mirów	99,80

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy

Podsumowanie - sfera środowiskowa

Do analizy sfery gospodarczej wykorzystano następujące wskaźniki, które pomogły w diagnozie tego obszaru: dane na temat stężenia średniodobowego pyłu PM10 oraz PM2,5, wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest [tona].

W poniższej tabeli zaprezentowano wartości wskaźnika oraz wartość wskaźnika syntetycznego Perkala (im wyższa wartość wskaźnika, tym większe prawdopodobieństwo wystąpienia stanu kryzysowego) z uwzględnieniem podziału Gminy Mirów na sołectwa. Ze względu na brak podziału na sołectwa średniorocznego stężania pyłu PM 10 oraz PM 2,5, wartość wskaźnika nagromadzenia wyrobów zawierających azbest równy jest wartości wskaźnika syntetycznego. Biorąc pod uwagę dane zaprezentowane w tabeli można wnioskować, że sołectwami, w których występują negatywne zjawiska w sferze środowiskowej są następujące jednostki: Bieszków Górny (0,603), Mirów Nowy (1,000), Mirówek (0,413), Rogów (0,562).

Tabela 22. Wskaźnik syntetyczny Perkala - sfera środowiskowa.

Lp.	Sołectwo	Występowanie wyrobów zawierających azbest	Wskaźnik syntetyczny	Liczba wskaźników powyżej średniej dla Gminy Mirów
1	Bieszków Dolny	0,164	0,164	0
2	Bieszków Górny	0,603	0,603	1
3	Mirów Nowy	1,000	1,000	1
4	Mirów i Mirów Stary	0,271	0,271	0
5	Mirówek	0,413	0,413	1
6	Rogów	0,562	0,562	1
7	Zbijów Duży	0,075	0,075	0
8	Zbijów Mały	0,000	0,000	0
	Gmina Mirów	0,391	0,391	-

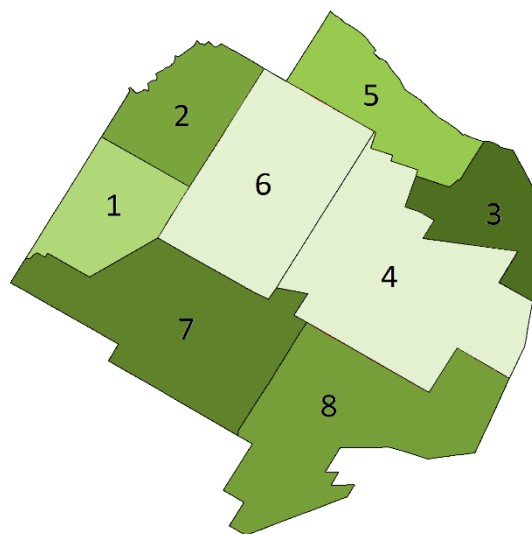
Sfera przestrzenno-funkcjonalna

O potencjale i atrakcyjności danego obszaru świadczą także warunki przestrzenno-funkcjonalne, mogą one stać się przyczynkiem do przyciągania nowych mieszkańców lub potencjalnych inwestorów. Określenie obszarów problemowych w tym zakresie dotyczyć będzie przede wszystkim infrastruktury oraz dostępności komunikacyjnej.

Podczas analizy sfery przestrzenno-funkcjonalnej wzięto także pod uwagę liczbę przystanków przypadających na 100 mieszkańców. W przypadku trzech sołectw wartość wskaźnika była niższa niż wartość referencyjna, która wyniosła 0,51. Do tych obszarów zaliczyć należy następujące sołectwa: Bieszków Dolny, Mirów i Mirów Stary, Rogów. W trakcie spotkań informacyjno-warsztatowych, mieszkańcy wskazali na złe skomunikowanie ww. Sołectw z pozostałymi. Wyniki badań CATI/CAWI potwierdzają również ten problem. Obecny rozkład jazdy występujący nie jest w żaden sposób dopasowany do potrzeb i oczekiwań mieszkańców, co wymaga korzystania z transportu indywidualnego.

Tabela 23. Liczba przystanków komunikacji publicznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców - destymulanta. (Dane z 30.05.2016 r.)

Lp.	Sołectwo	Wartość wskaźnika
1	Bieszków Dolny	0,47
2	Bieszków Górny	0,63
3	Mirów Nowy	0,78
4	Mirów i Mirów Stary	0,35
5	Mirówek	0,52
6	Rogów	0,37
7	Zbijów Duży	0,72
8	Zbijów Mały	0,64
	Gmina Mirów	0,51

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy

Podsumowanie - sfera przestrzenno-funkcjonalna

Do analizy sfery przestrzenno-funkcjonalnej wykorzystano następujące wskaźniki, które pomogły w diagnozie obszaru: liczba budynków, które posiadają czynne przyłącze kanalizacyjne, liczba przystanków komunikacji publicznej.

W poniższej tabeli zaprezentowano wartości poszczególnych wskaźników oraz wartość wskaźnika syntetycznego Perkala (im wyższa wartość wskaźnika, tym większe prawdopodobieństwo wystąpienia stanu kryzysowego) z uwzględnieniem podziału Gminy

Mirów na sołectwa. Biorąc pod uwagę dane zaprezentowane w tabeli można wnioskować, że sołectwami, w których występują negatywne zjawiska w sferze przestrzenno-funkcjonalnej są następujące jednostki: Bieszków Dolny (0,732), Mirów i Mirów Stary (1,000), Rogów (0,969).

Tabela 24. Wskaźnik syntetyczny Perkala - sfera przestrzenno-funkcjonalna.

Lp.	Sołectwo	Liczba przystanków komunikacji publicznej	Wskaźnik syntetyczny	Liczba wskaźników powyżej średniej dla Gminy Mirów
1	Bieszków Dolny	0,732	0,732	1
2	Bieszków Górny	0,356	0,356	0
3	Mirów Nowy	0	0	0
4	Mirów i Mirów Stary	1	1	1
5	Mirówek	0,609	0,609	0
6	Rogów	0,969	0,969	1
7	Zbijów Duży	0,128	0,128	0
8	Zbijów Mały	0,318	0,318	0
	Gmina Mirów	0,628	0,628	-

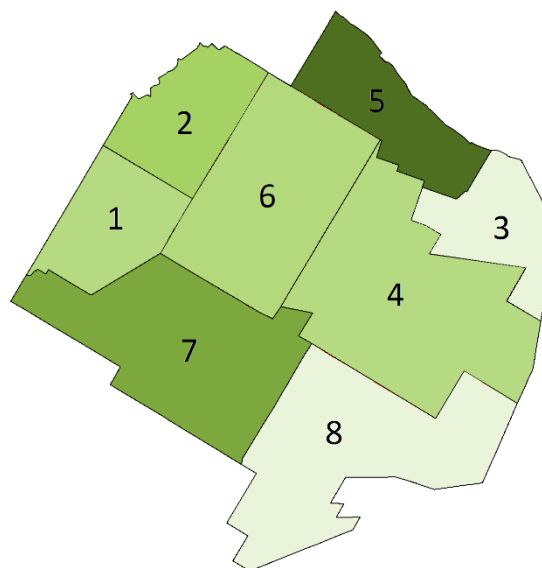
Sfera techniczna

Badany aspekt sfery technicznej, czyli infrastruktura techniczna gminy umożliwi diagnozę jakości życia mieszkańców oraz precyzyjnie wskaże obszary problemowe z jakimi boryka się gmina Mirów w tym zakresie.

Tabela zawiera informacje na temat liczby wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Najniższe wartości wskaźnika odnotowano w sołectwach: Bieszków Dolny, Bieszków Górny, Mirów Nowy, Mirów i Mirów Stary, Rogów, Zbijów Mały, co wskazuje na najniższą liczbę wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców aniżeli średnia wartość dla Gminy Mirów, która wyniosła 0,36.

Tabela 25. Liczba wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców - destymulanta. (Dane z 30.05.2016 r.)

Lp.	Sołectwo	Wartość wskaźnika
1	Bieszków Dolny	0,23
2	Bieszków Górny	0,31
3	Mirów Nowy	0,00
4	Mirów i Mirów Stary	0,24
5	Mirówek	1,30
6	Rogów	0,24
7	Zbijów Duży	0,72
8	Zbijów Mały	0,00
	Gmina Mirów	0,36

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy

Podsumowanie sfery technicznej

Do analizy sfery technicznej wykorzystano następujący wskaźnik, który pomógł w diagnozie tego obszaru: liczbę wydanych pozwoleń na budowę.

W poniższej tabeli zaprezentowano wartości poszczególnych wskaźników oraz wartość wskaźnika syntetycznego Perkala (im wyższa wartość wskaźnika, tym większe prawdopodobieństwo wystąpienia stanu kryzysowego) z uwzględnieniem podziału Gminy Mirów na sołectwa. Biorąc pod uwagę dane zaprezentowane w tabeli można wnioskować, że sołectwami, w których występują negatywne zjawiska w sferze technicznej są następujące jednostki: Bieszków Dolny (0,820), Bieszków Górny (0,759), Mirów Nowy (1,000), Rogów (0,811), Zbijów Mały (1,000).

Tabela 26. Wskaźnik syntetyczny Perkala - sfera techniczna.

Lp.	Sołectwo	Liczba wydanych pozwoleń na budowę	Wskaźnik syntetyczny	Liczba wskaźników powyżej średniej dla Gminy Mirów
1	Bieszków Dolny	0,82	0,82	1
2	Bieszków Górny	0,759	0,759	1
3	Mirów Nowy	1	1	1
4	Mirów i Mirów Stary	0,818	0,818	1
5	Mirówek	0	0	0
6	Rogów	0,811	0,811	1
7	Zbijów Duży	0,443	0,443	0
8	Zbijów Mały	1	1	1
Gmina Mirów		0,724	0,724	-

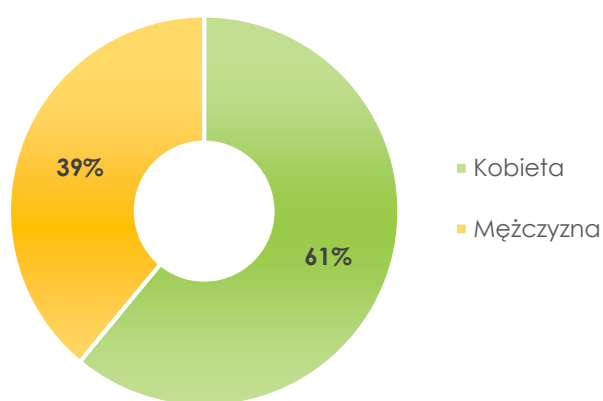
Problemy w sferze technicznej nawarstwiają się i powodują utrwalenie sytuacji kryzysowej w sferze środowiskowej. Niedocieplone budynki oraz nieefektywnie wykorzystywanie dostępnych zasobów, wpływa na ilość zużywanego paliwa opałowego, co przekłada się na zwiększoną ilość emitowanych do powietrza zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, a to z kolei pogłębia zjawisko niskiej emisji w gminie. Obszar gminy jest w całości skanalizowany.

Wyniki badań CATI/CAWI

Głównym celem przeprowadzonych badań było wyznaczenie obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji. Ponadto w trakcie badań określono kluczowe działania/projekty, które powinny znaleźć się w Programie Rewitalizacji Gminy Mirów. Badanie zostało przeprowadzone techniką CATI/CAWI i objęto nim 100 mieszkańców gminy. Wyniki przeprowadzonych badań stanowią uzupełnienie wcześniej przeprowadzonej diagnozy, opracowanej na podstawie danych zastanych oraz analizy wskaźnikowej.

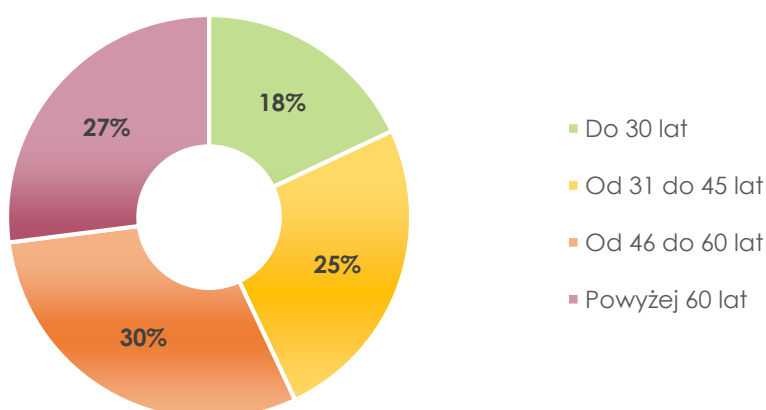
Badaniem objętych zostało łącznie 100 respondentów. Ponad połowę ankietowanych (tj. 61%) stanowiły kobiety.

Rysunek 23. Struktura respondentów ze względu na płeć [N=100]

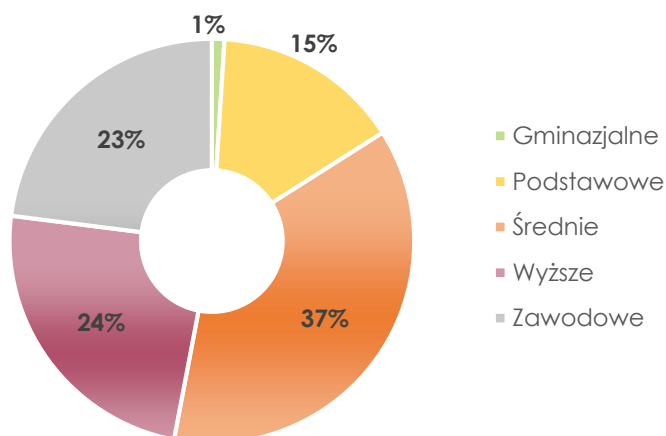
Dokonując analizy wieku respondentów dostrzega się, iż najliczniejszymi grupami badanych były te reprezentowane przez osoby w wieku od 46 do 60 lat (30%) oraz osoby w wieku powyżej 60 lat (27%).

Rysunek 24. Struktura respondentów ze względu na wiek [N=100]

Uwzględniając poziom wykształcenia respondentów, należy zauważyć, iż w strukturze ankietowanych największy odsetek stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem średnim (37%) bądź wyższym (24%).

Rysunek 25. Struktura respondentów ze względu na wykształcenie [N=100]

W badanej zbiorowości najczęściej interesariuszy procesu rewitalizacji pochodziło z sołectwa Mirów Stary (26,0%), natomiast najmniej liczną grupę stanowili mieszkańcy sołectwa Zbijów Mały (4,0%).

Tabela 27. Struktura respondentów ze względu na miejsce zamieszkania [N=100]

Sołectwo	%
Sołectwo Mirów Stary	26,0%
Sołectwo Rogów	16,0%
Sołectwo Bieszków Dolny	14,0%
Sołectwo Mirówek	10,0%
Sołectwo Bieszków Górny	9,0%
Sołectwo Mirów Nowy	8,0%
Sołectwo Zbijów Duży	8,0%
Sołectwo Zbijów Mały	4,0%
Odmowa odpowiedzi	5,0%

W toku badania poproszono o wskazanie obszarów, które zdaniem ankietowanych powinny zostać poddane rewitalizacji. Respondenci najczęściej wskazywali na sołectwo Mirów Stary, takiej odpowiedzi udzieliło 27,0% badanych. Następnie wskazywano sołectwo Bieszków Dolny (14,0%) oraz sołectwo Rogów (14,0%).

Tabela 28. Obszary, które zdaniem respondentów powinny zostać poddane rewitalizacji [N=100]

Sołectwo	%
Sołectwo Bieszków Dolny	14,0%
Sołectwo Bieszków Górny	9,0%
Sołectwo Mirów Nowy	8,0%
Sołectwo Mirów Stary	27,0%
Sołectwo Mirówek	12,0%
Sołectwo Rogów	14,0%

Sołectwo	%
Sołectwo Zbijów Duży	8,0%
Sołectwo Zbijów Mały	8,0%

Badanych poproszono także, aby określili swój związek ze wskazanym obszarem. Ankietowani najczęściej odpowiedzieli, że jest to ich miejsce zamieszkania (78,0%). 5,0% respondentów wskazało, że jest to ich miejsce wypoczynku.

Tabela 29. Związek respondentów z danym obszarem [N=100]

Wyszczególnienie	%
Miejsce zamieszkania	78,0%
Miejsce wypoczynku	5,0%
Miejsce pracy	1,0%
Inne	16,0%

Najważniejszym problemem społecznym, jaki respondenci dostrzegają na wskazanym przez siebie obszarze jest bezrobocie - takiej odpowiedzi udzieliło 76,0% badanych. Ankietowani nierzadko wskazywali także na występowanie problemów takich jak: patologie społeczne (alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie) (46,0%), migracja mieszkańców (43,0%) oraz ubóstwo (29,0%).

Tabela 30. Najważniejsze problemy społeczne, jakie w opinii respondentów występują na wskazanym przez nich obszarze [N=100]

Problemy społeczne	%
Bezrobocie	76,0%
Patologie społeczne (alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie)	46,0%
Migracja mieszkańców	43,0%
Ubóstwo	29,0%
Niewystarczająca oferta sportowo-rekreacyjna (plac zabaw, boiska itp.)	27,0%
Niewystarczający dostęp do infrastruktury społecznej (edukacyjnej, wychowawczej, opieki medycznej, pomocy społecznej)	25,0%
Niski poziom integracji społecznej	24,0%
Niewystarczająca oferta kulturalna	21,0%
Brak poczucia bezpieczeństwa	14,0%
Niski poziom edukacji	13,0%
Wandalizm	11,0%
Przestępczość	4,0%
Inne	6,0%
Nie wiem, trudno powiedzieć	3,0%

Kolejnym obszarem poddanym analizie były problemy gospodarcze. Największym problemem dla mieszkańców jest brak wystarczającej ilości miejsc pracy, aż 81,0% osób wskazało tą odpowiedź. Następnym najczęściej wskazywanym problemem gospodarczym był brak nowych inwestycji (56,0%). Respondenci zwrócili także uwagę na niski poziom przedsiębiorczości (47,0%).

Tabela 31. Najważniejsze problemy gospodarcze, jakie w opinii respondentów występują na wskazanym przez nich obszarze [N=100]

Problemy gospodarcze	%
Brak wystarczającej ilości miejsc pracy	81,0%
Brak nowych inwestycji	56,0%
Niski poziom przedsiębiorczości	47,0%
Brak wsparcia w tworzeniu własnej działalności gospodarczej	20,0%
Zła kondycja lokalnych przedsiębiorstw	19,0%
Słaby rozwój handlu i usług	16,0%
Brak lub niewystarczająca promocja regionu	13,0%
Inne	1,0%
Nie wiem, trudno powiedzieć	2,0%

W następnej kolejności zidentyfikowane zostały najważniejsze problemy środowiskowe. Głównym problemem okazało się niewystarczające wykorzystanie walorów i zasobów naturalnych, takiej odpowiedzi udzieliło 31,0% badanych. Respondenci wskazywali również na zanieczyszczenie środowiska naturalnego (27,0%). 19,0% badanych nie dostrzega żadnych problemów środowiskowych.

Tabela 32. Najważniejsze problemy środowiskowe, jakie w opinii respondentów występują na wskazanym przez nich obszarze [N=100]

Problemy środowiskowe	%
Niewystarczające wykorzystanie walorów i zasobów naturalnych	31,0%
Zanieczyszczenie środowiska naturalnego	27,0%
Zły stan estetyczny otoczenia	24,0%
Niewystarczające zarządzanie gospodarką odpadów komunalnych	11,0%
Nie ma takiego problemu	19,0%
Inne	8,0%
Nie wiem, trudno powiedzieć	5,0%

W toku badania zdiagnozowane zostały także najważniejsze problemy przestrzenno-funkcjonalne. Do 3 najczęściej wskazywanych odpowiedzi zalicza się: niewystarczający dostęp do komunikacji zbiorowej (77,0%), zły/niewystarczający stan sieci kanalizacyjnej (67,0%) oraz zły/niewystarczający stan sieci gazownictwa (29,0%).

Tabela 33. Najważniejsze problemy przestrzenno-funkcjonalne, jakie w opinii respondentów występują na wskazanym przez nich obszarze [N=100]

Problemy przestrzenno-funkcjonalne	%
Niewystarczający dostęp do komunikacji zbiorowej	77,0%
Zły/niewystarczający stan sieci kanalizacyjnej	67,0%
Zły/niewystarczający stan sieci gazownictwa	29,0%
Niewystarczający dostęp do obiektów handlowych i usługowych	17,0%
Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych	14,0%
Zły/niewystarczający stan sieci wodociągowej	11,0%
Zły/niewystarczający stan sieci elektrycznej	2,0%
Inne	7,0%
Nie wiem, trudno powiedzieć	1,0%

W obszarze dotyczącym problemów technicznych, większość badanych (74,0%) wskazała na zły/niewystarczający stan infrastruktury drogowej. 20,0% ankietowanych uważa, że stan techniczny obiektów użyteczności publicznej jest w złym bądź niewystarczającym stanie.

Tabela 34. Najważniejsze problemy techniczne, jakie w opinii respondentów występują na wskazanym przez nich obszarze [N=100]

Problemy techniczne	%
Zły/niewystarczający stan infrastruktury drogowej	74,0%
Zły/niewystarczający stan techniczny obiektów użyteczności publicznej	20,0%
Zły stan estetyczny budynków mieszkalnych	7,0%
Zły stan zabytków	6,0%
Inne	2,0%
Nie wiem, trudno powiedzieć	9,0%

W toku badania respondentów poproszono o wskazanie, jakie działania inwestycyjne należałoby ich zdaniem podjąć podczas rewitalizacji, aby zniwelować występowanie negatywnych zjawisk. Najczęściej wskazywane odpowiedzi to: remont dróg (44 wskazania), remont chodników (31 wskazań), budowa/remont kanalizacji (18 wskazań). W tabeli zaprezentowano wykaz odpowiedzi respondentów, przy których odnotowano min. 3 wskazania.

Tabela 35. Działania inwestycyjne, jakie zdaniem respondentów należałoby podjąć, aby zniwelować występowanie negatywnych zjawisk

Wyszczególnienie	N
Remont dróg	44
Remont chodników	31
Budowa/remont kanalizacji	18
Budowa placów zabaw	8

Wyszczególnienie	N
Tworzenie miejsc pracy	8
Prace porządkowe	5
Rozbudowa infrastruktury sportowej	5
Udrożnienie rowów melioracyjnych	5
Poprawa jakości komunikacji zbiorowej	4
Budowa świetlicy	4
Dokończenie remontu remizy	4
Budowa/remont oświetlenia dróg	3
Zarybienie stawów	3
Budowa sieci gazociągu	3
Poprawa infrastruktury medycznej	3
Oczyszczanie stawów	3

W następnej kolejności, respondenci wskazali swoje propozycje działań w sferze społecznej, kulturalnej i gospodarczej. Do najczęściej wskazywanych odpowiedzi zaliczono: organizację zajęć dla dzieci i młodzieży (15 wskazań), budowę świetlicy (11 wskazań) oraz aktywizację osób starszych (6 wskazań). Szczegółowy wykaz odpowiedzi, przy których odnotowano min. 3 wskazania, zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 36. Działania w sferze społecznej, kulturalnej i gospodarczej, jakie w opinii respondentów należałoby podjąć podczas procesu rewitalizacji, aby zniwelować występowanie negatywnych zjawisk

Wyszczególnienie	N
Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży	15
Budowa świetlicy	11
Aktywizacja osób starszych	6
Organizacja imprez	5
Budowa placów zabaw	4
Integracja społeczna	3
Rozbudowa infrastruktury sportowej	3

Na zakończenie badania respondenci zostali poproszeni o wskazanie potencjału, jaki widzą we wskazanym przez siebie obszarze wymagającym rewitalizacji. 29,0% ankietowanych uznała, że największy potencjał stanowi oferta sportowo-rekreacyjna (plac zabaw, boiska itp.).

Potencjał	%
Kapitał ludzki	25,0%
Bezpieczeństwo	25,0%
Edukacja	20,0%
Poziom integracji społecznej	10,0%
Dostęp do infrastruktury społecznej (edukacyjnej, wychowawczej, opieki medycznej, pomocy społecznej)	22,0%

Potencjał	%
Oferta kulturalna	9,0%
Oferta sportowo-rekreacyjna (plac zabaw, boiska itp.)	29,0%
Turystyka	8,0%
Przedsiębiorczość	5,0%
Stan środowiska naturalnego	25,0%
Infrastruktura komunalna (inf. wodno-kanalizacyjna, inf. elektryczna, inf. gazowa)	4,0%
Dostęp do usług handlowych i usługowych	8,0%
Transport (drogi, komunikacja zbiorowa)	7,0%
Inne	3,0%
Nie wiem, trudno powiedzieć	7,0%

Podsumowanie wyników badania CATI/CAWI

Badani mieszkańcy gminy najczęściej wskazywali, iż obszarem, który powinien zostać poddany rewitalizacji obejmuje sołectwa: Mirów Stary, Bieszków Dolny i Rogów.

W toku badania zidentyfikowane zostały najważniejsze problemy, które w opinii badanych występują na wskazanych przez nich obszarach. Do najczęściej wskazywanych problemów zaliczono:

- problemy społeczne, takie jak: bezrobocie, patologie społeczne (alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie), migracja mieszkańców, ubóstwo,
- problemy gospodarcze, takie jak: brak wystarczającej ilości miejsc pracy, brak nowych inwestycji, niski poziom przedsiębiorczości,
- problemy środowiskowe, takie jak: niewystarczające wykorzystanie walorów i zasobów naturalnych, zanieczyszczenie środowiska naturalnego,
- problemy przestrzenno-funkcjonalne, takie jak: niewystarczający dostęp do komunikacji zbiorowej, zły/niewystarczający stan sieci kanalizacyjnej, zły/niewystarczający stan sieci gazownictwa,
- problemy techniczne, takie jak: zły/niewystarczający stan infrastruktury drogowej, zły/niewystarczający stan techniczny obiektów użyteczności publicznej.

W toku badania respondenci wskazali także propozycje działań inwestycyjnych, jakie ich zdaniem należałoby podjąć podczas rewitalizacji, aby zniwelować występowanie negatywnych zjawisk. Najczęściej wskazywane odpowiedzi to: remont dróg, remont chodników, budowa/remont kanalizacji. Dla respondentów największy potencjał rozwoju stanowi oferta sportowo-rekreacyjna (plac zabaw, boiska itp.).

Potencjał i bariery gminy Mirów

Poniższa tabela zawiera zestawienie kluczowych potencjałów i barier rewitalizacji obszarów zdegradowanych na terenie gminy Mirów, we wszystkich sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Tabela 37 Kluczowe potencjały i bariery rewitalizacji na terenie gminy Mirów

Sfera	Potencjał	Bariery
społeczna	<p>Pojawiają się pojedyncze osoby z inicjatywą oraz społeczne grupy aktywności</p> <p>Dostępność do edukacji oraz opieki zdrowotnej</p> <p>Programy realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Dostępność terenów pod infrastrukturę rekreacyjno-wypoczynkową</p> <p>Wysokie walory przyrodnicze zachęcające do aktywnego wypoczynku</p> <p>Zaangażowanie pracowników Urzędu Gminy w rozwój społeczności lokalnej</p>	<p>Niechęć mieszkańców obszaru zdegradowanego do włączenia się w życie ich „małej ojczyzny”</p> <p>Bierność i apatia obecna w środowiskach dotkniętych bezrobociem i problemami społecznymi</p> <p>Niewystarczająca oferta terenów zdegradowanych, które nie zaspakaja potrzeb mieszkańców.</p> <p>Ograniczone środki finansowe mieszkańców obszarów zdegradowanych na modernizację infrastruktury technicznej budynków czy ofertę kulturową.</p> <p>Skala degradacji terenów i dewastacji obiektów obniżająca atrakcyjność inwestycyjną i mieszkaniową gminy</p> <p>Brak infrastruktury służącej integracji różnych grup interesariuszy procesu rewitalizacji</p>
gospodarcza	<p>Dobre warunki do produkcji rolniczej i produkcji żywności</p> <p>Dobre warunki do prowadzenia agroturystyki- bliskość do dużych ośrodków regionalnych</p> <p>Dostępność siły roboczej</p>	<p>Ograniczone środki finansowe na modernizację rozbudowę gospodarstw rolnych</p> <p>Mało korzystna struktura agrarna (przewaga gospodarstw o małym areale)</p> <p>Niska dochodowość prowadzonej</p>

	<p>Doświadczenie zawodowe osób pracujących w branży tradycyjnej</p> <p>Zaangażowanie pracowników Urzędu Gminy w podnoszeniu kompetencji osób bezrobotnych</p>	<p>działalności uniemożliwiającej kumulowanie środków na inwestycje- zatrudnianie nowych osób</p> <p>Niska przedsiębiorczość osób bezrobotnych</p>
środowiskowa	<p>Niski poziom hałasu komunikacyjnego i zanieczyszczeń powietrza spowodowany przez ruch samochodowy</p> <p>Dostępność terenów zielonych</p>	<p>Ograniczone środki finansowe mieszkańców obszarów zdegradowanych na wymianę kotłów, termomodernizację budynków mieszkalnych</p>
techniczna	<p>Wystarczająco rozwinięta infrastruktura drogowa na potrzeby codziennego życia</p> <p>Warunki do wykorzystania energii odnawialnej</p>	<p>System ciepłowniczy oparty na tradycyjnych kotłach węglowych</p> <p>Ograniczone środki mieszkańców obszaru zdegradowane na paliwa mniej emisyjne- gaz, pompy ciepła</p> <p>Zły stan techniczny dróg</p> <p>Stan budynków użyteczności publicznej</p>
przestrzenno-funkcjonalna	<p>Dostępność terenów do rekreacji i wypoczynku</p> <p>Podstawowe usługi społeczne</p> <p>Oferta oświatowa i infrastruktura opieki zdrowotnej na podstawowym poziomie.</p>	<p>Niewystarczające środki na zagospodarowanie przestrzeni publicznych, terenów pod rekreację i wypoczynek.</p> <p>Niewystarczający dostęp do usług wyższego rzędu</p> <p>Brak zaangażowania mieszkańców w jakość przestrzeni publicznych(brak inicjatyw społecznych- sadzenie kwiatów)</p>

Źródło: opracowanie własne grupaBST

Zgodnie z powyższą tabelą potencjalny oraz bariery w gminie Mirów, występują wielokrotnie w różnych sferach, co świadczy o tym że są ze sobą ściśle powiązane.

Działania rewitalizacyjne opierają się na dostępnych potencjałach gminy Mirów, które mają na celu ograniczenie zjawisk kryzysowych oraz zniwelowanie występujących barier.

Poniższy schemat zawiera działania rewitalizacyjne które mają na celu ograniczenie występujących barier w różnych sferach, bazując na dostępnym potencjale.

Dostępność terenów pod tereny rekreacyjne oraz wypoczynkowe	<p>Działanie nr 2- Lista Podstawowa</p> <p>Rozbudowa obiektów służących wypoczynkowi i rekreacji w bliskim sąsiedztwie Urzędu Gminy w Mirowie</p> <p>Działanie nr 1- Lista uzupełniająca</p> <p>Zagospodarowanie terenu przy Świetlicy Wiejskiej w Zbijowie Dużym</p>	Niewystarczająca oferta terenów służąca rekreacji i wypoczynkowi
Rozwinięta sieć dróg	<p>Działanie nr 4 i 5- Lista podstawowa oraz Działanie 4 i 5- Lista uzupełniająca</p> <p>Przebudowa dróg wraz z remontem nawierzchni</p>	Zły stan techniczny dróg
Oferta oświatowa/edukacyjna	<p>Działanie nr 6- Lista podstawowa oraz Działanie 2- Lista Uzupełniająca</p> <p>Termomodernizacja i wykończenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego</p>	Stan budynków użyteczności publicznej wymaga podjęcia działań termomodernizacyjnych
Zaangażowanie pracowników Urzędu Gminy w celu stworzenia przyjaznych warunków do rozwoju społeczności lokalnych	<p>Działanie nr 8- Lista uzupełniająca</p> <p>Utworzenie Gminnego Inkubatora Organizacji Pozarządowych</p> <p>Działanie nr 6- Lista uzupełniająca</p> <p>Powołanie Młodzieżowego Klubu Integracji Środowiskowej</p> <p>Działanie nr 10- Lista uzupełniająca</p> <p>Organizacja zajęć dla seniorów</p>	<p>Niechęć mieszkańców obszaru zdegradowanego do włączenia się w życie ich „małej ojczyzny”</p> <p>Brak warunków do integracji różnych grup interesariuszy procesu rewitalizacji</p>
Zaangażowanie	Działanie nr 7- Lista uzupełniająca	Niska przedsiębiorczość

pracowników Urzędu Gminy w podnoszeniu kompetencji osób bezrobotnych	Organizacja szkoleń dla osób bezrobotnych Działanie nr 9- Lista uzupełniająca Utworzenie gminnego Inkubatora organizacji pozarządowych	osób bezrobotnych
---	---	-------------------

Źródło: opracowanie własne grupaBST.

DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH

Obszar zdegradowany to taki, na którym nasilone są negatywne zjawiska społeczne, do których zaliczyć można m.in.: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji, niski poziom kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym oraz kulturalnym. Co więcej obszar zdegradowany cechuje się, co najmniej jednym negatywnym zjawiskiem ze sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.

Obszary zdegradowane wyznaczone zostały na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej w pięciu sferach, podczas której wykorzystano syntetyczny wskaźnik Perkala. Wyższą wartość wskaźnika syntetycznego Perkala, należy interpretować, jako obszar, na którym skoncentrowane są negatywne zjawiska.

Obszarami zdegradowanymi w gminie Mirów są następujące jednostki urbanistyczne: **Mirów Nowy, Mirów i Mirów Stary, Zbijów Duży, Zbijów Mały**. W poniższej tabeli zaprezentowano zestawienie wskaźników syntetycznych w sferze społecznej oraz w pozostałych sferach, a także liczba wskaźników powyżej średniej dla Gminy Mirów.

Tabela 38. Podsumowanie

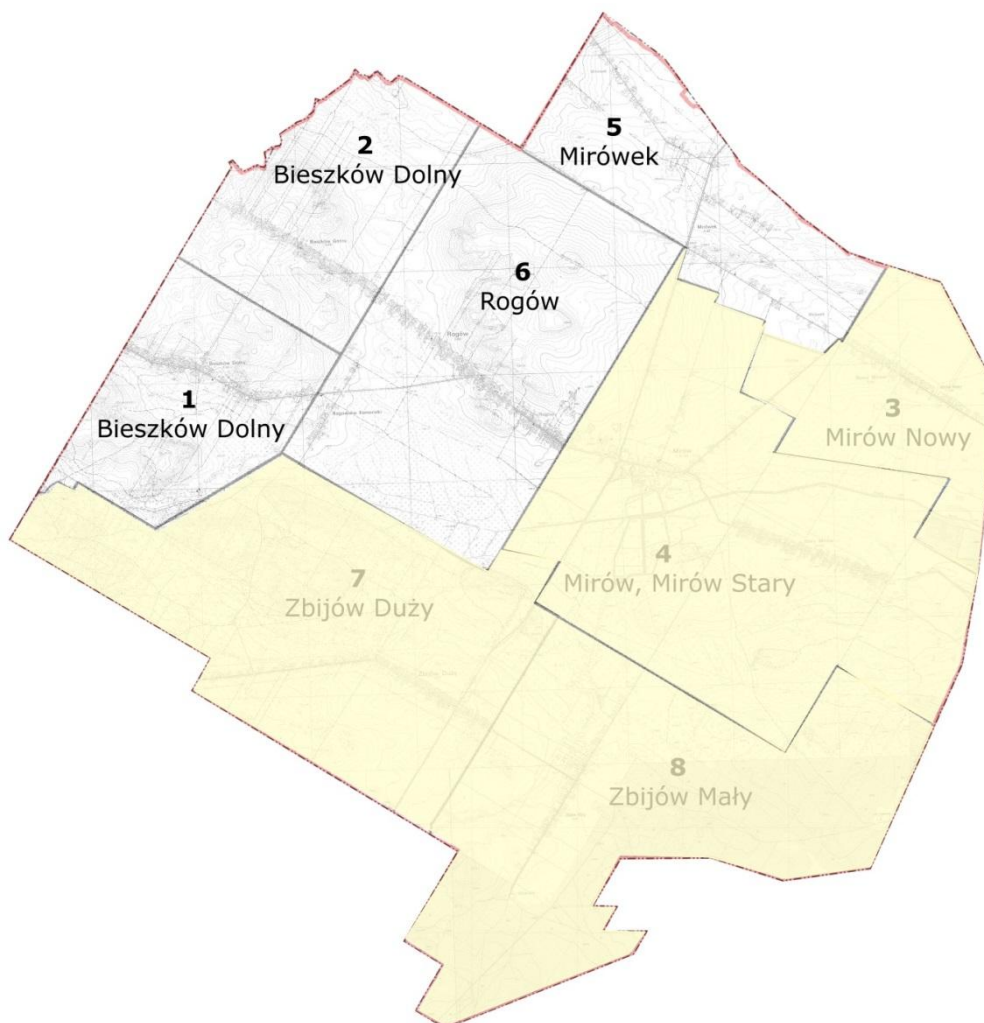
Lp.	Sołectwo	Sfera społeczna	Pozostałe sfery
		Wartość wskaźnika syntetycznego	Wartość wskaźnika syntetycznego
1	Bieszków Dolny	3,497	3,082
2	Bieszków Górny	4,371	3,288
3	Mirów Nowy	5,464	3,890
4	Mirów i Mirów Stary	4,820	3,087
5	Mirówek	3,213	1,276
6	Rogów	3,450	3,097
7	Zbijów Duży	4,648	1,110
8	Zbijów Mały	4,574	1,448
Gmina Mirów		4,428	2,666

Tabela 39. Obszary zdegradowane

Sołectwo	Uzasadnienie- wskaźniki powyżej średniej dla Gminy
Mirów Nowy	Wskaźnik Perkala sfera społeczna: Liczba osób bezrobotnych w wieku produkcyjnym Liczba osób długotrwale bezrobotnych wieku produkcyjnym Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu choroby Wskaźnik Perkala pozostałe sfery: . Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest [tona]
Mirów i Mirów Stary	Wskaźnik Perkala sfera społeczna: Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, Liczba przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców, Wskaźnik obciążenia demograficznego Frekwencja wyborcza w II turze wyborów Prezydenckich w 2015 roku, Zdawalność egzaminu gimnazjalnego –

	<p>średnia wyników uczniów</p> <p>Wskaźnik Perkala pozostałe sfery: Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru CEIDG oraz Nowo zarejestrowane podmioty w CEIDG, Dostępność przystanków autobusowych</p>
Zbijów Duży	<p>Wskaźnik Perkala sfera społeczna: Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu,</p> <p>Wskaźnik Perkala pozostałe sfery : Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru CEIDG</p>
Zbijów Mały	<p>Wskaźnik Perkala sfera społeczna: Liczba osób bezrobotnych w wieku produkcyjnym, Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu choroby</p> <p>Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy, Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu</p> <p>Wskaźnik Perkala pozostałe sfery : Liczba wydanych pozwoleń na budowę</p>

Na poniższej mapie zaprezentowano, które sołectwa zostały wyznaczone jako obszary zdegradowane.

Pogłębiona analiza zjawisk kryzysowych

Niniejsza diagnoza stanowi całościowy opis sytuacji obszarów kryzysowych w gminie Mirów, które zostały rekomendowane do rewitalizacji. Obszary zdegradowane zostały wskazane w sposób obiektywny w oparciu o zróżnicowane narzędzia, metody i techniki badawcze. W celu zdiagnozowania problemów dokonano analizy danych zastanych (desk research), której podstawą były zasoby Banku Danych Lokalnych.

Przeprowadzono również badania ilościowe CATI/CAWI wśród potencjalnych odbiorców i beneficjentów Programu. Dopełnieniem prowadzonych badań uczyniono analizę wskaźnikową, która pozwoliła zobrazować natężenie i koncentrację zjawisk kryzysowych.

Analiza wskaźnikowa była podstawą diagnozy stanu obecnego oraz przyszłego Gminy Mirów. Analiza dotyczyła pięciu sfer (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej), w której wyróżniono 14 wskaźników, które pozwoliły na wyłonienie obszarów przeznaczonych do rewitalizacji. Wnikliwa diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych była podstawą do podjęcia przygotowań działań rewitalizacyjnych o wielowymiarowym i kompleksowym charakterze i promieniowaniu.

Zestaw 9 wskaźników wykorzystany do pogłębionej analizy wskaźnikowej sfery społecznej dotyczył istotnych zjawisk, takich jak: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu społecznym (frekwencja wyborcza). Analiza ukazała różne aspekty życia i funkcjonowania ludzi w przestrzeni gminy oraz pozwoliła na poznanie zasadniczych problemów, z jakimi zmagają się mieszkańcy. Wartości poszczególnych wskaźników ukazały zróżnicowanie obszaru miasta pod względem faktycznego stanu życia ludności. W Gminie Mirów dostrzega się niepokojące problemy demograficzne. Czynniki mającymi wpływ na spadek lub przyrost ludności są migracje na pobyt stały, zarówno wewnętrzne – rozpatrywane w skali kraju, województwa i powiatów, jak i zewnętrzne. W gminie Mirów pod koniec 2014 roku saldo migracji było ujemne. Oznacza to, że więcej osób wyjeżdżało z terenu gminy, niż do niej przyjeżdżało. Warto podkreślić, że najczęstszą formą migracji były wymeldowania na wieś. W latach 2010-2014 dostrzegalne były wahania salda migracji. Najniższe odnotowano w 2011 roku (-19), a najwyższe w 2012 roku (8). Analogiczna sytuacja występowała w całym powiecie sztyłowieckim, gdzie na przestrzeni analizowanego okresu również odnotowano spadek salda migracji. Aby zapobiec odpływowi ludności z Gminy Mirów, należy przeprowadzić działania, które zachęcą ludność lokalną do pozostania na miejscu. Znaczny wpływ na poprawę sytuacji demograficznej w gminie Mirów będzie miała realizacja projektów rewitalizacyjnych, które należy przeprowadzić. Działaniami zapobiegającymi powinny być np. zwiększenie ilości miejsc pracy, by ludność lokalna nie migrowała w celu poszukiwania pracy. Kondycja rynku pracy na poziomie powiatu oraz gminy została

przedstawiona za pomocą kilku wskaźników obrazujących stopień nasilenia bezrobocia. W przypadku wskaźnika liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w gminie Mirów w latach 2010-2015 udział kobiet kształtuje się na stałym poziomie, jednakże w roku 2015 widać zdecydowany wzrost ich udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych w gminie Mirów. Wielkość stopy bezrobocia rejestrowanego w powiecie szydłowieckim i gminie Mirów pokazuje, że stopa bezrobocia w gminie Mirów w badanym okresie była wyższa niż dla powiatu szydłowieckiego. Celami i działania powinny być ukierunkowane na zmniejszenie tego zjawiska, np. wspieranie lokalnych przedsiębiorstw w celu zwiększenia ilości miejsc pracy, organizacja targów pracy dla bezrobotnych. Bezpieczeństwo społeczne zbadane zostało za pomocą liczby wypadków drogowych oraz stwierdzonych przestępstw dla podregionu radomskiego i powiatu szydłowieckiego. Liczba wypadków drogowych w badanym okresie, w podregionie radomskim była wyższa niż w powiecie szydłowieckim. Ponadto w roku 2013 badana wartość w podregionie radomskim (115,1) była dwa razy wyższa niż wartość dla powiatu szydłowieckiego (54,4). Liczba przestępstw stwierdzonych przez policję w podregionie radomskim oraz powiecie szydłowieckim kształtowała się na podobnym poziomie, jednakże należy zauważyć, iż w powiecie szydłowieckim w roku 2013, odnotowano najwyższą wartość tego wskaźnika, gdzie na 1000 mieszkańców przypadało 20,7 przestępstw. Analiza sfery edukacyjnej oraz liczby uczniów na kolejnych etapach edukacji w gminie Mirów pozwala wnioskować o zmianach, jakie będą zachodziły w tym obszarze. Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w powiecie szydłowieckim oraz w gminie Mirów stale wzrastała, jednakże w 2013 roku widoczny jest spadek liczby dzieci uczęszczających do przedszkola. Liczba uczniów uczęszczających do szkoły podstawowej w gminie Mirów, w badanym okresie z roku na rok malała. W roku 2014 było to 269 uczniów, którzy stanowili 11,2% ogółu uczniów szkół podstawowych z powiatu szydłowieckiego. W przypadku powiatu szydłowieckiego również zauważa się spadek w tej kwestii, jedynie w 2014 roku widoczny jest niewielki wzrost liczby uczniów uczęszczających do szkoły podstawowej. Innym analizowanym wskaźnikiem dotyczącym edukacji jest wskaźnik skolaryzacji brutto, który określa relację liczby osób uczących się na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. W analizowanym okresie najniższy współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych w gminie i powiecie odnotowano w 2014 roku. W grupie osób uczęszczających do gimnazjów, w powiecie szydłowieckim, jak i gminie Mirów widoczny jest spadek wartości w badanym okresie. W powiecie szydłowieckim wskaźnik zmniejszył się o 5,7%, natomiast w gminie Mirów o 9,6%. Aby poprawić sytuację w sferze edukacyjnej, w gminie Mirów należy podjąć działania naprawcze, np. organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, poprawa jakości infrastruktury edukacyjnej.

Sfera gospodarcza została przeanalizowana na podstawie jednego wskaźnika: liczby przedsiębiorstw wpisanych do rejestru CEIDG. Po przeprowadzonej analizie wnosi się, że na terenie 4 sołectw wskaźnik ten przewyższa średnią dla całej gminy (0,923). Sołectwa, na obszarze których występują problemy dotyczące sfery gospodarczej to **Bieszków Dolny, Bieszków Górny, Mirów i Mirów Stary oraz Mirów Nowy**. W latach 2010-2015 liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w gminie Mirów i powiecie szydłowieckim wahała się. W 2015 roku w gminie w rejestrze REGON zarejestrowano 38 nowych podmiotów, które stanowiły 9,7% wszystkich nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w powiecie szydłowieckim. Działania pozwalające utrzymanie istniejącego stanu i zmierzanie do jego wzrostu to przede wszystkim tworzenie nowych przedsiębiorstw na terenie gminy, które umożliwi ten wzrost. Ponadto spowoduje to pojawienie się nowych miejsc pracy, co wpłynie na poprawę stanu bezrobocia.

Analizując sferę środowiska przyrodniczego posłużono się wskaźnikiem dotyczącym nagromadzenia wyrobów zawierających azbest [toną]. Wysokie wartości wskaźnika zaobserwowano w 4 sołectwach: **Bieszków Górny, Mirów Nowy, Mirówek, Rogów**. Wartości są wyższe niż średnia dla Gminy Mirów, która kształtuje się na poziomie 0,391. Jednym ze wskaźników analizowanych w sferze środowiskowej jest ilość zebranych odpadów komunalnych zmieszanych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W okresie 2011-2014 widoczny jest wzrost tego wskaźnika w powiecie szydłowieckim. Prawidłowa gospodarka odpadami może być zapewniona poprzez uświadamianie mieszkańców, jak prawidłowo należy gospodarować odpadami pochodzącymi z ich domostw.

Do diagnozy wskaźnikowej w sferze przestrzenno-funkcjonalnej wykorzystano wskaźnik liczba przystanków komunikacji publicznej. Obserwacja najważniejszych elementów wchodzących w skład struktury funkcjonalnej Gminy Mirów wykazała istotne niedoskonałości w 3 sołectwach, w których wartość wskaźnika syntetycznego Perkala przyjęta wartości na podstawie których możemy twierdzić, że znajdują się one w stanie kryzysowym. Są to: **sołectwo Bieszków Dolny, sołectwo Mirów i Mirów Stary, sołectwo Rogów**. Poziom infrastruktury technicznej jest istotnym wskaźnikiem określającym standard miejsca zamieszkania.

Ostatnią sferą poddaną analizie jest sfera techniczna. Została ona zbadana przy pomocy wskaźnika: liczba wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Wśród 6 sołectw zanotowano wskaźnik wyższy niż średnia dla Gminy Mirów (0,724). Sołectwa z wskaźnikami przewyższającymi średnią gminy to: **Bieszków Dolny, Bieszków Górny, Mirów Nowy, Mirów i Mirów Stary, Rogów, Zbijów Mały**. Najwięcej nowych budynków w gminie Mirów odnotowano w 2013 roku. W kolejnych latach dostrzegalny był stopniowy spadek ich liczby. W badanym okresie, tj. 2010-2015, zaobserwowano nieznaczny wzrost liczby nowych budynków. W 2010 roku było ich 6, natomiast pod koniec analizowanego okresu – 9.

Jednocześnie zwiększyła się również liczba budynków mieszkalnych – z 4 w 2010 roku do 8 w 2015 roku. Pod koniec analizowanego okresu stanowiły one 88,9% wszystkich nowych budynków.

Przeprowadzona analiza przy użyciu syntetycznego wskaźnika Perkala pozwoliła na wyznaczenie obszarów, które obciążone są występowaniem zjawisk negatywnych w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Wniosując, z analizy wynika, iż obszarami zdegradowanymi są 4 sołectwa: **Mirów Nowy, Mirów i Mirów Stary, Zbijów Duży, Zbijów Mały**. Identyfikacja niekorzystnych procesów we wskazanych strefach ukazała skalę negatywnych zjawisk dokumentując tym samym niekorzystne wartości wskaźników. Ponadto, wybrane wskaźniki umożliwiły zdobycie informacji odzwierciedlających specyfikę obszaru i problemy na nim występujące oraz dały możliwość komparacji uzyskanych wartości z danymi dla całej gminy.

Wyniki konsultacji społecznych przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Mirów uzupełniły przeprowadzoną analizę wskaźnikową, potwierdzając jednocześnie zasadność działań rewitalizacyjnych wskazanych na podstawie badań danych zastanych. W toku badania poproszono o wskazanie obszarów, które zdaniem ankietowanych powinny zostać poddane rewitalizacji. Najczęstszymi odpowiedziami ankietowanych było sołectwo Mirów Stary, takiej odpowiedzi udzieliło 27,0% badanych. Następnie wskazywano sołectwo Bieszków Dolny (14,0%) oraz sołectwo Rogów (14,0%). Najbardziej dostrzegalnym przez mieszkańców problemem społecznym na wskazanym obszarze jest bezrobocie. Taką odpowiedź wskazało 76,0% respondentów. Innymi, częstymi problemami społecznymi wymienianymi przez ankietowanych są: patologie społeczne (alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie) (46,0%), migracja mieszkańców (43,0%), ubóstwo (29,0%). W kolejnej analizowanej sferze do badania podjęto problemy gospodarcze. Zdaniem mieszkańców największym problemem jest brak wystarczającej liczby miejsc pracy. Takiej odpowiedzi udzieliło 81,0% badanych. Następnym zidentyfikowanym problemem gospodarczym jest brak nowych inwestycji (56,0%) oraz niski poziom przedsiębiorczości (47,0%). Następnie wyznaczone zostały problemy środowiskowe. Najczęstsze wskazania respondentów to: niewystarczające wykorzystanie walorów i zasobów naturalnych (31,0%) i zanieczyszczenie środowiska naturalnego (27,0%). W przypadku problemów związanych ze sferą przestrzenno-funkcjonalną, najczęściej wskazywano 3 problemy: niewystarczający dostęp do komunikacji zbiorowej (77,0%), zły/niewystarczający stan sieci kanalizacyjnej (67,0%) oraz zły/niewystarczający stan sieci gazownictwa (29,0%). Ostatnią sferą podjęta do badania jest sfera obejmująca problemy infrastruktury technicznej. Głównym problemem w sferze technicznej, wskazanym przez respondentów są: zły/ niewystarczający stan infrastruktury drogowej. Takiej odpowiedzi udzieliło 74% badanych.

Działania inwestycyjne są ważnym aspektem w procesie rewitalizacji. Mieszkańcy biorący udział w badaniu stwierdzili, że najważniejszymi inwestycjami, które należałoby przeprowadzić na terenach rewitalizowanych to przede wszystkim: remont dróg i chodników oraz budowa/remont kanalizacji.

Za największy potencjał na obszarach wymagających rewitalizacji respondenci uznali ofertę sportowo-rekreacyjną, tj. place zabaw, boiska.

ZASIĘG PRZESTRZENNY OBSZARU REWITALIZACJI

Zaprezentowana diagnoza posłużyła do wyznaczenia obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji w gminie Mirów, które mają zostać objęte Programem Rewitalizacji. Obszar rewitalizacji stanowi element obszaru zdegradowanego. Cechuje się on szczególnie koncentracją negatywnych zjawisk ze sfery społecznej oraz gospodarczej lub środowiskowej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Ponadto obszar rewitalizacji ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego. Obszar wskazany do rewitalizacji został skonkretyzowany w oparciu o dane ilościowe oraz wskaźniki jakościowe, co umożliwiło uchwycenie powiązań funkcjonalnych obszarów.

Na obszarach zdegradowanych w gminie Mirów mieszka 50,13% ludności gminy. Odsetek ten, przekracza maksymalną wartość liczby mieszkańców jaką może zamieszkiwać obszar rewitalizacji. Wg wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, obszar rewitalizacyjny nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez nie więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Wskutek tego obszar zdegradowany został ograniczony. Nastąpiło to na podstawie analizy desk research, analizy wskaźnikowej oraz badań zrealizowanych techniką CATI/CAWI wśród mieszkańców Gminy Mirów. Opierając się na wyżej wymienionych metodach badawczych podjęto decyzję co do wyboru jednostek przestrzennych, które objęte zostaną obszarem rewitalizacji.

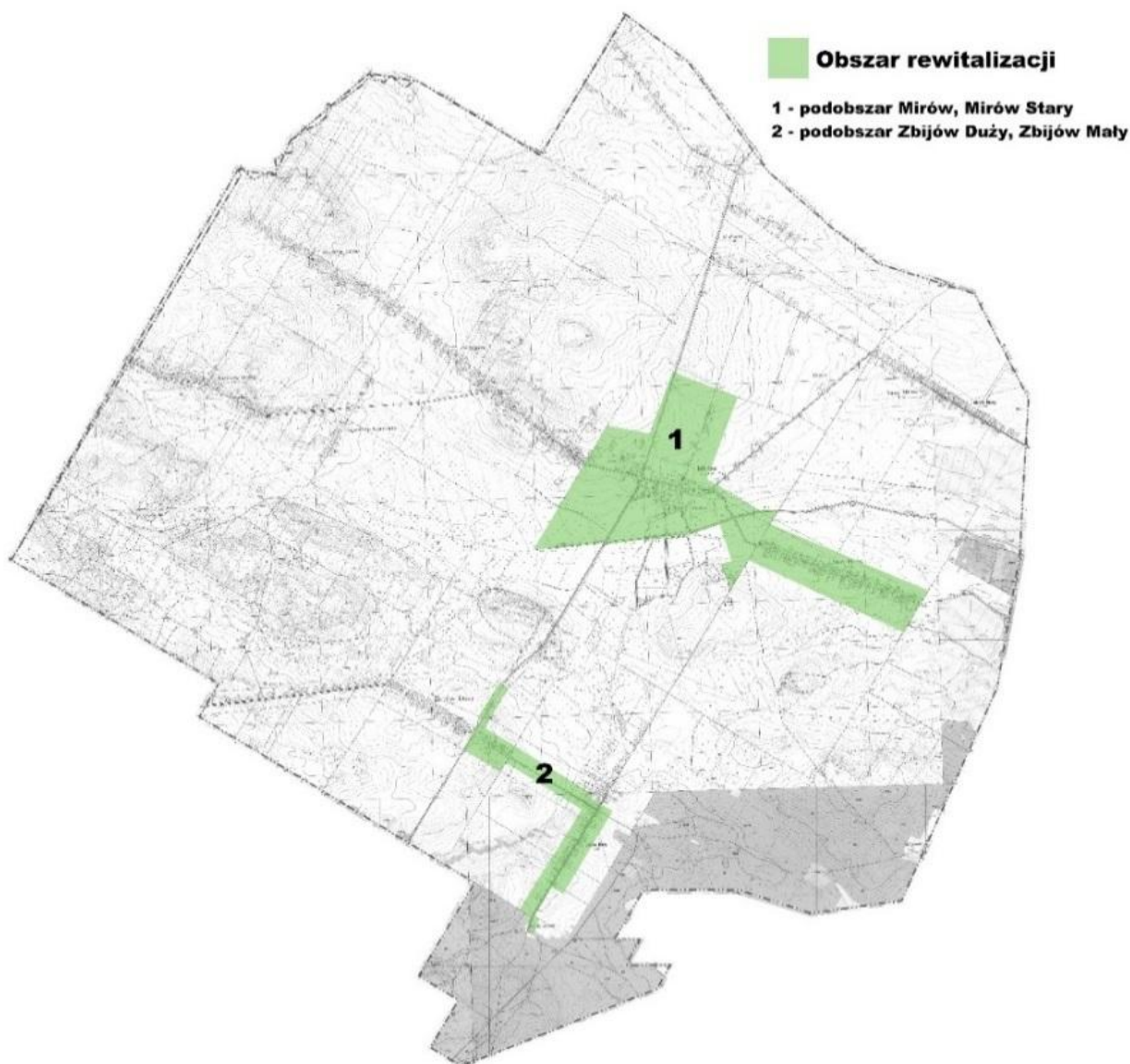
Rewitalizacja jest skuteczniejsza, jeśli prowadzi się ją na ograniczonym terytorium. Pozwala to na koncentrację działań i środków, co przynosi lepsze efekty, także dla tej części obszaru zdegradowanego, który nie został uwzględniony jako obszar bezpośredniej interwencji.

Łączna powierzchnia obszaru rewitalizacji to 305,7 ha – 5,76% powierzchni Gminy Mirów. Na wyznaczonym obszarze mieszka 1130 osób – 28,84% ludności Gminy Mirów. W obszar rewitalizacji wchodzi dwa podobszary zlokalizowane w trzech sołectwach. Poniżej zaprezentowano szczegółowe dane dotyczące poszczególnych podobszarów.

Tabela 40. Obszar rewitalizacji.

Podobszar	Powierzchnia [ha]	%	Liczba mieszkańców [os.]	%
Podobszar I – sołectwo Mirów i Mirów Stary	250	4,71%	783	19,98%
Podobszar II – sołectwo Zbijów Duży, sołectwo Zbijów Mały	55,7	1,05%	347	8,86%
Suma	305,7	5,76%	1130	28,84%

Mapa 2. Obszar rewitalizacji – mapa poglądowa.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Systemu Informacji Przestrzennej – Starostwo Powiatu Szydłowieckiego (<http://szydlowiecki.e-mapa.net/>)

W sferze społecznej wzięto pod uwagę 8 wskaźników: liczba osób bezrobotnych w wieku produkcyjnym, liczba osób długotrwale bezrobotnych w wieku produkcyjnym, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu choroby, niepełnosprawności i alkoholizmu, , liczba przestępstw, wskaźnik obciążenia demograficznego, frekwencja wyborcza w II turze wyborów. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych potwierdziła się na różnych płaszczyznach analizy. Wysokość wskaźnika liczby osób bezrobotnych w wieku produkcyjnym na terenie gminy kształtuje się na poziomie 21,13. W gminie Zbijów Mały wartość jest wyższa (22,40) niż wartość referencyjna dla Gminy Mirów. W gminach Mirów i Mirów Stary oraz Zbijów Duży wartość wynosi mniej niż średnia dla całej gminy. Zatem wnioskować można, iż poziom bezrobocia na obszarach poddanych rewitalizacji jest stabilny. Kolejnym badanym wskaźnikiem jest liczba osób korzystających z pomocy społecznej z

powodu choroby, niepełnosprawności lub alkoholizmu. Wartość referencyjna wskaźnika liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu choroby dla Gminy Mirów wynosi 0,26. Wskaźniki dla analizowanych sołectw są niższe aniżeli średnia dla całej gminy. Osoby niepełnosprawne korzystające z opieki pomocy społecznej nie stanowią zbyt licznej grupy. Wartość wskaźnika dla poddanych rewitalizacji sołectw jest wyższa w przypadku sołectwa Zbijów Mały (1,28). Biorąc pod uwagę sołectwa Mirów i Mirów Stary oraz Zbijów Duży zauważa się, że wskaźnik ten jest niższy niż na terenie całej Gminy Mirów. W sołectwach Zbijów Duży oraz Zbijów mały widoczny jest problem alkoholizmu. W tych sołectwach występuje duża ilość osób korzystających z pomocy społecznej. Wartość wskaźnika wynosi 0,48 dla sołectwa Zbijów Duży, natomiast 0,32 dla sołectwa Zbijów Mały. Na obszarze Gminy Mirów wartość kształtuje się na poziomie 0,23. W sołectwie Mirów i Mirów Stary wskaźnik jest prawie identyczny (0,24) jak w przypadku gminy. Powagę problemów sfery społecznej oddaje również wysoki wskaźnik przestępczości. Jedyne sołectwo, w którym zanotowano przestępstwa to Mirów i Mirów Stary. Wskaźnik kształtuje się na poziomie 3,89, jest zdecydowanie wyższy niż średnia dla całej gminy (0,89). Oznacza to, że obszar tego sołectwa może być uznawany jako niebezpieczny. Dla rozwoju i kondycji gminy doniosłe znaczenie ma wskaźnik obciążenia demograficznego. Poziom obciążenia demograficznego dla Gminy Mirów wynosi 64,55%. Wyższe wartości zanotowano w sołectwie Mirów i Mirów Stary (67,46%) oraz Zbijów Duży (65,74%), świadczy to o większej ilości osób w wieku nieprodukcyjnym w stosunku do gminy. Problemy społeczne są kategorią bardzo szeroką, dlatego należy zwrócić uwagę również na aktywność obywateli w życiu publicznym. Analiza partycypacji społecznej mieszkańców oparta została o wskaźnik (frekwencja wyborcza w II turze wyborów Prezydenckich w 2015 roku), które ukazały zaangażowanie lokalnej społeczności w życie publiczne. Średnia frekwencja dla Gminy Mirów wyniosła 54,26%. Poniżej tej średniej znalazły się wszystkie rewitalizowane sołectwa: Mirów i Mirów Stary (53,86%), Zbijów Duży (51,37%), Zbijów Mały (51,37%).

Stopień degradacji sfery społecznej obrazuje liczba wskaźników, które w analizowanych sołectwach przyjmują wartości niekorzystne w porównaniu do analogicznych wskaźników odnotowanych dla całej gminy. Do sołectw najbardziej obciążonych problemami społecznymi zalicza się Mirów i Mirów Stary, Zbijów Duży i Zbijów Mały. Na podstawie analizy wskaźnikowej możemy twierdzić, że są to obszary dotknięte największą liczbą niepożądanych zjawisk w sferze społecznej.

W sferze gospodarczej poddano analizie dwa wskaźniki obrazujące słabe strony tejże sfery, tj. liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 mieszkańca oraz liczba podmiotów gospodarczych nowo zarejestrowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Średnia dla liczby podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Mirów wynosi 3,55. W sołectwie Zbijów Dolny wskaźnik ten jest na poziomie poniżej średniej dla całej gminy

(3,13). Drugi wskaźnik opisując sferę gospodarczą w gminie Mirów wynosi 1,05. Poniżej tej średniej notuje się sołectwo Mirów i Mirów Stary z wartością wskaźnika 0,47. Dokonana analiza potwierdza występowanie negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej oraz konieczność interwencji w ramach procesu rewitalizacji na wskazanym obszarze.

Kolejną sferą poddaną analizie jest środowisko przyrodnicze. Diagnoza sfery środowiskowej w gminie Mirów została oparta o wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest [tona]. Na obszarach poddanych rewitalizacji nie stwierdza się wyższej wartości niż wartość referencyjna dla całej gminy (99,8).

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej do analizy podjęto wskaźnik, mający na celu określenie występowania problemów w gminie. Wskaźnik obrazujący stan gminy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej to liczba przystanków komunikacji publicznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Wartość referencyjna dla Gminy Mirów wyniosła 0,51. Należy zwrócić uwagę, że analizując wskaźnik liczby przystanków w poszczególnych sołectwach, najmniej korzystnie prezentuje się liczba przystanków w sołectwie Mirów i Mirów Stary (0,35).

Ostatnią badaną sferą jest sfera techniczna, w której wyróżniono wskaźnik: liczba wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Podjęty do badania wskaźnik pozwala na analizę problemów występujących na obszarach rekomendowanych do procesu rewitalizacji w odniesieniu do niewystarczającej atrakcyjności przestrzeni publicznej, o czym świadczy niższa od referencyjnej wartość wydawanych pozwoleń na budowę. Wartość ta dla Gminy Mirów wyniosła 0,36. W przypadku sołectwa Mirów i Mirów Stary oraz Zbijów Mały notuje się wartości poniżej średniej wartości referencyjnej dla gminy. Dla sołectwa Mirów i Mirów Stary wskaźnik kształtował się na poziomie 0,24, natomiast dla sołectwa Zbijów Mały było to 0,00.

Analiza wskaźników sfery: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej odśloniła obraz trzech sołectw, w przypadku których wartości odnotowanych wskaźników były najbardziej niekorzystne w porównaniu do wartości referencyjnych. Analiza wskaźnikowa pozwoliła na dostrzeżenie natężenia i rodzaju zjawisk kryzysowych. Wnioski z analizy dowodzą słuszności wskazanych terenów przeznaczonych do rewitalizacji w gminie Mirów. Wśród zjawisk występujących we wszystkich pięciu sferach dostrzega się wzajemne powiązania, co wymaga kompleksowej diagnozy i wskazania skutecznych narzędzi eliminujących istniejące negatywne zjawiska i problemy. Wyniki diagnozy uzyskane na podstawie analizy danych pozwoliły na charakterystykę całości obszaru pod względem funkcjonalnym oraz spójną charakterystykę obszarów problemowych z uwzględnieniem spójności przestrzennej i społecznej. Podjęcie działań na wskazanych obszarach kryzysowych przyczyni się nie tylko do poprawy sytuacji życiowej mieszkańców, ale też dzięki temu do ożywienia całej gminy w odniesieniu do każdej analizowanej sfery.

WIZJA

Analiza uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych gminy oraz identyfikacja problemów i potrzeb pozwala na postawienie konkretnej diagnozy i sformułowanie wizji obszaru kryzysowego po przeprowadzeniu rewitalizacji w gminie Mirów.

Inicjacja i realizacji działań wskazanych w Programie Rewitalizacji pozwoli na wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów, które zdiagnozowane zostały jako obszary zdegradowane, przeznaczone do rewitalizacji. Planowane działania zdeterminują korzystne przeobrażenia na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki.

Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji przedstawia się następująco:

Obszar rewitalizowany charakteryzuje się bezpiecznymi przestrzeniami publicznymi jest atrakcyjny estetycznie, oferuje jego mieszkańcom szeroką ofertę rekreacyjną i kulturalną. Tereny rewitalizowane oferują mieszkańcom możliwość rozwoju, integracji i wysoką jakość życia, na których nie występują zjawiska patologii społecznej

Sformułowana wizja dla Gminy Mirów zawiera obraz obszarów po przeprowadzonym procesie rewitalizacji. Zmiany i przeobrażenia na obszarach zdegradowanych są wynikiem rewitalizacji tychże obszarów. Po przeprowadzeniu procesów rewitalizacyjnych gmina Mirów jest miejscem, które dzięki walorom estetycznym przestrzeni publicznych przyciąga do siebie ludzi. Realizacja wizji pozwoli na ożywienie w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej. Ład przestrzenny oraz zagospodarowanie zieleni miejskiej umożliwią aktywny wypoczynek. Wzrost poziomu społecznej aktywności, integracji oraz poczucia przynależności do miejsca zamieszkania determinuje zaangażowanie mieszkańców w realizację projektów służących poprawie jakości życia. Wprowadzone zmiany w sferze społecznej doprowadzą do poprawy jakości życia mieszkańców oraz do niwelacji problemów na tejże płaszczyźnie (ubóstwo, wysokie wskaźniki osób korzystających ze świadczeń społecznych. Organizacja imprez kulturalnych, turystycznych, i sportowych pozwoli na aktywne uczestnictwo mieszkańców w życiu gminy, a także doprowadzi do integracji, która jest nieodzownym elementem prawidłowego życia społecznego. Poprawa stanu i zmiany w infrastrukturze technicznej spowodują wzrost atrakcyjności osadniczej i inwestycyjnej na terenie Gminy Mirów. Ożywienie gospodarcze rewitalizowanych obszarów staje się możliwe dzięki modernizacji i rozbudowie infrastruktury technicznej.

Cele główne wyróżnione w niniejszym dokumencie wyznaczają kierunki działań, w których należy zmierzać. Natomiast cele szczegółowe konkretnie określają przedsięwzięcia, które pozwolą zmaterializować wizję rozwoju gminy.

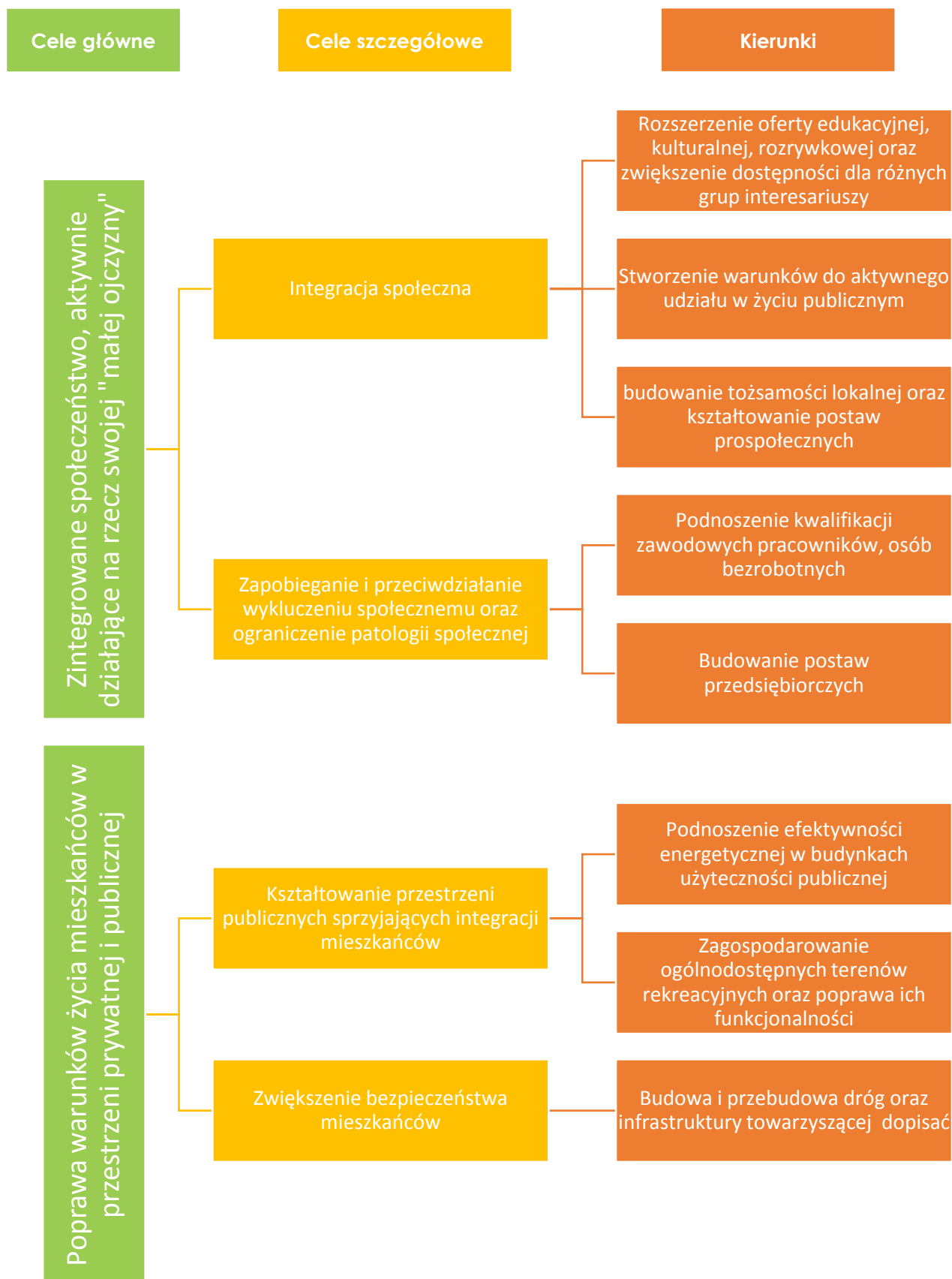
CELE I DZIAŁANIA

Cele sformułowane w Programie Rewitalizacji wyznaczają kierunki działań dotyczących sfery społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej) na obszarach zdegradowanych zlokalizowanych w Gminie Mirów, które mają za zadanie wprowadzić wskazane obszary z sytuacji kryzysowej.

Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań określono na podstawie przeprowadzonej diagnozy poszerzonej o doświadczenie i wiedzę specjalistyczną oraz wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych. Wyznaczone cele są komplementarne z występującymi na obszarze Gminy Mirów problemami. Należy mieć na uwadze, że jednym z głównych założeń rewitalizacji jest ożywianie obszarów będących w stagnacji. Celem jest takie wsparcie obszarów będących w sytuacji kryzysowej, aby obszar całej gminy mógł rozwijać się równomiernie dla korzyści wszystkich mieszkańców. W Programie Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2016-2020 wskazano cel strategiczny, w ramach którego wskazano cele główne do osiągnięcia w perspektywie do roku 2025.

Cel strategiczny przedstawia się następująco:

Obszar rewitalizacji Gminy Mirów, został uzdrowiony społecznie, przestrzennie jak i gospodarczo. Obszar rozwija się harmonijnie, posiada bogatą ofertę rekreacyjną i kulturalną, zapewnia mieszkańcom możliwość rozwoju, integrację i wysoką jakość życia poprzez ograniczenie ubóstwa oraz patologie społeczne

Dla osiągnięcia wskazanego celu strategicznego przyjęto kierunki działań, które mają służyć eliminacji i ograniczeniu wskazanych zjawisk kryzysowych. Działania zostały zaplanowane tak, aby zapewnić komplementarność tematyczną we wszystkich niezbędnych sferach (społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej) oraz koordynację podejmowanych przedsięwzięć.

Tabela 36. Powiązanie celów głównych, szczegółowych z poszczególnymi sferami

Cel główny	Cele szczegółowe	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna	Sfera środowiskowa
1. Zintegrowane społeczeństwo, aktywnie działające na rzecz swojej „małej ojczyzny”	1.1. Integracja społeczna	X				
	1.2. Zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz ograniczenie patologii społecznej	X	x			
2. Poprawa warunków życia mieszkańców w przestrzeni prywatnej i publicznej	2.1. Kształtowanie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji mieszkańców	X		X		X
	2.2. Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców	X			X	

PARTYCYPACJA SPOŁECZNA

Kluczowy aspektem na każdym etapie tworzenia oraz wdrażania Programu Rewitalizacji jest włączenie szerokiego grona interesariuszy procesu rewitalizacji. Uspołecznienie procesu rewitalizacji dotyczyło przede wszystkim: mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli stowarzyszeń oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie Gminy Mirów.

Partycypacja społeczna stanowi proces, w którym przedstawiciele władz przedstawiają obywatelom plany dotyczące np. aktów prawnych, inwestycji lub innych przedsięwzięć, które będą miały wpływ na życie codzienne i pracę obywateli. Pozwalają na uzyskanie opinii, stanowisk, propozycji, itp. od instytucji i osób, których dotkną w sposób bezpośredni lub pośredni skutki proponowanych przez administrację działań. W literaturze przedmiotu, wśród najważniejszych celów procesu uspołeczniania można wyróżnić:

- integrację społeczności lokalnej wokół wspólnego celu i w trakcie wspólnej pracy (aktualnie widoczny jest wciąż duży stopień dezintegracji);
- utworzenie realnej reprezentacji interesów lokalnych;
- rozwinięcie kultury rozwiązywania problemów na bazie faktów i szukaniu kompromisu (gdzie wszyscy mogą być wygranymi) w przeciwieństwie do eskalowania napięć emocjonalnych między ludźmi (gdzie wszyscy przegrywają lub tylko niektórzy wygrywają);
- zmianę świadomości i mentalności ludzi w gminie, niezbędną do wprowadzania zmian;

- współfinansowanie wybranych priorytetowych zadań.¹¹

Do udziału w konsultacjach społecznych uprawnieni są mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczysti nieruchomości i podmiotów zarządzających nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego, mieszkańcy gminy, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą lub społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, organy władzy publicznej, inne podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

W trakcie diagnozowania oraz programowania Programu Rewitalizacji Gminy Mirów zastosowano szereg form konsultacji społecznych, które nie ograniczały się jednak tylko do przedstawienia Programu, ale także do pozyskiwania opinii służących jego dalszym modyfikacjom, o których na bieżąco informowani byli sami zainteresowani. W trakcie konsultacji interesariusze, przede wszystkim mieszkańcy, ale także przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i inne zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z treścią projektu rewitalizacji. Ponadto niniejszy dokument wskazuje także szereg działań, które będą podejmowane w trakcie wdrażania oraz monitorowania Programu Rewitalizacji Gminy Mirów.

Na każdym z etapów tworzenia Programu Rewitalizacji (diagnozowanie, programowanie) zapewniono udział interesariuszy procesu rewitalizacji. Włączenie społeczeństwa w proces opracowywania dokumentu miało zarówno charakter komunikacji jednostronnej, jak i komunikacji ze sprzężeniem zwrotnym. Interesariusze procesu rewitalizacji informowani byli o prowadzonych konsultacjach za pomocą ogłoszenia na stronie internetowej Gminy Mirów jak również za pośrednictwem plakatów. W celu przybliżenia tematu rewitalizacji społeczności opublikowano w lokalnej prasie artykuły dotyczące procesu rewitalizacji. Co więcej społeczność lokalna była informowana o podstępnie prac nad Programem na specjalnej podstronie poświęconej procesowi rewitalizacji.

Ważnym ogniwem w tworzeniu Programu Rewitalizacji był Zespół ds. Rewitalizacji. Wśród członków zespołu znaleźli się przedstawiciele wydziałów Urzędu Gminy. Dzięki współpracy wewnątrz Urzędu Gminy możliwe było określenie istotnych informacji, które nie zostały pozyskane w trakcie badań ilościowych oraz jakościowych. Powstał w ten sposób szeroki materiał do analizy możliwie obiektywnej, uwzględniającej różnorodną optykę postrzegania wybranych problemów i zagadnień.

¹¹ A. Czyżewska: Jak planować proces rewitalizacji społeczno-gospodarczej przestrzeni miejskiej? Pracownia Badań i Innowacji Społecznych Stocznia.

W ramach pierwszych etapów tworzenia Programu – diagnozowania (wyznaczenie obszarów kryzysowych oraz obszaru rewitalizacji), interesariusze procesu rewitalizacji mieli możliwość wzięcia udziału w następujących formach konsultacji społecznych:

- **Badania sondażowe (ankiety)** – badanie przeprowadzone zostało techniką badawczą CATI/CAWI. Łącznie przebadano 100 interesariuszy procesu rewitalizacji. Podczas badania, respondenci poproszeni zostali m.in. o obszarów Gminy Mirów, które należy poddać rewitalizacji oraz działań jakie należy podjąć, aby zniwelować negatywne zjawiska występujące na wskazanych obszarach. Co więcej, ankietowani wskazywali także problemy ze sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej. Wyniki przeprowadzonych badań stanowiły uzupełnienie wcześniej przeprowadzonej analizy desk research oraz analizy wskaźnikowej.
- **Spotkanie informacyjne połączone z debatą** – miało na celu przedstawienie m.in. mieszkańcom dotychczasowych postępów opracowywania Programu Rewitalizacji. Spotkanie odbyło się w 15 września 2016 roku w budynku Urzędu Gminy. Podczas spotkania, uczestnicy mieli możliwość przedstawić projekty/przedsięwzięcia, jakie w ich opinii należy podjąć na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Wszystkie pomysły zostały zapisane na specjalnie przygotowanych formularzach i przeanalizowane w kontekście opracowywania listy projektów planowanych do realizacji w ramach tworzonego programu rewitalizacji. Na końcu została przeprowadzona debata umożliwiającą zgłaszanie uwag.
- **Warsztat diagnostyczno-projektowy** – przeprowadzony został z udziałem przedstawicieli Urzędu Gminy oraz jednostek podległych, przedstawicieli organizacji społecznych oraz mieszkańców. Warsztat odbył się w 27 września 2016 roku w budynku Urzędu Gminy. Głównym celem warsztatów było omówienie kluczowych problemów zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji. Ponadto przeprowadzone warsztaty pozwoliły stworzyć m.in. wizję obszaru rewitalizacji po przeprowadzonym procesie rewitalizacji. Czynny udział osób obecnych na spotkaniu umożliwił opracowanie wstępnej wersji listy projektów rewitalizacyjnych.
- **Wywiady (telefoniczne wywiady pogłębione)** – stanowią jedną z bardziej popularnych metod badań jakościowych, polegającą na szczegółowej, wnikliwej rozmowie z informatorem/ respondentem, której celem jest dotarcie do precyzyjnych informacji bądź wiedzy związanej z tematem badania. Przeprowadzono łącznie 3 wywiady z przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi w terminie od 19 września 2016 r. do 23 września 2016 r. Podczas wywiadów poruszone zostały tematy bezpośrednio związane z obszarem rewitalizacji. Co więcej respondenci mieli możliwość wskazania istotnych problemów występujących w Gminie, w tym problemów społecznych, gospodarczych.

- **Zbieranie uwag w postaci papierowej oraz elektronicznej** – podczas trwania konsultacji społecznych, interesariusze procesu rewitalizacji mieli możliwość składania uwag co do opracowanych dokumentów. Specjalnie przygotowany formularz został zamieszczony m.in. na stronie internetowej Gminy Mirów. Osoby, które chciały złożyć uwagi mogły to zrobić na adres mailowy bądź też w Urzędzie Gminy Mirów w godzinach pracy urzędu.
- **Zbieranie uwag ustnych** - miało miejsce zarówno w Urzędzie Gminy Mirów jak i w trakcie spotkania konsultacyjnego, warsztatu diagnostyczno-projektowego. Uwagi zgłoszone przez interesariuszy procesu rewitalizacji zostały uwzględnione w raporcie z konsultacji oraz poddane dyskusji na spotkaniu Zespołu ds. rewitalizacji.

Podczas drugiego etapu opracowywania Programu Rewitalizacji – programowania, wykorzystano następujące formy konsultacji społecznych:

- **Spotkania informacyjne** – miały na celu przedstawienie interesariuszom procesu rewitalizacji projektu dokumentu. Spotkania odbyły się w budynku Urzędu Gminy Mirów 14 listopada 2016 r. oraz 17 listopada 2016 r. W trakcie spotkań omówione zostały wszystkie rozdziały Programu Rewitalizacji w tym: cele, wizja, lista projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.
- **Zbieranie uwag ustnych** – miało miejsce zarówno w Urzędzie Gminy Mirów jak i w trakcie spotkań informacyjnych. Uwagi zgłoszone przez interesariuszy procesu rewitalizacji zostały uwzględnione w raporcie z konsultacji oraz poddane dyskusji na spotkaniu Zespołu ds. rewitalizacji.
- **Zbieranie uwag w postaci papierowej oraz elektronicznej** – podczas trwania konsultacji społecznych, interesariusze procesu rewitalizacji mieli możliwość składania uwag co do opracowanych dokumentów. Specjalnie przygotowany formularz został zamieszczony m.in. na stronie internetowej Gminy Mirów. Osoby, które chciały złożyć uwagi mogły to zrobić na adres mailowy bądź też w Urzędzie Gminy Mirów w godzinach pracy urzędu.

Zarówno po zakończeniu konsultacji społecznych procesu diagnozowania oraz procesu programowania sporządzony został raport podsumowujący ich przebieg. Zebrany podczas wyżej wymienionych form konsultacji społecznych materiał badawczy, został wykorzystany do uzupełnienia wcześniej przygotowanej diagnozy Gminy Mirów oraz podczas programowania Programu Rewitalizacji.

Kluczowym aspektem partycypacji społecznej interesariuszy rewitalizacji na etapie wdrażania oraz monitorowania Programu Rewitalizacji będzie włączenie szerokiego grona partnerów tj. mieszkańców, podmiotów prowadzących działalność gospodarczą lub społeczną (w tym organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych), jednostki samorządu terytorialnego, z terenu objętego rewitalizacją. Istotne będzie wykorzystanie współdecydowania w/w

podmiotów w trakcie wdrażania. Co więcej, interesariusze procesu rewitalizacji stale będą informowali o postępach we wdrażaniu programu m.in. na stronie internetowej, zatem zastosowana zostanie kontrola obywatelska. Współdecydowanie interesariuszy w trakcie procesu wdrażania i monitorowania PR polegać będzie na rozwijaniu dialogu między partnerami, zgłaszaniu propozycji nowych projektów rewitalizacyjnych, uczestnictwie w przygotowaniu raportów z realizacji Programu Rewitalizacji, zaangażowaniu przy realizacji projektów i rozległych tematycznie zadań. Na dalszych etapach wdrażania programu rewitalizacji mieszkańcy będą informowani za pomocą strony internetowej <http://www.mirów.pl/> powstanie specjalna zakładka poświęcona tylko i wyłącznie rewitalizacji. W zakładce znajdować się będzie formularz do zgłaszania uwag lub sugestii, podany zostanie również numer telefonu na który każdy z interesariuszy będzie mógł porozmawiać o etapach prac nad Programem. Zakładka, będzie pełnić również funkcję informacyjną, tzn. umieszczane będą terminy spotkań z interesariuszami rewitalizacji, raporty z monitoringu realizacji Programu. Oprócz wspomnianej zakładki, interesariusze zostaną poinformowani o spotkaniach konsultacyjnych z wykorzystaniem ogłoszeń kościelnych oraz prasy lokalnej. Zastosowanie różnych form konsultacji na etapie wdrażania, umożliwi jak najlepsze dopasowanie harmonogramu prac do potrzeb mieszkańców. W najbliższej perspektywie rekomenduje się wdrożenie w gminie budżetu obywatelskiego, który umożliwi mieszkańcom rozdysponowania kwoty przeznaczonej w budżecie obywatelskim.

POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Program Rewitalizacji Gminy Mirów jest jednym z ważniejszych narzędzi wprowadzania zmian na obszarze Gminy, dlatego został opracowany w powiązaniu z istniejącymi dokumentami strategicznymi obowiązującymi na poziomie Gminy Mirów, powiatu szydłowieckiego, województwa mazowieckiego oraz kraju. W analizie wzięto pod uwagę następujące dokumenty:

- Karta Lipska na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich
- Europa 2020- Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu
- Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie
- Powiatowy program przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2015-2020
- Strategia Rozwoju Kraju 2020
- Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Mirów na lata 2008-2020
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020
- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze
- Program Rozwoju Sportu do roku 2020

Karta Lipska na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich

„Karta Lipska...” jest dokumentem państw członkowskich, który został opracowany przy szerokim i przejrzystym udziale zainteresowanych stron. W ramach Karty wyznaczono II kluczowe cele:

Wykorzystanie na większą skalę zintegrowanego podejścia do polityki rozwoju miejskiego

- Tworzenie i zapewnianie przestrzeni publicznych wysokiej jakości
- Modernizacja sieci infrastruktury i poprawa wydajności energetycznej
- Aktywna polityka innowacyjna i edukacyjna

Zwrócenie szczególnej uwagi na najuboższe dzielnice w kontekście miasta jako całości

- Realizacja strategii podnoszenia jakości środowiska fizycznego
- Wzmocnienie gospodarki lokalnej i lokalnej polityki rynku pracy
- Aktywna polityka edukacji i szkoleń dla dzieci i młodzieży
- Promowanie sprawnego i korzystnego cenowo transportu miejskiego

W ramach polityki zintegrowanego rozwoju miast ważne są przede wszystkim następujące działania:

- tworzenie i zapewnianie wysokiej jakości przestrzeni publicznych (wysoki standard środowiska życia – „Kultury budowlanej” – Baukultur – na obszarze całego miasta i jego otoczenia);
- modernizacja sieci infrastrukturalnych (w tym miejskiego transportu publicznego) oraz poprawa efektywności energetycznej;
- aktywna polityka innowacyjna i edukacyjna (tworzenie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, szkolnej, uniwersyteckiej oraz tworzenie związków pomiędzy przemysłem i przedsiębiorcami a społecznością naukową).

Należy zwrócić szczególną uwagę na najuboższe/zdegradowane dzielnice miast. Należy przeciwdziałać różnicom społeczno-gospodarczym występującym w obrębie jednego miasta – zapobiegać wykluczeniu społecznemu, wysokiemu bezrobociu i niskiej jakości środowiska.

W ramach polityki zintegrowanego rozwoju miast ważne jest w tym aspekcie:

- realizacja strategii podnoszenia jakości środowiska fizycznego (w tym poprawa wyglądu, warunków fizycznych oraz efektywności energetycznej budynków w dzielnicach kryzysowych);
- wzmacnianie gospodarki lokalnej i prowadzenie lokalnej polityki rynku pracy dostosowanej do potrzeb mieszkańców – poprzez oferowanie szkoleń dostosowanych do zapotrzebowania, ułatwianie zakładania firm, promowanie gospodarki społecznej;
- wspieranie skutecznego i przystępnego cenowo transportu miejskiego, który łączy dzielnice zdegradowane z resztą miasta, zapewniając ich lepszą integrację i umożliwiając ich rozwój.

Europa 2020- Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Dokument jest dziesięcioletnią strategią Unii Europejskiej na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, zapoczątkowaną w 2010 r. Ma ona na celu nie tylko rozwiązanie problemów wynikających z kryzysu. Strategia ta ma również pomóc nam skorygować niedociągnięcia europejskiego modelu wzrostu gospodarczego i stworzyć warunki, dzięki którym będzie on bardziej służył zrównoważonemu i sprzyjającemu włączeniu społecznemu wzrostowi.¹²

Ustalono pięć nadrzędnych celów, które UE ma osiągnąć do 2020 roku. Obejmują one zatrudnienie, badania i rozwój, klimat i energię, edukację, integrację społeczną i walkę z ubóstwem. Priorytet wraz z celami, bezpośrednio związanymi z procesem rewitalizacji został zawarte poniżej.

¹² Dokument „Europa 2020” <http://ec.europa.eu/>

Priorytet III. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Ponadto, wpływa na osiągnięcie 3 z 5 celów głównych:

CEL 1 Osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75% wśród kobiet i mężczyzn w wieku 20-64 lata.

CEL 4 Podniesienie poziomu wykształcenia, zwłaszcza poprzez dążenie do zmniejszenia odsetka osób zbyt wcześnie kończących naukę do poniżej 10% oraz poprzez zwiększenie do co najmniej 40% osób w wieku 30-34 lat mających wykształcenie wyższe lub równoważne.

CEL 5 Wspieranie włączenia społecznego, zwłaszcza przez ograniczanie ubóstwa, mając na celu wydzwignięcie z ubóstwa lub wykluczenia społecznego co najmniej 20 mln obywateli.

Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju

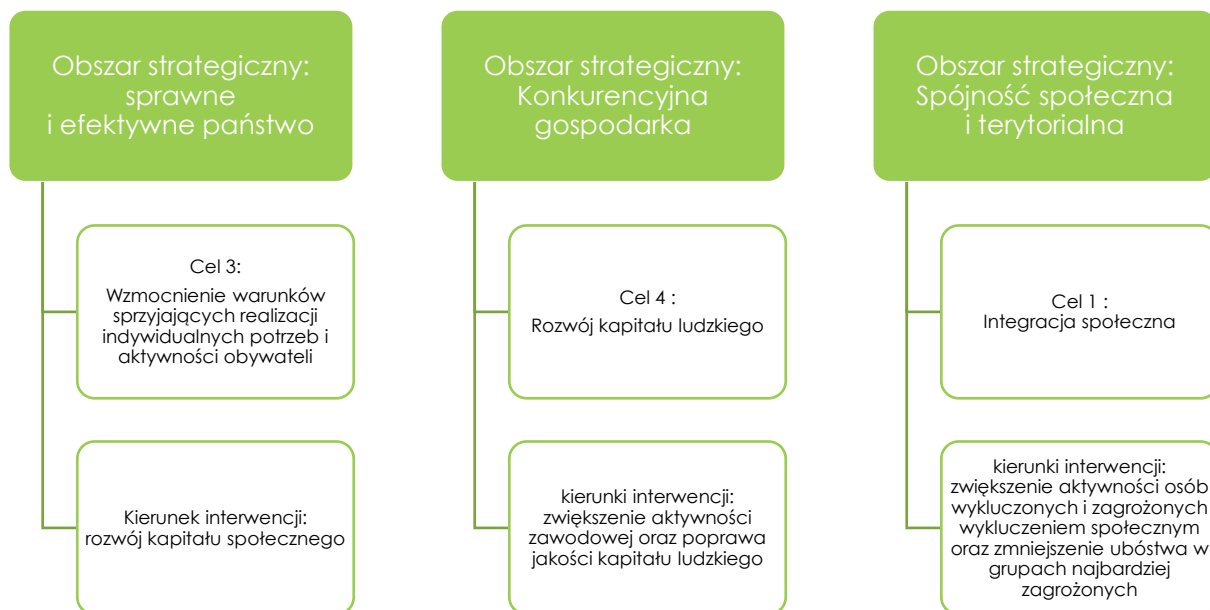
Dokument ten wyznacza trzy cele strategiczne, najistotniejszym z punktu widzenia Programu Rewitalizacji jest¹³:

- obszar konkurencyjności i innowacyjności gospodarki(modernizacji), który jest nastawiony na zbudowanie nowych przewag konkurencyjnych Polski opartych o wzrost KI (wzrost kapitału ludzkiego, społecznego, relacyjnego, strukturalnego) i wykorzystanie impetu cyfrowego, co daje w efekcie większą konkurencyjność.
- obszar równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski:
 - Rozwój regionalny: Cel 8 Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.
 - Kierunek interwencji: Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach.
- Obszar Efektywności i sprawności państwa: Kapitał społeczny: Cel 11 Wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Strategia rozwoju Kraju 2020

Strategia realizowana jest przez trzy obszary strategiczne, z punktu widzenia realizacji Programu Rewitalizacji istotne są następujące cele oraz kierunki interwencji.

¹³ Dokument dostępny: <https://mac.gov.pl>

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie

Istotnym zapisem w „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego...” w kontekście rewitalizacji jest „Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym” Cel 2 Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”)- w ramach celu wyznaczono kierunki działań:

- 2.1. Wzmocnienie spójności w układzie krajowym
- 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe
- 2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze
- 2.4. Przewycięzanie niedogodności związanych z położeniem obszarów przygranicznych, szczególnie wzdłuż zewnętrznych granic UE
- 2.5. Zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności.

Powiatowy program przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2015 – 2020

Powiatowy program przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy jest rozwinięciem i uszczegółowieniem "Strategii Rozwoju Powiatu Szydłowieckiego" uchwalonej przez Radę Powiatu w kwietniu 2012r. oraz Powiatowej Strategii rozwiązywania Problemów społecznych.

Powiatowy program przeciwdziałania bezrobociu, z punktu widzenia realizacji Programu Rewitalizacji realizowany jest z trzeciego obszaru strategicznego dotyczącego *integracji zawodowej i społecznej grup szczególnego ryzyka – długotrwale bezrobotnych o niskich kwalifikacjach w klubach integracji społecznej*. Cel strategiczny pierwszy: Zmniejszenie procentowego udziału osób zarejestrowanych dłużej niż 12 miesięcy, drugi: Zdiagnozowanie potrzeb szkoleniowych, trzeci: Dostosowanie kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy.

Cele operacyjne trzeciego obszaru strategicznego istotne z punktu widzenia realizacji Programu Rewitalizacji to:

1. Aktywizacja poprzez zatrudnienie w spółkach gminnych przy prostych pracach takich jak: sprzątnięcie ulic, remonty obiektów sportowych, placów zabaw, utrzymanie zieleni itp.
2. Udzielanie pomocy w uzyskaniu zatrudnienia.
3. Bieżąca analiza rynku pracy w zakresie oczekiwań pracodawców.
4. Organizacja szkoleń zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Mirów na lata 2008 - 2020

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Mirów określa wizję rozwoju, cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań. Jest ona punktem odniesienia dla pozostałych dokumentów programowych i planistycznych

Strategia jako cel generalny wyznacza *Gminę Mirów stwarzającą warunki do harmonijnego rozwoju, rosnącej jakości życia i zamożności, sprzyjającą realizacji dążeń i aspiracji mieszkańców z poszanowaniem środowiska naturalnego i dziedzictwa miejscowej kultury*.

Strategia realizowana jest przez trzy obszary strategiczne, z punktu widzenia realizacji Programu Rewitalizacji istotne są następujące cele oraz kierunki interwencji:

- Cel strategiczny I Wzrost spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy w warunkach zrównoważonego rozwoju.
 - Cel operacyjny 1.1 Podnoszenie atrakcyjności osadniczej i inwestycyjnej Gminy poprzez rozbudowę infrastruktury społecznej, kulturalnej i sportowej.
 - Cel operacyjny 1.2 Kształtowanie warunków przestrzennych, prawnych i organizacyjnych dla rozwoju gospodarki Gminy i integracji społecznej.
 - ✓ Działania:
 - 1.1.2. Budowa gminnej infrastruktury kulturalnej.
 - 1.1.3. Rozbudowa zaplecza sportowo – rekreacyjnego w Gminie.
 - 1.1.4. Opracowanie i wdrożenie produktu turystycznego.
 - 1.2.1. Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego gminy/miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
 - 1.2.4. Różnicowanie działalności gospodarczej gospodarstw rolnych w kierunku alternatywnych źródeł dochodu

- 1.2.5. Adaptacja niewykorzystanych obiektów gminnych na cele społeczne
- Cel strategiczny II Poprawa jakości życia mieszkańców Gminy poprzez budowę społeczeństwa opartego na wiedzy i aktywności społecznej.
 - Cel operacyjny 2.2 Zwiększanie dostępności edukacji dla wszystkich grup wiekowych i społecznych.
 - Cel operacyjny 2.3 Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców Gminy.
 - ✓ Działania
 - 2.1.2. Aktywizacja osób starszych w środowisku gminnym celem poprawy sprawności fizycznej i intelektualnej oraz integracji międzypokoleniowej.
 - 2.1.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz partnerami społecznymi na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.
 - 2.1.4. Podnoszenie kwalifikacji pracowników sektora usług publicznych.
 - 2.2.1. Podnoszenie kwalifikacji pracowników sektora usług publicznych w zakresie posługiwania się nowoczesnymi środkami informacji oraz
 - 2.2.2. Podwyższanie standardów nauczania poprzez poprawę infrastruktury edukacyjnej.
 - 2.2.3. Upowszechnianie umiejętności korzystania z komputerów nowoczesnych technik komunikowania się.
 - 2.2.4. Stworzenie warunków opieki i edukacji dzieci w wieku przedszkolnym.
 - 2.3.1. Stała współpraca z władzami powiatu i instytucjami w zakresie poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Gminy.
 - 2.3.2. Wprowadzenie stałego monitoringu w podległych placówkach oświatowych.
 - 2.3.3. Opracowanie i realizacja programów prewencyjnych w szkołach.
 - 2.3.5. Poprawa bezpieczeństwa w zakresie zagrożenia pożarowego.
 - Cel strategiczny III Poprawa warunków życia mieszkańców Gminy poprzez zwiększenie dostępności i jakości infrastruktury technicznej i społecznej.
 - Cel operacyjny 3.1 Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej, komunalnej i społecznej o podstawowym znaczeniu dla rozwoju Gminy.
 - Cel operacyjny 3.2 Zwiększenie efektywności wykorzystania walorów przyrodniczych, potencjału kulturowego Gminy oraz poprawa stanu środowiska naturalnego.
 - ✓ Działania
 - 1.1.1. Poprawa stanu technicznego gminnej infrastruktury drogowej.
 - 1.1.2. Lobbing na rzecz poprawy stanu dróg powiatowych na terenie gminy.
 - 1.1.5. Budowa ścieżek rowerowo-spacerowych.
 - 1.2.1. Budowa ścieżek i szlaków turystyki pieszej i rowerowej do atrakcyjnych miejsc przyrodniczych – Góra „Piekło”, „Czerwona Góra”, torfowiska u źródeł Łżanki.
 - 1.2.2. Opracowanie i wdrożenie programu usuwania i utylizacji azbestu.
 - 1.2.5. Promocja rozwoju agroturystyki i innych form działalności gospodarczej

W strategii kapitał traktowany jest jednak nie tylko przez pryzmat jego „użyteczności” w procesie rozwoju. Na podstawie dotychczasowych doświadczeń Polski oraz innych krajów zakłada się bowiem, że odpowiednio wysoki poziom kapitału ludzkiego wydatnie zwiększa szanse na zatrudnienie. Z kolei wykonywanie pracy bezpiecznej i dobrej jakości może pozwolić na uniknięcie ubóstwa i – co za tym idzie – wykluczenia społecznego. Wysoka jakość kapitału ludzkiego ma także znaczenie przy dokonywaniu wyborów ukierunkowanych na poszanowanie środowiska naturalnego, którego kondycja przekłada się na jakość życia (także przyszłych pokoleń) i poprawę zdrowia społeczeństwa, zwłaszcza w kontekście prognoz demograficznych wskazujących na postępujące starzenie się europejskich populacji.

Głównym celem działań zaplanowanych w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób, tak aby mogły one w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.

Strategia realizowana jest przez różne obszary strategiczne, z punktu widzenia realizacji Programu Rewitalizacji istotne są następujące cele oraz kierunki interwencji:

- Cel szczegółowy 1: Wzrost zatrudnienia
 - Ułatwianie godzenia pracy z indywidualnymi potrzebami człowieka (na różnych etapach życia), w tym w zakresie łączenia aktywności zawodowej z opieką nad dziećmi oraz dorosłymi osobami zależnymi, w tym m.in. przez stosowanie elastycznych rozwiązań w zakresie czasu pracy oraz telepracy.
 - Rozwój form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.
 - Możliwości sprawowania przez rodziców bezpośredniej opieki nad małym dzieckiem bez konieczności rezygnowania z pracy oraz zapewnienia minimalnego poziomu bezpieczeństwa emerytalnego w związku ze sprawowaniem przez rodziców bezpośredniej opieki nad małym dzieckiem przez niektóre grupy zawodowe (np. osoby samozatrudnione).
 - Zapewnienie powszechnego dostępu do wysokiej jakości kształcenia i szkolenia odpowiadającego na zmieniające się potrzeby rynku pracy, a także stworzenie efektywnego systemu przejścia z edukacji (kształcenia i szkolenia) do zatrudnienia.
 - Dostosowanie oferty dydaktycznej i kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy przez zacieśnianie współpracy przedsiębiorstw ze sferą edukacji oraz umożliwienie uczniom i studentom praktycznej nauki w przedsiębiorstwach w ramach bardziej rozwiniętego systemu praktyk zawodowych i staży.
 - Ograniczanie czynników zniechęcających do zatrudniania lub podejmowania i utrzymywania aktywności zawodowej oraz zwiększenie atrakcyjności (opłacalności) pracy dla osób o niskiej zdolności do zatrudnienia, np. osób starszych, kobiet, osób niepełnosprawnych.
 - Efektywna aktywizacja zawodowa osób niepracujących i poszukujących pracy, w szczególności długotrwale wykluczonych z rynku pracy oraz wcześniej niepracujących.

- Zwiększanie mobilności przestrzennej pracowników i osób poszukujących pracy.
 - Zmniejszenie liczby osób zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie czynników niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych oraz negatywnych skutków stresu, mobbingu itp., co będzie efektem poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy.
 - Wyrównywanie szans różnych grup społeczno-demograficznych na rynku pracy, w tym osób niepełnosprawnych.
 - Integracja na rynku pracy migrantów powrotnych i imigrantów.
- Cel szczegółowy 2: Wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych
 - Stworzenie warunków do rozwoju „srebrnej gospodarki”.
 - Promowanie edukacji osób starszych, zarówno w wymiarze formalnym, jak i pozaformalnym, zwłaszcza z uwzględnieniem rozwoju kompetencji cyfrowych; rozszerzenie oferty edukacyjnej adresowanej do seniorów oraz lepsze dopasowanie jej do potrzeb tej grupy wiekowej; kształcenie ustawiczne oraz wsparcie szkoleń osób w wieku 50+.
 - Wspieranie aktywności społecznej osób starszych, w tym rozwój wolontariatu.
 - Tworzenie warunków do rozwoju partycypacji społecznej osób starszych, w tym zaangażowania na rzecz społeczności lokalnych.
 - Zwiększenie dostępności oraz podniesienie jakości usług społecznych adresowanych do osób starszych poprzez wsparcie działań samopomocowych oraz tworzenie sieci wyszkolonych wolontariuszy.
- Cel szczegółowy 3: Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym
 - Zmiany w zakresie polityki publicznej kierowanej do młodej generacji, tak aby nie dopuszczać do ograniczenia lub utraty jej potencjałów, przede wszystkim poprzez wspieranie transferu edukacja (kształcenie i szkolenie) – zatrudnienie.
 - Zmiany w systemie świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego, w kierunku poprawy jego efektywności, tak aby zwiększyć wsparcie dla osób wykluczonych społecznie, w oparciu o m.in. przegląd wymogów oraz warunków na jakich przyznawane są poszczególne świadczenia.
 - Poprawa efektywności aktywizacji zawodowej i rozwój usług oraz instrumentów rynku pracy poprzez podniesienie efektywności urzędów pracy.
 - Wzmocnienie potencjału instytucji publicznych oraz rozwój aktywności i współpracy instytucji publicznych i niepublicznych działających w obszarze pomocy społecznej i integracji społecznej, szczególnie sektora niepublicznego (niekomercyjnego), w tym współpraca ośrodków pomocy społecznej z instytucjami rynku pracy.
 - Rozbudowa narzędzi zapewniających osobom wykluczonym dostęp do usług publicznych pozwalających na powrót na rynek pracy.
 - Ograniczenie skali ubóstwa i zagrożenia ubóstwem, w szczególności wśród dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych.
 - Wzmocnienie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i rodzin zagrożonych dysfunkcją lub przeżywających trudności.
 - Powszechność dostępu do usług publicznych oraz aktywności zawodowej na otwartym rynku pracy dla osób niepełnosprawnych.

- Integracja społeczna imigrantów i osób powracających z zagranicy.
 - Rozwój aktywnych, w tym innowacyjnych, form pomocy osobom zagrożonym lub wykluczonym społecznie (w tym: innowacji społecznych w sferze integracji oraz ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej).
 - Wsparcie dla osób zagrożonych lub dotkniętych przemocą w rodzinie.
 - Wsparcie dla osób niepełnosprawnych i ich otoczenia.
 - Zapobieganie nowym typom wykluczeń społecznych, w tym wykluczeniu cyfrowemu i energetycznemu (fuel poverty).
 - Ułatwienie zatrudniania osób podlegających karze pozbawienia wolności.
- Cel szczegółowy 5: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli
 - Poprawa dostępności i jakości wczesnej edukacji, w szczególności na terenach wiejskich oraz zorientowanie jej na wspieranie, a nie zastępowanie rodziców.
 - Szersze otwarcie szkół na współpracę z rodzicami i otoczeniem społecznym, zapewnianie w szkołach zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego otoczenia. Rozwijanie dodatkowych zajęć edukacyjnych uzupełniających edukację szkolną, rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów oraz wspomagających rodziców w wychowaniu.
 - Poprawa jakości kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach oraz rozwój kreatywności i innowacyjności osób uczących się (zindywidualizowanie i odschematyzowanie kształcenia w szkołach, placówkach oświatowych i uczelniach, ukierunkowanie kształcenia i szkolenia na zdobywanie kompetencji kluczowych i umiejętności współpracy).
 - Lepsze dopasowanie kształcenia i szkolenia zawodowego na wszystkich poziomach do potrzeb gospodarczych i społecznych oraz wymagań rynku pracy m.in. poprzez zwiększanie zaangażowania podmiotów gospodarczych i społecznych w procesy kształcenia i szkolenia.
 - Poprawa jakości edukacji na poziomie wyższym.
 - Promowanie ambitnych szkoleń zawodowych zdolnych do konkurencyjności z ofertami w UE.
 - Rozwijanie poradnictwa edukacyjno-zawodowego ułatwiającego poruszanie się wśród zindywidualizowanych ofert kształcenia i szkolenia.
 - Rozwijanie polityki edukacyjnej opartej na faktach.
 - Upowszechnienie postaw przedsiębiorczych wśród uczniów i studentów szkół wyższych oraz wspieranie przedsiębiorczości młodych, w tym przedsiębiorczości społecznej

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi, strategia rozwoju województwa jest najważniejszym dokumentem samorządu województwa, określającym kierunki polityki rozwoju, prowadzonej w długim okresie programowania. Strategia wskazuje główne wyzwania, a także cele rozwojowe regionu do zrealizowania przez samorząd województwa oraz inne podmioty. Stanowi ważny punkt odniesienia dla dokumentów programowych i planistycznych tworzonych na poziomie regionalnym oraz lokalnym

Za priorytetowy cel strategiczny przyjęto *Rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i*

przetwórstwie rolno-spożywczym. Oprócz celu priorytetowego w dokumencie przyjęto trzy cele strategiczne, z punktu widzenia realizacji Programu Rewitalizacji istotne są następujące cele oraz kierunki interwencji:

- Cel strategiczny I Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii będzie realizowany poprzez działania w kierunkach:
 - Wspieranie rozwoju miast regionalnych i subregionalnych,
 - Restrukturyzacja miast tracących funkcje gospodarcze
- Cel strategiczny II Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego
 - Zwiększenia dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu;
 - Spójności wewnątrzregionalnej – koncentracji na najbardziej zapóźnionych podregionach;
 - Rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców;
 - Zapobiegania nadmiernej suburbanizacji i kreowania ładu przestrzennego;
- Cel strategiczny III Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki
 - Rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego;
 - Aktywizacji rezerw rynku pracy oraz działania na rzecz poprawy sytuacji demograficznej;
 - Rozwoju priorytetowych dla regionu dziedzin nauki;
 - Wzrostu wykorzystania zasobów ludzkich poprzez zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej;
 - Przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego, integracja społeczna;
 - Wyrównania szans edukacyjnych;
 - Podnoszenia standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działania na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego.

Program Rozwoju Sportu do roku 2020

Program Rozwoju Sportu do roku 2020 (dalej: PRS 2020) jest pierwszym dokumentem strategicznym dotyczącym obszaru sportu, wpisującym się w nowy porządek zarządzania strategicznego, określony w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju¹. PRS 2020 jest średniookresowym dokumentem strategicznym określającym cele, priorytety oraz kierunki interwencji. Celem głównym programu jest *Tworzenie warunków dla rozwoju sportu oraz promocja aktywności fizycznej pozytywnie wpływającej na zdrowie*.

Program Rozwoju Sportu realizowany jest przez cztery cele szczegółowe, z punktu widzenia realizacji Programu Rewitalizacji istotne są następujące cele oraz kierunki interwencji:

- Cel szczegółowy 1. Zapewnienie warunków i oferty dla powszechnego podejmowania aktywności fizycznej na każdym etapie życia.
- Cel szczegółowy 2. Wykorzystanie sportu na rzecz budowy kapitału społecznego.

INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE

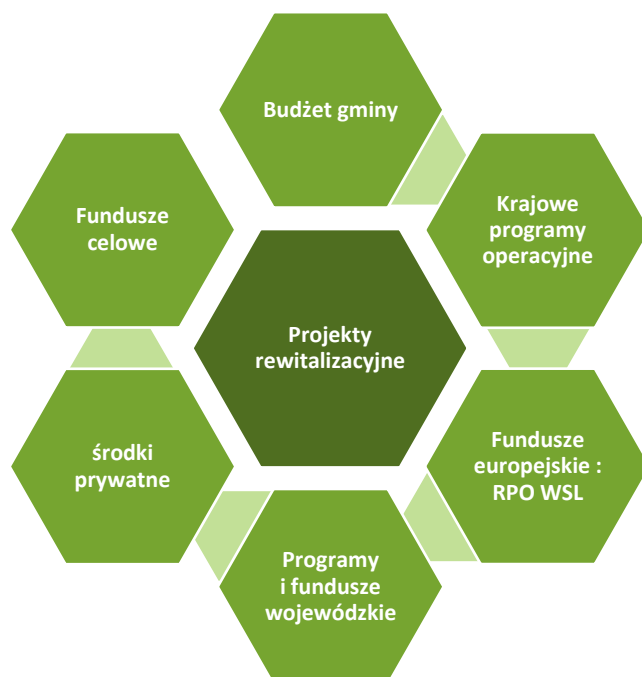
Wyprowadzenie obszarów zdegradowanych w gminie Mirów z sytuacji kryzysowej jest procesem pracochołnym i długotrwałym, wymagającym znacznych nakładów finansowych na realizację poszczególnych projektów.

Realizacja celów oraz działań zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji gminy Mirów na lata 2016-2023 uzależniona jest nie tylko od zaangażowania samorządu lokalnego czy interesariuszy procesu rewitalizacji, ale przede wszystkim od środków finansowych.

Warto zaznaczyć, iż interesariusze procesu rewitalizacji mieli możliwość zgłaszania własnych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych na specjalnie przygotowanych formularzach zgłoszeniowych. Wszystkie przestane inicjatywy zostały przeanalizowane przez Zespół ds. rewitalizacji w kontekście kwalifikowalności do realizacji. Kluczowymi aspektami, które były brane pod uwagę w trakcie analizy zgłoszeń było ściśle powiązanie z głównymi celami oraz kierunkami LPR oraz czy planowany rezultat projektu/przedsięwzięcia przyczyni się do zniwelowania zdiagnozowanych problemów na obszarze rewitalizacji. Projekty, które spełniały wymogi formalne oraz zostały pozytywnie zaopiniowane przez Zespół ds. rewitalizacji zostały włączone do listy projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

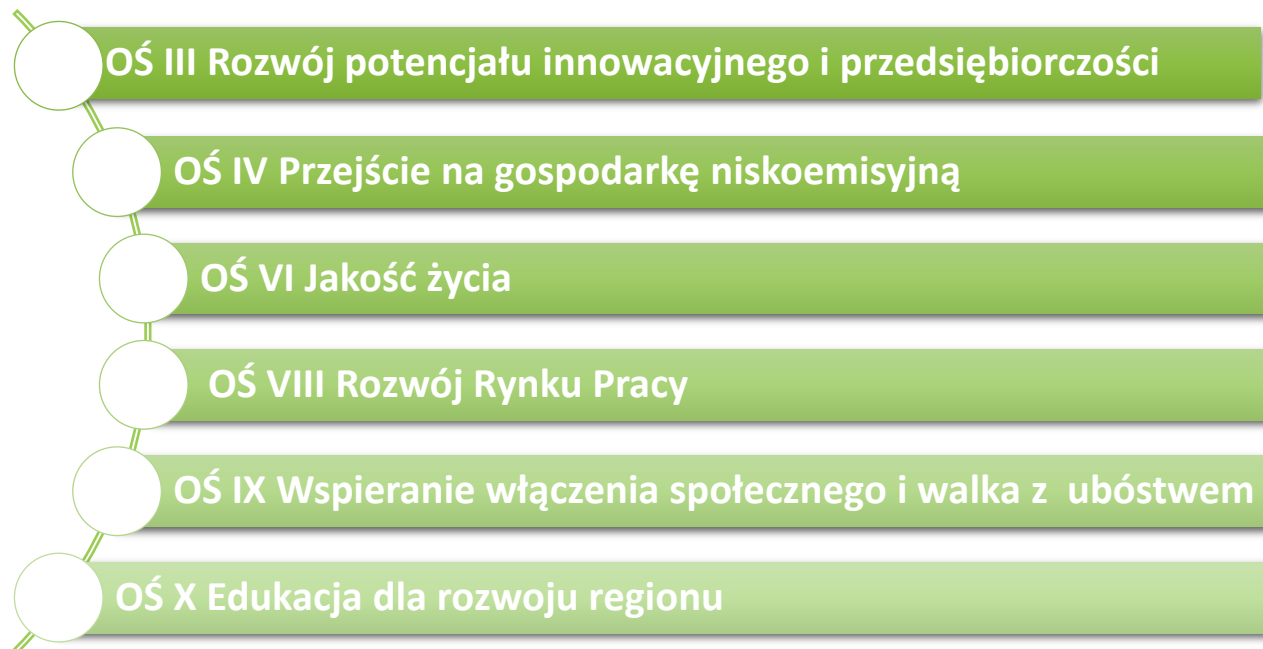
Indykatywne ramy finansowe realizacji projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych obejmować będą zarówno finansowanie z środków własnych podmiotów realizujących oraz ze środków zewnętrznych.

Rysunek 26. Źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020:

Poszczególne osie priorytetowe wspierające działania rewitalizacyjne:

Źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych lista podstawowa:

L.p.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Kwota projektu	Źródło finansowania projektu	EFRR	EFSD	Termin realizacji
1	Zagospodarowanie terenu przy Publicznym Gimnazjum w Mirowie	Urząd Gminy Mirów	200.000,00	RPO Województwa Mazowieckiego. Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Priorytet Inwestycyjny 5 II Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020- P6: Promowanie włączenia społecznego, zmniejszania ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich			2017-2018
2	Rozbudowa obiektów służących wypoczynkowi i rekreacji obok Urzędu Gminy w Mirowie	Urząd Gminy Mirów	350.000,00	RPO Województwa Mazowieckiego. Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych. Działanie 5.3 Dziedzictwo kultury. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020- P6: Promowanie włączenia społecznego, zmniejszania ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich			2017-2018
3	Rozbudowa Gminnej Biblioteki Publicznej w Mirowie	Urząd Gminy Mirów	1.500.000,00	RPO Województwa Mazowieckiego. Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych. Działanie 5.3 Dziedzictwo kultury. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020- P6: Promowanie włączenia społecznego, zmniejszania ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich			2017-I połowa 2018
4	Przebudowa drogi powiatowej 3556W w Mirowie Starym	Urząd Gminy Mirów	650.000,00	RPO Województwa Mazowieckiego. Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020- P6: Promowanie włączenia społecznego, zmniejszania ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich. WFOSiGW Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019			2018
5	Przebudowa drogi powiatowej 4015W w Mirowie Starym	Urząd Gminy Mirów	440.000,00		2018		
6	Termomodernizacja i wykończenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Zbijowie Małym	Urząd Gminy Mirów, Zespół Szkolno-Przedszkolny	1.200.000,00	RPO Województwa Mazowieckiego. PI 4c. Działanie 4.2- efektywność energetyczna Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Oś priorytetowa I- Zmniejszenie Emisyjności Gospodarki. WFOSiGW Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020- P6: Promowanie włączenia społecznego, zmniejszania ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich			2017-2018

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MIRÓW NA LATA 2016 - 2020

7	Budowa świetlicy wiejskiej w Zbijowie Małym wraz z infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem	Urząd Gminy Mirów	1 500 000,00	RPO Województwa Mazowieckiego. Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020- P6: Promowanie włączenia społecznego, zmniejszania ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich. WFOSiGW Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019		2017-2020
---	---	-------------------	--------------	---	--	-----------

Źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych lista uzupełniająca:

Lp.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Kwota projektu	Źródło finansowania projektu	EFRR	EFSD	Okres realizacji
1	Zagospodarowanie terenu przy Świetlicy Wiejskiej w Zbijowie Dużym	Urząd Gminy Mirów,	300 000,00	RPO Województwa Mazowieckiego. Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Priorytet Inwestycyjny 5 II Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020- P6: Promowanie włączenia społecznego, zmniejszania ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich			2017-2018
2	Termomodernizacja i remont Świetlicy Wiejskiej w Zbijowie Dużym	Urząd Gminy Mirów, Świetlica Wiejska	100 000,00	RPO Województwa Mazowieckiego. Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych. Działanie 5.3 Dziedzictwo kultury. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020- P6: Promowanie włączenia społecznego, zmniejszania ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich			2017-2018
3	Budowa wielofunkcyjnego boiska przy Zespole szkolno-Przedszkolnym w Zbijowie Małym	Urząd Gminy Mirów, Zespół Szkolno-Przedszkolny	500 000,00	RPO Województwa Mazowieckiego. Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Priorytet Inwestycyjny 5 II Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020- P6: Promowanie włączenia społecznego, zmniejszania ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich			2018
4	Przebudowa drogi powiatowej 4016 W	Urząd Gminy Mirów	160 000,00	RPO Województwa Mazowieckiego. Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020- P6: Promowanie włączenia społecznego, zmniejszania ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich. WFOSiGW Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019			2018-2019
5	Przebudowa drogi gminnej w Zbijowie Małym	Urząd Gminy Mirów	100 000,00				
6	Powołanie Młodzieżowego Klubu Integracji Środowiskowej	Urząd Gminy Mirów	300 000,00	RPO Województwa Mazowieckiego. Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, budżet gminy Mirów,			Do III kwartału 2017
7	Organizacja szkoleń dla osób bezrobotnych	Urząd Gminy Mirów, współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy	300 000,00	RPO Województwa Mazowieckiego. Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, budżet gminy Mirów,			Od 2017-2020
8	Utworzenie gminnego inkubatora organizacji pozarządowych	Urząd Gminy Mirów	100 000,00	RPO Województwa Mazowieckiego. Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, budżet gminy Mirów,			2017- I połowy 2018
9	Utworzenie gminnego inkubatora przedsiębiorczości	Urząd Gminy Mirów	100 000,00	RPO Województwa Mazowieckiego. Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, budżet gminy Mirów,			2017- I połowy 2018
10	Organizacja zajęć dla seniorów (Gminnym Program Pomocy dla osób starszych)	Urząd Gminy Mirów, Świetlice wiejskie	300 000,00	RPO Województwa Mazowieckiego. Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, budżet gminy Mirów,			2017-2020
11	Opracowanie i wdrożenia Gminnego Programu Pomocy Osobom Niepełnosprawnym	Urząd Gminy Mirów	300 000,00	RPO Województwa Mazowieckiego. Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych, budżet gminy Mirów,			2017-2020

Poniższa tabela zawiera przykładowe zidentyfikowane problemy.

Zidentyfikowany problem	Projekt niwelujący zaistniały problem
Wysoki wskaźnik osób bezrobotnych	Organizacja szkoleń dla osób bezrobotnych, Utworzenie gminnego inkubatora przedsiębiorczości
Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej	Opracowanie i wdrożenia Gminnego Programu Pomocy Osobom Niepełnosprawnym
Niski poziom integracji społecznej	Powołanie Młodzieżowego Klubu Integracji Środowiskowej, Utworzenie gminnego inkubatora organizacji pozarządowych, Budowa świetlicy wiejskiej w

	Zbijowie Małym wraz z infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem, Organizacja zajęć dla seniorów (Gminnym Program Pomocy dla osób starszych)
Niewystarczająca oferta sportowo-rekreacyjna (place zabaw, boiska itp.)	Rozbudowa obiektów służących wypoczynkowi i rekreacji obok Urzędu Gminy w Mirowie, Budowa wielofunkcyjnego boiska przy Zespole szkolno-Przedszkolnym w Zbijowie Małym
Niewystarczający dostęp do infrastruktury społecznej (edukacyjnej, wychowawczej, opieki medycznej, pomocy społecznej)	Budowa świetlicy wiejskiej w Zbijowie Małym wraz z infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem, Przebudowa drogi powiatowej 4016 W, Przebudowa drogi powiatowej 3556W w Mirowie Starym, Przebudowa drogi powiatowej 4015W w Mirowie Starym, Rozbudowa Gminnej Biblioteki Publicznej w Mirowie

PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA PLANOWANE DO REALIZACJI

Lista planowanych podstawowych projektów rewitalizacyjnych - lista A

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie projektów rewitalizacyjnych zgłoszonych do Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2016-2020. Źródła finansowania projektów zostały szczegółowo opisane w rozdziale poświęconym indykatorywnym ramom finansowym.

Tabela 41. Lista planowanych podstawowych projektów rewitalizacyjnych (lista A)

Lp.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący projekt	Zdiagnozowany problem	Cel projektu	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenie danego projektu)	Szacowana wartość projektu (PLN)	Działanie przyczyni się do osiągnięcia celu (obligatoryjne)	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	Zagospodarowanie terenu przy Publicznym Gimnazjum w Mirowie	Gmina Mirów	Brak infrastruktury rekreacyjnej, sportowej i turystycznej	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej, sportowej i turystycznej	Budowa siłowni terenowej i obiektów małej architektury służącej rekreacji, budowa parkingu, modernizacja ogrodzenia	Mirów Stary	200.000,00	Cel główny 1 i 2	Miejsce wypoczynku i rekreacji
2	Rozbudowa Gminnej Biblioteki Publicznej w Mirowie	Gmina Mirów	Brak warunków dla rozwoju edukacji, nauki i kultury	Poprawa jakości życia społeczności lokalnej	Remont i rozbudowa budynku Gminnej Biblioteki w Mirowie wraz z zakupem wyposażenia.	Mirów Stary	1.500.000,00	Cel główny 1	Dostęp do Biblioteki; Wysoka jakość życia mieszkańców
3	Rozbudowa obiektów służących wypoczynkowi i rekreacji obok Urzędu Gminy w Mirowie	Gmina Mirów	Brak infrastruktury służącej organizacji imprez plenerowych	Poprawa jakości życia społeczności lokalnej	Budowa sceny widowiskowej w Mirowie Starym na terenie obok Urzędu Gminy Mirów służącej organizacji imprez plenerowych.	Mirów Stary	350.000,00	Cel główny 1 oraz 2	Liczba obiektów infrastruktury - 1
4	Przebudowa drogi powiatowej 3556W w Mirowie Starym	Gmina Mirów	Zły stan infrastruktury drogowej	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej	Przebudowa odcinka 980 metrów.	Mirów Stary	650.000,00	Cel główny 2	Długość dróg przebudowanych w (km)
5	Przebudowa drogi powiatowej 4015W w Mirowie Starym	Gmina Mirów	Zły stan infrastruktury drogowej	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej	Przebudowa odcinka 651 metrów	Mirów Stary	440.000,00	Cel główny 2	Długość dróg przebudowanych w (km)

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MIRÓW NA LATA 2016 - 2020

Lp.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący projekt	Zdiagnozowany problem	Cel projektu	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenie danego projektu)	Szacowana wartość projektu (PLN)	Działanie przyczyni się do osiągnięcia celu (obligatoryjne)	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
6	Termomodernizacja i wykończenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Zbijowie Małym	Gmina Mirów, Zespół Szkolno-Przedszkolny	Niewystarczający poziom infrastruktury oświatowej	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej	Wykończenie budynku ZSP w Zbijowie Małym (wykonanie posadzek, instalacji wodno-kanalizacyjnych, malowanie, itp..) Zakup wyposażenia sal lekcyjnych. Termomodernizacja budynku ZSP i montaż urządzeń OZE (pompa ciepła)	Zbijów Mały	1.200.000,00	Cel główny 2	Poprawa stanu infrastruktury technicznej
7	Budowa świetlicy wiejskiej w Zbijowie Małym wraz z infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem	Gmina Mirów	Brak bazy lokalowej służącej integracji i aktywizacji lokalnej społeczności. Brak infrastruktury rekreacyjnej, sportowej i turystycznej	Poprawa jakości życia społeczności lokalnej. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej, sportowej i turystycznej	Budowa świetlicy wiejskiej o powierzchni zabudowy 351 m2 zakup wyposażenia kuchni, sali wielofunkcyjnej i sali komputerowej. Budowa ogrodzenia, parkingu, chodników, siłowni terenowej, placu zabaw i boiska do siatkówki.	Zbijów Mały	1.500.000,00	Cel główny 1	Świetlica ogólnodostępna; Miejsce spotkań lokalnej społeczności i integracja lokalnej społeczności

Lista planowanych dodatkowych projektów rewitalizacyjnych - lista B

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie projektów rewitalizacyjnych zgłoszonych do Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2016-2020 podczas konsultacji społecznych. W odniesieniu do indykatorywnych ram finansowych, we wszystkich projektach zakłada się finansowanie z wkładu własnego i/lub kredytu oraz środków europejskich, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Tabela 42. Lista planowanych dodatkowych projektów rewitalizacyjnych (lista B)

Lp.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący projekt	Zdiagnozowany problem	Cel projektu	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenie danego projektu)	Szacowana wartość projektu (PLN)	Działanie przyczyni się do osiągnięcia celu	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	Zagospodarowanie terenu przy Świetlicy Wiejskiej w Zbijowie Dużym	Gmina Mirów	Brak infrastruktury rekreacyjnej, sportowej i turystycznej	Poprawa jakości życia społeczności lokalnej. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej, sportowej i turystycznej	Przebudowa placu zabaw, montaż obiektów małej architektury: zewnętrzne siłownia, boisko do gry w piłkę siatkową, ławki, stoliki, itp. Budowa parkingu i chodników, ogrodzenie terenu	Zbijów Duży	300.000,00	Cel główny 1 oraz 2	Siłownia zewnętrzna, boisko; Miejsce wypoczynku i rekreacji
2	Termomodernizacja i remont Świetlicy Wiejskiej w Zbijowie Dużym	Gmina Mirów, Świetlica Wiejska	Brak bazy lokalowej służącej integracji i aktywizacji lokalnej społeczności. Brak infrastruktury rekreacyjnej, sportowej i turystycznej	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej	Termomodernizacja obiektu, modernizacja sali świetlicy wraz z zakupem wyposażenia,	Zbijów Duży	100.000,00	Cel główny 1	Miejsce spotkań i integracji społeczności lokalnej
3	Budowa wielofunkcyjnego boiska przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Zbijowie Małym	Gmina Mirów, Zespół Szkolno-Przedszkolny	Brak infrastruktury rekreacyjnej, sportowej i turystycznej	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej, sportowej i turystycznej	Budowa wielofunkcyjnego boiska o nawierzchni poliuretanowej, z wyznaczonymi boiska do piłki ręcznej, siatkówki i koszykówki, wraz z oświetleniem i infrastrukturą towarzyszącą	Zbijów Mały	500.000,00	Cel główny 1 i 2	Boisko oraz infrastruktura towarzysząca; Miejsce rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców
4	Przebudowa drogi	Powiat	Zły stan infrastruktury	Modernizacja i	Budowa chodnika o długości	Zbijów Mały -	160.000,	Cel główny	Fragment chodnika;

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MIRÓW NA LATA 2016 - 2020

Lp.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący projekt	Zdiagnozowany problem	Cel projektu	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenie danego projektu)	Szacowana wartość projektu (PLN)	Działanie przyczyni się do osiągnięcia celu	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
	powiatowej 4016 W	szczytowiecki	drogowej	rozbudowa infrastruktury technicznej	ok. 950 mb	Zbijów Duży	00	2	Wyższa jakość infrastruktury drogowej
5	Przebudowa drogi gminnej w Zbijowie Małym	Gmina Mirów	Zły stan infrastruktury drogowej	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej	Przebudowa nawierzchni drogi wraz z budową chodnika na odcinku ok. 650 mb	Zbijów Mały	100.000,00	Cel główny 2	Poprawa jakości infrastruktury drogowej
6	Powołanie Młodzieżowego Klubu Integracji Środowiskowej	Gmina Mirów	Brak oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży potęgujący zjawisko wykluczenia społecznego i zagrożenie zjawiskami patologicznymi	Przeciwdziałanie bezrobociu i wykluczeniu społecznemu jako zjawiskom patologicznym	Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem osób z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania, m.in.. zajęcia językowe, komputerowe, organizacja wyjazdów, itp. Organizacja warsztatów rozwijających kompetencje zawodowe.	Mirów Stary	300.000,00	Cel główny 1	Niwelacja zjawisk patologicznych; Wzrost aktywności mieszkańców w sferze edukacyjnej
7	Organizacja szkoleń dla osób bezrobotnych	Gmina Mirów współpracująca z Powiatowym Urzędem Pracy	Wysokie bezrobocie wśród mieszkańców Gminy Mirów	Przeciwdziałanie bezrobociu i wykluczeniu społecznemu jako zjawiskom patologicznym	Aktywizacja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych poprzez: a) udział w szkoleniach z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej w tym tworzenia spółdzielni socjalnych b) udział w szkoleniach pozwalających na nabycie nowych kompetencji	Mirów Stary	300.000,00	Cel główny 1	Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych;
8	Utworzenie gminnego inkubatora organizacji pozarządowych	Gmina Mirów	Niewielka ilość organizacji pozarządowych i brak ich aktywności	Podnoszenie atrakcyjności osadniczej i inwestycyjnej gminy	Utworzenie punktu konsultacyjnego dla organizacji pozarządowych w zakresie zakładania i prowadzenia stowarzyszeń, kół gospodyń wiejskich, klubów sportowych, itp..	Mirów Stary	100.000,00	Cel główny 1	Liczba utworzonych gminnych inkubatorów organizacji pozarządowych
9	Utworzenie gminnego	Gmina Mirów	Niewielka aktywność mieszkańców w	Podnoszenie atrakcyjności	Utworzenie punktu konsultacyjnego dla	Mirów Stary	100.000,00	Cel główny 1	Liczba utworzonych gminnych

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MIRÓW NA LATA 2016 - 2020

Lp.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący projekt	Zdiagnozowany problem	Cel projektu	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (PLN)	Działanie przyczyni się do osiągnięcia celu	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
	inkubatora przedsiębiorczości		zakresie własnej działalności gospodarczej	osadniczej i inwestycyjnej gminy	organizacji pozarządowych w zakresie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej				inkubatorów przedsiębiorczości
10	Organizacja zajęć dla seniorów (Gminnym Program Pomocy dla osób starszych)	Gmina Mirów, Świetlice wiejskie	Brak oferty zagospodarowania czasu wolnego dla osób starszych	Poprawa jakości życia społeczności lokalnej oraz integracja i aktywizacja lokalnej społeczności	Utworzenie Gminnego Klubu Seniora, działającego w formie stowarzyszenia przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy w Mirowie. Organizowanie szkoleń, kursów oraz spotkań integracyjnych.	Mirów Stary	300.000,00	Cel główny 1	Lepsza jakość życia mieszkańców; Integracja społeczności lokalnej, w szczególności osób starszych
11	Opracowanie i wdrożenia Gminnego Programu Pomocy Osobom Niepełnosprawnym	Gmina Mirów	Brak oferty wsparcia i działań integracyjnych dla osób niepełnosprawnych	Przeciwdziałanie bezrobociu i wykluczeniu społecznemu jako zjawiskom patologicznym	Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych poprzez organizację szkoleń, likwidacja barier architektonicznych, szkolenia dla pracowników instytucji publicznych w zakresie współpracy z osobami niepełnosprawnymi, organizacja imprez integracyjnych	Mirów Stary	300.000,00	Cel główny 1	Wsparcie osób niepełnosprawnych; Szkolenia, imprez integracyjne przeznaczone dla osób niepełnosprawnych

Projekty z listy A oraz B, są ze sobą ściśle powiązane, przyczyniają się do kompleksowego niwelowania problemów występujących na obszarach rewitalizacji. Projekty twarde są wspierane działaniami miękkimi i odwrotnie.

MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI

Szczegółowa diagnoza oraz udział społeczny w działaniach w kierunku tworzenia Programu Rewitalizacji komplementarność jest ważnym aspektem w jego realizacji. Według *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* opracowanych przez Ministerstwo Rozwoju wymogiem koniecznym dla wspierania projektów rewitalizacyjnych jest zapewnienie komplementarności w pięciu aspektach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania.

Program rewitalizacji złożony z wielu różnorodnych projektów będzie skutkował efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację.

Poszczególne projekty rewitalizacyjne będą wzajemnie powiązane. Zostanie zapewniona korelacja efektów oddziaływania na sytuację kryzysową. Na obszarze objętym programem rewitalizacji zapewniona zostanie komplementarność między poszczególnymi projektami i przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy.

Komplementarność przestrzenna

Zapewnienie komplementarności przestrzennej ma zagwarantować efektywne oddziaływanie programu rewitalizacji na cały obszar kryzysowy oraz synergiję przestrzenną poszczególnych projektów rewitalizacyjnych. Umożliwi to synchronizację efektów oddziaływania na sytuację kryzysową. Co istotne, realizowane działania nie będą skutkowały transferem problemów na inne obszary miasta oraz nie będą wyzwalaly niepożądanych problemów, takich jak segregacja społeczna i wykluczenie. Komplementarność przestrzenna została zapewniona poprzez koncentrację projektów na jednym, wyznaczonym i delimitowanym obszarze rewitalizacji. Skupienie projektów wyselekcjonowanych do realizacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji będzie w sposób pozytywny rzutować na całą Gminę, ponieważ wiele z nich dotyczyć będzie działań podejmowanych dla miejsc użyteczności publicznej, dzięki temu korzystać z nich będą mogli mieszkańcy spoza obszaru bezpośrednio objętego procesem rewitalizacji.

Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa występuje w Programie Rewitalizacji dla Gminy Mirów. Komplementarność ta wyzwała konieczność wzajemnego dopełniania tematycznego realizowanych projektów. Dzięki temu Program będzie oddziaływał na wszystkie wskazane sfery rewitalizacji: społeczną, gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną, techniczną i środowiskową. Służy to nie tylko przeciwdziałaniu problemom w różnych sferach, ale zapobiega również fragmentacji działań koncentrując uwagę na systemowym

i kompleksowym spojrzeniu na źródła kryzysu danego obszaru. W Programie Rewitalizacji określono prognozowane produkty i rezultaty realizacji projektów oraz spodziewane efekty rewitalizacji wskazane w wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne są powiązane ze strategicznymi kierunkami rozwojowymi Gminy, co wykazano poprzez wskazanie zbieżności celów Programu Rewitalizacji z kluczowymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Efektywne współdziałanie różnych instytucji i podmiotów na rzecz Programu jest możliwe dzięki odpowiednio zaprojektowanemu systemowi zarządzania. Komplementarność proceduralno- instytucjonalna stanowi wyraz prawidłowo zarządzanego oraz spójności procedur. Dodatkowo zostaną powołane odpowiednie komórki organizacyjne Urzędu Gminy. W system zarządzania zaangażowani będą również lokalni partnerzy z sektorów: publicznych, społecznych i gospodarczych. Zespół ds. Rewitalizacji zobowiązany będzie do konsultacji z interesariuszami, mając na uwadze całościowy system realizacji procesu rewitalizacji. Ponadto, do zadań Zespołu należało będzie opracowywanie i składanie wniosków o dofinansowanie dla projektów rewitalizacyjnych pozostających w gestii Gminy Mirów.

Komplementarność międzyokresowa

Program Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2016-2020 zwraca uwagę na zachowanie ciągłości programowej. Komplementarność międzyokresowa jest realizowana w ramach Polityki Spójności na lata 2007-2013. Proponowane projekty rewitalizacyjne zawarte w tym Programie są spójne z przedsięwzięciami realizowanymi w latach poprzednich. Efektywne wykorzystanie środków finansowych będzie możliwe poprzez doświadczenie zdobyte podczas realizacji poprzednich działań rewitalizacyjnych. W poprzedniej perspektywie wśród projektów nawiązujących do Programu Rewitalizacji na lata 2016-2020 należy:

- Termomodernizacja budynków podnosząca efektywność energetyczną budynków oraz warunki mieszkaniowe
- Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej i sportowej(boiska)
- Zagospodarowanie przestrzeni publicznych
- Walka z bezrobociem
- Walka z przestępczością
- Modernizacje dróg

Komplementarność źródeł finansowania

Projekty uwzględnione w Programie Rewitalizacji dla Gminy Mirów opierają się na konieczności umiejętnego wiązania i uzupełniania wsparcia ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, i Funduszu Spójności, pamiętając przy tym o dążeniu do wykluczenia ryzyka podwójnego dofinansowania.

Dla realizacji zasady dodatkowości środków Unii Europejskiej niezbędna jest koordynacja środków programów operacyjnych ze środkami polityk i instrumentów krajowych, na co również zwrócono uwagę w Projekcie.

WDRAŻANIE, MONITORING I EWALUACJA

Wdrażanie zapisów Programu Rewitalizacji Gminy Mirów jest zasadniczym elementem jego realizacji. Pozyskanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych, krajowych i zagranicznych umożliwi realizację projektów zaplanowanych w Programie. Sukcesywne wdrażanie i realizacji Programu zapewni jego efektywność.

Zaprojektowanie systemu zarządzania programem rewitalizacji determinuje efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych podmiotów oraz wzajemne korespondowanie i spójność procedur. Ważne jest ulokowanie systemu zarządzania programem rewitalizacji w praktykowanym w Urzędzie systemie zarządzania w ogóle.

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację zapisów Programu Rewitalizacji jest Urząd Gminy Mirów. Proponuje się, aby Zarządzeniem Wójta Gminy Mirów został powołany Zespół ds. rewitalizacji będący jednocześnie zespołem projektowym. Będzie pracował na podstawie regulaminu, a w jego skład będzie co najmniej następujący:

- Kierownik,
- Zastępca kierownika
- Członkowie- reprezentujący poszczególne wydziały UM i jednostki, niezbędne do prawidłowej realizacji projektu,
- Partnerzy w rewitalizacji

W skład zespołu będą wchodzić osoby posiadające doświadczenie w realizacji projektów dofinansowanych z UE, w tym projektów społecznych i infrastrukturalnych realizowanych przez Gminę Mirów.

Uspółcześnienie procesu rewitalizacji zostanie oparte o zasadę partnerstwa i partycypacji. Zaangażowani zostaną lokalni partnerzy z sektorów: publicznych, społecznych i gospodarczych.

Do zadań Zespołu ds. rewitalizacji należy będzie:

- Bieżąca obsługa organizacyjna i administracyjna projektu;
- Koordynowanie projektu zgodnie z budżetem i harmonogramem;
- Nadzór nad finansami- zapewnienie obsługi finansowo-księgowej projektu;
- Kontakt z lokalnymi partnerami z sektorów publicznych, społecznych, gospodarczych;
- Promocja i bieżąca informacja- prowadzenie konsultacji społecznych;
- Koordynowanie wdrażania projektów przewidzianych w Programie Rewitalizacji;
- opracowywanie i składanie wniosków o dofinansowanie dla projektów rewitalizacyjnych;

- realizacja projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych będących w gestii Gminy;
- Prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji wdrażania projektu;
- Pomiar efektywności i aktualizacja zapisów planu rewitalizacji, co trzy lata na koniec roku kalendarzowego.

Zespół ds. Rewitalizacji to podmiot odpowiedzialny za sprawną komunikację i realizację projektu oraz sprawne przeciwdziałanie potencjalnym ryzykom i nieprawidłowościom powstałym podczas realizacji Projektu. Ponadto Zespół zobowiązany jest do kontaktu z interesariuszami. Proces podejmowania decyzji uwzględniać będzie opinie wszystkich członków i zostanie oparty na zasadzie porozumienia. Funkcję kontrolną wobec Zespołu ds. rewitalizacji pełnił będzie Wójt Gminy, który również uczestniczyć będzie w istotnych spotkaniach i podejmowaniu ważnych decyzji.

System wdrażania Programu Rewitalizacji obejmuje następujące etapy:

1. Podjęcie uchwały przez Radę Gminy o przyjęciu do realizacji „Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2016-2020”.
2. Przekazanie Programu Rewitalizacji do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w celu jego analizy i zgłoszenia ewentualnych zastrzeżeń.
3. Opracowanie dokumentacji technicznej dla projektów wpisanych do PR, kosztorysów, uzyskiwanie wszelkich niezbędnych pozwoleń.
4. Opracowanie wniosków aplikacyjnych, studiów wykonalności, rozliczania projektów oraz niezbędnych załączników do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.
5. Realizacja projektów wpisanych do PR zgodnie z terminarzem i harmonogramem.
6. Wsparcie beneficjentów w działaniach rewitalizacyjnych.
7. Promocja oraz udzielanie informacji nt. Programu Rewitalizacji.
8. Monitoring i ewaluacja planu rewitalizacji, według harmonogramów opracowania, składania, realizacji i rozliczenia poszczególnych projektów z uwzględnieniem ich specyfiki.
9. Pomiar efektywności Programu w oparciu o przewidziane wskaźniki-ewaluacja będzie przeprowadzana na koniec co drugiego roku kalendarzowego.
10. Aktualizacja Programu o nowe projekty zgłaszane przez instytucje, organizacje i firmy działające na obszarze zdegradowanym.

Istotnym składnikiem biorącym udział w realizacji Programu jest kampania Informacyjna i promocyjna, popularyzująca PR w celu rozszerzenia grupy potencjalnych odbiorców

działań rewitalizacyjnych. Obowiązek realizacji wskazanych prac spoczywa na Zespole ds. rewitalizacji oraz Gminie Mirów.

Skuteczne upowszechnienie i upublicznienie Programu wymaga zastosowania zróżnicowanych instrumentów trafiających do różnorodnych odbiorców. Skutecznymi sposobami włączania interesariuszy w proces wdrażania PR są informacje zamieszczane w lokalnej prasie, w materiałach i broszurach informacyjnych i promocyjnych, a także plakaty informujące o możliwościach pozyskiwania finansowania inwestycji ze środków zewnętrznych. Istotną będzie bezpośrednia prezentacja Programu podczas spotkań z mieszkańcami, przedstawicielami środowisk lokalnych, organizacjami pozarządowymi.

System monitorowania i oceny skuteczności działań to proces periodycznego zbierania i analizowania danych zarówno ilościowych, jak i jakościowych dot. wdrażania projektów realizowanych w ramach Programu Rewitalizacji Gminy Mirów. Opracowanie prawidłowo funkcjonującego monitoringu i oceny działań stanowi integralną część codziennego zarządzania projektem. Monitoring służy wczesnemu ostrzeganiu i informowaniu o ewentualnych nieprawidłowościach, a także weryfikuje skuteczność działań ujętych w dokumencie. Systematyczny monitoring umożliwi korygowanie działań determinując tym samym optymalne wykorzystanie środków finansowych oraz wzrost efektywności podejmowanych działań w ramach polityk publicznych.

Monitoring realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Mirów prowadzony będzie w odniesieniu do wskaźników monitorujących zawartych w tabeli 43 pozwalających na ocenę rzeczowego i finansowego stopnia zrealizowania projektów wskazanych w dokumencie oraz identyfikację odstępstw i nieprawidłowości w realizacji Programu. Celem monitoringu rzeczowego jest informowanie o postępach w trakcie wdrażania Programu, a także zagwarantowanie realizacji wyznaczonych celów i kierunków działań wskazanych w Programie. Monitoring finansowy służy gromadzeniu informacji na temat finansowych wymiarów materializacji Programu. Monitoringiem objęte zostaną również uwarunkowania i zmiany zachodzące w całej gminie i otoczeniu wpływające na przebieg procesów rewitalizacyjnych, tj. uwarunkowania społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe oraz finansowe. Zalecane jest wykonanie tzw. „Raportu z monitoringu”.

Monitoring koordynowany będzie przez pracowników Urzędu Gminy Mirów powołanych w skład Zespołu ds. rewitalizacji. Ponadto w proces monitorowania programu zostaną zaangażowani interesariusze z obszaru poddanego rewitalizacji.

Komponentami integralnymi systemu monitorowania będą oceny mieszkańców jak również ekspertów, m. in. w zakresie wizerunku obszaru zdegradowanego, partycypacji społecznej lokalnej, komplementarności oraz integralności projektów.

Proces monitorowania polegać będzie na sporządzaniu raportów okresowych, które będą przygotowywane przez Zespół ds. Rewitalizacji na bazie raportów przedkładanych przez beneficjentów końcowych po zakończeniu realizacji poszczególnych zadań oraz wskaźników monitorujących efektywność Programu. Raporty okresowe stanowiąc będą podstawę raportów ewaluacyjnych weryfikujących efektywność realizacji. Proces monitoringu przebiega

w następujący sposób:

- Monitorowanie w całym okresie realizacji PR, czy wskazane cele są osiągnięte poprzez realizację poszczególnych projektów objętych Programem oraz, czy cele realizowane w ramach programu są nadal aktualne i zgodne ze stanem faktycznym,
- Kontrolowanie etapów systemu wdrażania,
- Adekwatny dobór wskaźników produktu i rezultatu dla poszczególnych projektów przygotowywanych przez jednostki odpowiedzialne za realizację projektów na realizację zadań objętych PR. Wskaźniki powinny być kompatybilne z wytycznymi funduszy strukturalnych, jeżeli będą współfinansowały dany projekt. Muszą być również zgodne z wybranymi wskaźnikami niniejszego opracowania, które będą podstawą pomiaru efektywności całego Programu,
- Zaprojektowanie formy z realizacji poszczególnych projektów, które będą składane w standardowej formie przez beneficjentów końcowych.

Biorąc pod uwagę czas obowiązywania dokumentu może wystąpić konieczność aktualizacji Programu Rewitalizacji. Z uwagi na to Program będzie posiadać formę otwartą. W przypadku zmian wymogów prawnych, pojawienia się nowych problemów w Gminie, zmian w otoczeniu oraz potrzeby utworzenia nowych projektów-aktualizacja. Zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej gminy, potrzeby mieszkańców obszarów zdegradowanych, możliwości budżetu miasta oraz dostępność środków zewnętrznych będą determinować nowych odbiorców i zakres nowych projektów. Informacje dotyczące stanu realizacji PR oraz ewentualne zamierzenia aktualizacji dokumentu będą publicznie udostępniane. W przypadku ewentualnej aktualizacji PR zostanie ona poprzedzona konsultacjami społecznymi w zakresie identyfikacji nowych problemów i potrzeb rewitalizacyjnych.

Ocena programu rewitalizacji ma na celu potwierdzenie spełniania wymagań określonych w „Wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”. Do przedmiotowej oceny gmina może złożyć program rewitalizacji przyjęty przez Radę Gminy bądź ostateczną wersję projektu planowaną do przyjęcia przez Radę Gminy. Ocena rewitalizacji przebiega dwuetapowo. Pierwszym etapem jest ocena formalna, natomiast drugim - ocena merytoryczna.

Ocena formalna przeprowadzana jest przez członka Zespołu ds. rewitalizacji po przekazaniu programu rewitalizacji przez Kancelarię Ogólną Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego do Wydziału Rozwoju Regionalnego. W trakcie oceny występujące uchybienia będą podlegały uzupełnieniu lub korekcie. Termin popraw nie może być krótszy niż 7 dni kalendarzowych.

Ocena merytoryczna przeprowadzana jest po dokonaniu pozytywnej oceny formalnej przez co najmniej dwóch członków Zespołu ds. Rewitalizacji. Dokonywana jest w ciągu 30 dni kalendarzowych od pozytywnej oceny formalnej przy zachowaniu zasad poufności i bezstronności.

W przypadku uwag do programu rewitalizacji wynikających po ocenie merytorycznej, członek Zespołu ds. Rewitalizacji sporządza bezzwłocznie pismo z uwagami merytorycznymi. W razie niedokonania lub niewłaściwego dokonania poprawek lub uzupełnień, członkowie zespołu oceniający program rewitalizacji formułują kolejny raz uwagi.

Tabela 43. Wskaźniki monitorujące

Cel szczegółowy	Wskaźnik monitorujący	Oczekiwany efekt względem roku 2016
Zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz ograniczenie patologii społecznej	➤ Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP	spadek
	➤ Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	wzrost
	➤ Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	spadek
Integracja społeczna	➤ Liczba zrealizowanych projektów społecznych (dotyczy również zorganizowania wydarzeń mających na celu integrację)	5 wydarzeń
Zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz ograniczenie patologii społecznej	➤ Salda migracji zagranicznych na 1000 mieszkańców	spadek
	➤ Liczba nowych zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	wzrost
Integracja społeczna	➤ Zdawalność egzaminu gimnazjalnego,	wzrost
Kształtowanie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji mieszkańców	➤ Ilość nowych i zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych (m.in. place zabaw, boiska, siłownie zewnętrzne)	4 zmodernizowane lub utworzone obiekty sportowo-rekreacyjne
Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Długość dróg poddana modernizacji ➤ Aktualizacja rozkładu jazdy 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Długość dróg poddanych modernizacji, w celu poprawy bezpieczeństwa -10km 2. Czy dokonano aktualizacji rozkładu jazdy- konieczne

Cel szczegółowy	Wskaźnik monitorujący	Oczekiwany efekt względem roku 2016
		przeprowadzenie badania służące ocenie akceptowalności nowego rozkładu jazdy do potrzeb i oczekiwań mieszkańców

Do monitoringu wykorzystane zostaną również wskaźniki wskazane w załączniku do Uszczegółowienia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Biorąc pod uwagę czas obowiązywania dokumentu (2016-2020), może zająć konieczność aktualizacji Programu Rewitalizacji, dlatego będzie on posiadał formułę otwartą. W przypadku zmiany wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów, zmian w otoczeniu oraz potrzeby utworzenia nowych projektów – będzie on aktualizowany. Zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej miasta, potrzeby mieszkańców obszarów zdegradowanych, możliwości budżetu miasta oraz dostępność środków zewnętrznych będą determinować nowych odbiorców i zakres nowych projektów. Informacje o stanie realizacji Programu oraz ewentualnych zamierzeniach aktualizujących dokument będą publicznie udostępniane.

Ewentualna aktualizacja zostanie poprzedzona konsultacjami społecznymi poprzez bezpośrednie konsultacje z mieszkańcami w zakresie identyfikacji nowych problemów i potrzeb rewitalizacyjnych (rozdział partycypacja społeczna).

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Podział sfer	11
Rysunek 2. Sołectwa wchodzące w skład Gminy Mirów	15
Rysunek 3. Liczba mieszkańców Gminy Mirów w latach 2010-2014 (stan na 31 XII)	16
Rysunek 4. Gęstość zaludnienia [ludność na 1 km ²] (stan na 31 XII)	17
Rysunek 5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Mirów w latach 2010-2015 (stan na 31 XII)	18
Rysunek 6. Stopa bezrobocia rejestrowanego w latach 2010-2014 (stan na 31 XII)	19
Rysunek 7. Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci w latach 2010-2014 (stan na 31 XII)	19
Rysunek 8. Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2014 (stan na 31 XII)	20
Rysunek 9. Wypadki drogowe na 100 tys. ludności w latach 2011-2014 (stan na 31 XII)	21
Rysunek 10. Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ogółem na 1000 mieszkańców w latach 2012-2015 (stan na 31 XII)	21
Rysunek 11. Uczniowie szkół podstawowych w latach 2010-2014 (stan na 31 XII)	22
Rysunek 12. Współczynnik skolaryzacji brutto: szkoły podstawowe (stan na 31 XII)	23
Rysunek 13. Współczynnik skolaryzacji brutto: gimnazja (stan na 31 XII)	23
Rysunek 14. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców w latach 2010-2014 (stan na 31 XII)	24
Rysunek 15. Podmioty gospodarki narodowej w latach 2010-2015 (stan na 31 XII)	25
Rysunek 16. Podmioty gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2010-2014 (stan na 31 XII)	26
Rysunek 17. Struktura podmiotów w 2015 roku wg grup rodzajów działalności PKD 2007 (Stan na dzień 31.12.2014)	26
Rysunek 18. Nowo zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej w latach 2010-2015 (stan na 31 XII)	27
Rysunek 19. Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku w latach 2010-2014	28
Rysunek 20. Odpady komunalne zmieszane na 1 mieszkańca w latach 2010-2014	29
Rysunek 21. Korzystający z instalacji w % ogółu ludności: wodociągi (stan na 31 XII)	29
Rysunek 22. Budynki nowe w latach 2010-2015	31
Rysunek 23. Struktura respondentów ze względu na płeć [N=100]	46
Rysunek 24. Struktura respondentów ze względu na wiek [N=100]	46
Rysunek 25. Struktura respondentów ze względu na wykształcenie [N=100]	47
Rysunek 26. Źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych.	86

SPIS TABEL

Tabela 1. Charakterystyka badanych obszarów.....	10
Tabela 2. Lista wskaźników.....	12
Tabela 3. Saldo migracji w gminie Mirów w latach 2010-2014.....	17
Tabela 4. Dzieci w wieku 3-5 lat objęte wychowaniem przedszkolnym w latach 2010-2014.....	22
Tabela 5. Podmioty wg klas wielkości w gminie Mirów w latach 2010-2015 (stan na 31 XII).....	27
Tabela 6. Budynki mieszkalne i mieszkania w gminie Mirów w latach 2010-2014.....	30
Tabela 7. Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym – stymulanta. (Dane z 31.12.2015 r.).....	32
Tabela 8. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym – stymulanta. (Dane z 31.12.2015 r.).....	32
Tabela 9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu choroby w przeliczeniu na 100 mieszkańców – stymulanta. (Dane z 31.12.2015 r.).....	33
Tabela 10. Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców – stymulanta. (Dane z 31.12.2015 r.).....	33
Tabela 11. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców - stymulanta. (Dane z 31.12.2015 r.).....	34
Tabela 12. Liczba przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców - stymulanta. (Dane z 2015 r.).....	34
Tabela 13. Wskaźnik obciążenia demograficznego - stymulanta. (Dane z 31.12.2015 r.).....	35
Tabela 14. Frekwencja wyborcza w II turze wyborów Prezydenckich w 2015 roku - destymulanta. (Dane z 2015 roku).....	35
Tabela 15. Zdawalność egzaminu gimnazjalnego – średnia wyników uczniów. (Dane z 2015 roku).....	36
Tabela 16. Wskaźnik syntetyczny Perkala - sfera społeczna.....	38
Tabela 17. Lista wskaźników - sfera społeczna.....	38
Tabela 18. Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 mieszkańca - destymulanta. (Dane z 31.12.2015 r.).....	39
Tabela 19. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców - destymulanta. (Dane z 31.12.2015 r.).....	40
Tabela 20. Wskaźnik syntetyczny Perkala - sfera gospodarcza.....	40
Tabela 21. Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest [t/tona] - stymulanta. (Dane z 03.06.2016 r.).....	42
Tabela 22. Wskaźnik syntetyczny Perkala - sfera środowiskowa.....	42
Tabela 23. Liczba przystanków komunikacji publicznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców - destymulanta. (Dane z 30.05.2016 r.).....	43
Tabela 24. Wskaźnik syntetyczny Perkala - sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	44
Tabela 25. Liczba wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców - destymulanta. (Dane z 30.05.2016 r.).....	44
Tabela 26. Wskaźnik syntetyczny Perkala - sfera techniczna.....	45
Tabela 27. Struktura respondentów ze względu na miejsce zamieszkania [N=100].....	47

Tabela 28. Obszary, które zdaniem respondentów powinny zostać poddane rewitalizacji [N=100].....	47
Tabela 29. Związek respondentów z danym obszarem [N=100]	48
Tabela 30. Najważniejsze problemy społeczne, jakie w opinii respondentów występują na wskazanym przez nich obszarze [N=100]	48
Tabela 31. Najważniejsze problemy gospodarcze, jakie w opinii respondentów występują na wskazanym przez nich obszarze [N=100]	49
Tabela 32. Najważniejsze problemy środowiskowe, jakie w opinii respondentów występują na wskazanym przez nich obszarze [N=100]	49
Tabela 33. Najważniejsze problemy przestrzenno-funkcjonalne, jakie w opinii respondentów występują na wskazanym przez nich obszarze [N=100]	50
Tabela 34. Najważniejsze problemy techniczne, jakie w opinii respondentów występują na wskazanym przez nich obszarze [N=100]	50
Tabela 35. Działania inwestycyjne, jakie zdaniem respondentów należałoby podjąć, aby zniwelować występowanie negatywnych zjawisk	50
Tabela 36. Działania w sferze społecznej, kulturalnej i gospodarczej, jakie w opinii respondentów należałoby podjąć podczas procesu rewitalizacji, aby zniwelować występowanie negatywnych zjawisk	51
Tabela 37 Kluczowe potencjały i bariery rewitalizacji na terenie gminy Mirów	53
Tabela 38. Podsumowanie	57
Tabela 39. Obszary zdegradowane	57
Tabela 40. Obszar rewitalizacji.....	64
Tabela 41. Lista planowanych podstawowych projektów rewitalizacyjnych (lista A)	90
Tabela 42. Lista planowanych dodatkowych projektów rewitalizacyjnych (lista B).....	92
Tabela 43. Wskaźniki monitorujące	101

SPIS MAP

Mapa 1. Gmina Mirów - podział na sołectwa.....	10
Mapa 2. Obszar rewitalizacji – mapa poglądowa.	65